דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

היום ב„דבר":
- שיחה עם ראש המשלחת הסוציאליסטית מהולנד / ישראל נוימן
- הלכי־רוח בקמפוסים של ארה"ב / יהושע תדמור
- ערי הנגב אחרי המלחמה / משולם עד
- מושבניק במוצב / אברהם קושניר
- משק וכספים / עמ' 6
- מקור תקוה למגדל העמק / יוסף מיכלסקי
- התיירות מתאוששת / יונה שמשי
- מדריך לבידור, ביקורת מוסיקה ותקליטים / עמ' 9

מזג האוויר

הטמפרטורות הצפויות להיום: ירושלים 4—11 מעלות; הכנרת 6—13; רמת הגולן 0—5; תל־אביב 10—18; טבריה 7—17; לוד 6—18; צפת 2—8; יריחו 9—22; חיפה 14—16; עזה 10—18; טבריה 8—18; באר־שבע 6—16; נצרת 6—14; אילת 10—22; צפלה 8—17; מפרץ שלמה 13—22 מעלות.

סימקה 1100
המכונית הבטוחה למשפחה
CHRYSLER INTERNATIONAL

תל־אביב: דרך פתח־תקוה 34, טלפון: 34115

יום ה', ט' בטבת תשל"ד, 3 בינואר 1974 • גליון 14874 • השנה הארבעים ותשע
היום 12 עמודים • המחיר 85 אגורות

יותר מ־80 אחוז של בעלי זכות הבחירה הלכו אל הקלפיות

תוצאות ראשונות: ירידה קלה למערך, למפד"ל ולל"ע, עליה קלה לליכוד והישגים קלים לרשימת זכויות האזרח

מאת דן פתיר ודניאל בלוך, סופרי „דבר"

בסימן של השתתפות גבוהה מהמשוער, העשויה לעלות על 80 אחוזים, ננעלו אמש ב־11 ארבעת אלפים הקלפיות האזרחיות, ושעה לאחר מכן נסתיימה ההצבעה ברוב 1190 הקלפיות הצבאיות, לכנסת השמינית ולרשויות המקומיות.

ברוב המקומות בארץ נתקבלו דיווחים על השתתפות רבה, ש־התגברה במשך שעות הערב וה־לילה. כן נמסר, כי הבחירות עברו בסימן של אירגון וסדרים טובים וההתנהגות נינוחה של ציבור הבוחרים.

לפי מנין 66 קלפיות ראשונות מתוך 4000 הקלפיות האזרחיות בבחירות לכנסת, רובן כמעט ב־קיבוצים וכרכים, שנתקבלו ב־חצות, עם מסירתה לדפוס של המהדורה הראשונה של „דבר", כשעה לאחר נעילת הקלפיות, הסתמנו נטיות ראשונות: ירידה קלה למערך; עליה לליכוד; ירי־דה קלה לל"ע ולמפד"ל; הישגים קלים לרשימת זכויות האזרח, ו־שיעור נמוך של הצבעה למוקד.

לפי מנין 66 הקלפיות הראשו־נות האלה, נתקבלו סיכומים ראשונים אלה:

המערך — 61 אחוז; ליכוד — 16.6 אחוז; ליברלים עצמאיים — 4.9; המפד"ל — 7.9; אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל — 2.6; מוקד — 2.7; מרי — 0.4; פנתרים — 0.4; רק"ח — 0.1; רשימת שיתוף ואחווה — 0.2; רשימת זכויות האזרח — 1.1 אחוז.

חוקר דעת הקהל חנוך סמית חיווה דעתו בטלוויזיה, אמש סמוך לחצות, לפי נתוני הסיכו־מים מעשרות הקלפיות הראשונות, רובן כמעט בקיבוצים ומושבים, כי יש סימנים של ירידה למער־ך, אך לא ניתן בשלב זה להעריך את גודלה; סימנים של עליה בטוחה, לדבריו, לליכוד; ירידות קלות לל"ע ולמפד"ל; הישגים קלים לרשימה בראשותה של שו־למית אלוני, ביחוד במושבים. כן ציין סמית, כי הקולות שניתנו למוקד בישובים אלה הם נמוכים מהמצופה, [illegible]

אחוזי ההשתתפות

למרות הקשיים והמחדלים הנו־בעים מתנאי הזמן והגיוס הרחב — התנהלו הבחירות לכנסת הש־מינית בסדר למופת ותוך ערות פוליטית ואזרחית חסרת־תקדים. אחוזי המצביעים על פי הנתונים שנתקבלו בוועדת הבחירות המרכ־זית שעתיים לפני סגירת הקלפיות היו כדלקמן:

ירושלים — 73.41 אחוז; חיפה — 82.42 אחוז; תל־אביב — 81.80 אחוז; באר־שבע — 93.00 אחוז; ערים חדשות — 77.79 אחוז; יישובים ותיקים — 75.32 אחוז; ערים חדשות — 69.22 אחוז; ישובים חדשים — 81.65 אחוז; כפרים ומושבים ותיקים — 76.69 אחוז; מושבים חדשים — 87.91 אחוז; קיבוצים — 84.73 אחוז; ולא יהודים — 72.61 אחוז.

סיכום ארצי: חצות

בשעה 23.48 נימנו 107 קל־פיות מתוך 4104, שמקיפות 16532 בעלי זכות בחירה שם הצביעו 66.9 אחוז:
אמת 54.5; ליכוד 17.1; לע 5.3; ב 9.7; גד 2.4; קנ 2.3; ש 0.4; ז 0.6; ו 1.1; יא 0.6; רא 0.3; צא 1.8; רצ 1.4; פ 0.3; מכ 0.4; רה 0.1; כך 0.5; סז 0.1; ער 1.0; רס 0.1.

תוצאות ראשונות מן ההתיישבות

מאת דניאל בלוך, כותב „דבר"

עד לשעה 11.00 אמש נת־קבלו בבית מרכז מפלגת ה־עבודה תוצאות חלקיות מן ההתיישבות.

על פי תוצאות חלקיות אלה נראה כי בתנועת המושבים היתה עליה קלה למערך וירידה קלה לליכוד ולמפד"ל.

באיחוד הקבוצות והקיבוצים מס־תמנת ירידה קלה למערך, עליות לליכוד, עליה קלה לרשימת [illegible] אלוני. בקיבוץ המאוחד ישנה ירי־דה של כ־6% למערך המתחלקת בעליה של הליכוד, למוקד ולשו־למית אלוני. בקיבוץ הארצי יש־נה ירידה של כ־3%—4% למערך ועליה גדולה למוקד גם על חשבון המערך וגם על חשבון קולות ש־ניתנו בבחירות הקודמות לעולם הזה [illegible] בהתיישבות.

התוצאות הראשונות הגיעו מיישובי הגליל העליון ורמת הגולן, ואלו הן באחוזים:
דובב: אמת 90; ב 8; חל סעם 1; כך 1.
מעין־ברוך: אמת 94; חל סעם 4; קנ 2.
אל רום: אמת 72; חל סעם 7; לע 3; קנ 7.
נוה אטיב: לע 88; צא 12.
יפתח: אמת 92; חל סעם 4; לע 1; קנ 1; רצ 1.
מלכיה: אמת 90; ד 1; חל סעם 2; לע 2; קנ 5; ש 1.
מרגליות: אמת 90; חל סעם 4; קנ 3; רצ 2; ש 1.
יראון: אמת 95; חל סעם 2; קנ 2.
דישון: אמת 16; ב 34; חל סעם 24; לע 26.
משגב עם: אמת 63; חל סעם 3; קנ 1; ש 1.
[illegible]
עין־זיוון: אמת 80; חל סעם 14; לע 3; קנ 3.
רמות נפתלי: אמת 7; ב 7; חל סעם 18; לע 1; ג 1; ס 1.
מנוחה: אמת 50; ב 8; גד 5; חל סעם 28; מס 9; ש 1.
אביבים: אמת 62; ב 24; גד 2; חל סעם 11.
כפר יובל: אמת 48; ב 2; חל סעם 35; כך 2; קנ 2; רצ 1.
כפר היבים: הצביעו 126 — אמת 109; קנ 4; יא 1; לע 2; חל סעם 8; רצ 2.
קיבוץ אפק: הצביעו 243 — אמת 229; חל סעם 5; קנ 5; רצ 1; לע 1; ריקים 2.
קיבוץ הולדה: הצביעו 151 — אמת 122; ש 3; לע 5; חל סעם 2; רצ 8; קנ 10; ריק 1.
גת רימון (באחוזים): אמת 61.8 (בבחירות קודמות 70.5); ליכוד 19.1 (17.4); לע 4.4 (3.4); ב 4.5 (4.0); קנ 1.5; ש 2.2 (2.0); יא 0.7 (0.7); רא 7.0.
כאיר שפירא: אמת 70.2 (82.6); ליכוד 12.2 (8.7); לע 8.8 (5.8); ב 1.5; קנ 1.4.
בת שלמה: אמת 48.4 (44.8); ליכוד 25.3 (33.3); לע 4.4; ב 20.8 (19.9); יא 1.0; רה 1.1.
בית יהושע: אמת 25.7 (19.6); ליכוד 31.6 (31.5); לע 28.9 (33.3); ב 8.5 (7.8); גד 2.6 (6.0); קנ 0.7 (8.6); רצ 2.0; אחרים 1.2.

תוצאות באחוזים
יקנעם: אמת 89.4; ליכוד 1.8; קנ 7.5; רא 0.4; רצ 0.9.
ניצנים: אמת 16.0; ליכוד 0.8; לע 81.7 (92.2); ב 0.7; ש 0.8.
החורשים: אמת 90.7; ליכוד 1.9; קנ 7.4; אחרים 7.7.
גנות הדר: אמת 28.6; ליכוד [illegible]
באאור: אמת 47.7; ליכוד 26.3; רצ 17.1.
כהנה ישראל: אמת 2.1; ליכוד 81.3; לע 2.1; ב 2.0; גד 2.1; ס 10.4.
זיקים: אמת 80.6; ליכוד 2.6; קנ 11.5; רצ 1.3; אחרים 15.1.
יסעור: אמת 91.5; ליכוד 0.5.

(המשך בעמוד 2, טור 2)

אל קוראי „דבר"

עקב העליה הגדולה שחלה לאחרונה במחירי הנייר־גלם וההתייקרות הכללית של הו־צאות ייצור אחרות, כולל הד־פוס, אנו נאלצים להעלות את מחיר העתון החל מהיום, 1.1.74. ועדת המחירים ומש־רד המסחר והתעשיה אישרו אחרי בדיקה שמחיר הגליון במכירה בודדת ביום חול יהיה 0.85 ל"י, ביום שישי 1.70 ל"י ומחיר עתוני השבוע יהיה כהיום ל"י.

על אף העובדה שהעלאת המחירים זו מכסה רק חלק מן ההתייקרויות יקבל גם הפעם כל המנוי על העתון המשלם דמי המנוי לשנה מראש ספר פרס יקר ערך — „גופים ו־אורות" שמחירו 39.50 ל"י.

הנהלת „דבר"

הצבעה בקלפי של מזכרת־בתיה (עקרון) (צלום: בוריס כרמי)

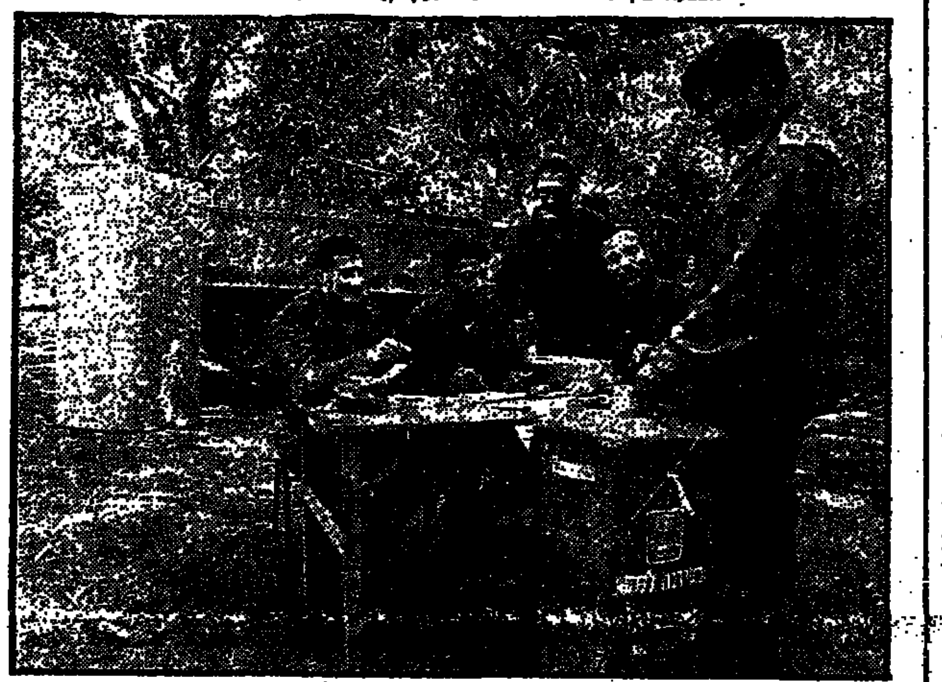
קלפי צבאית, עם ועדת קלפי צבאית, בקו החזית ממערב לתעלה

ההצבעה בצה"ל ללא תקלות; נסתיימה כמעט בכל הקלפיות

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

הבחירות ביחידות צה"ל עברו ללא תקלות ועמדו ל־הסתיים אמש ב־11, פרט ל־קלפיות בודדות שלגביהן ניתנה היתר מיוחד להמשיך בהצבעה היום. מדובר בחיי־לים שהיו בתפקיד שחייב אותם לנוע ממקום למקום ואשר משום כך היה צורך לשלוח את הקלפי בעקבו־תיהם.

כמעט כל 1190 הקלפיות בצה"ל, ממוצבי החרמון בצפון ועד צו־ביה בדרום, נפתחו במועד, בשעה 7 בבוקר. האיחור בפתיחת קלפיות בודדות נבע עקב הפקידים [illegible] של יחידות בודדות.

דיווחים מן הפיקודים

עד סמוך לשעה 10 לפנה"צ הי־גיעו למטה הבחירות של צה"ל בבנין הכנסת בירושלים, דיווחים באמצעות שלושת הפיקודים המר־חביים, על פתיחת כל הקלפיות. בשעה 5 אחה"צ כבר נמסר ל־מטה, בראשות קצין הבחירות ה־ראשי סגן־אלוף מרדכי וייצמן, על סגירת 41 קלפיות שבהן נסתיימה ההצבעה. מהן 22 קלפיות באיזור פיקוד הצפון ו־15 בדרום. בקלפי על הר עתקה במצרים נסתיימה הצבעת חיילי צה"ל כבר ב־3.30 אחה"צ ובמוצבי החרמון — כבר לשעה 5. עם סיום ההצבעה הוע־ברו הקלפיות למרכזי ספירה.

התוצאות בסוף השבוע

תוצאות הבחירות לכנסת ולר־שויות המקומיות בקרב חיילי צה"ל לא ייודעו לפני סוף השבוע. כל קלפי של צה"ל מועברת למ־טה בירושלים, שם נפרדים בין המעטפות לכנסת ובין המעטפות לרשויות המקומיות. האחרונות נשלחות ליישובים השונים. קודם לכן נבדקות כל המעטפות החיצו־ניות שעליהן רשומים הפרטים הא־ישיים של החייל ורק לאחר בי־רור הפרטים הללו ובדיקתם בהת־אם לנתוני המחשב, מוצאת המעט־פה הפנימית המכילה את פתק ההצבעה, ומועברת לספירת הקו־לות על ידי ועדות בחירות אזו־ריות רגילות. תהליך כפול זה שמטרתו מניעת זיופים בבחירות, מצריך זמן ממושך יותר ולכן לא יתקבלו תוצאות ההצבעה בקרב הצבא לפני סוף שבוע זה.

השופט חיים כהן: סדרי ההצבעה בצה"ל היו למופת

הכתב הצבאי יונה שמשי מספר: צה"ל הפעיל אתמול את כל ה־אמצעים כדי לאפשר הצבעה לכל חייל באשר הוא. בין היתר הופ־עלו מסוקים וכלי רכב כקלפיות ניידות. במקרים מיוחדים נישאה קלפי ניידת על גבו של חייל.

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, שופט בית המשפט העליון חיים כהן, הקדיש אתמול את זמנו ל־סיור ביחידות צה"ל כדי לעקוב מקרוב אחר הסידורים שהופעלו ל־הבטחת זכות הבחירה לכל חייל המבקש לממשה.

„התרשמתי מאוד מהיעילות ו־הסדר המופתי הן מהרצינות וה־התלהבות של החיילים. כפי שר־איתי זאת במהלך הסיור. [illegible] התב־רר שהמכונות שסדרי ההצבעה ב־צה"ל היו למופת", אמר לי השו־פט חיים כהן

(המשך בעמוד 2, טור 3)

ירידה ניכרת לרשימות המעוטים הקשורות במערך

מאת כותב „דבר" לענייני ערביים

התוצאות הראשונות של מנין ה־קולות בקלפיות, מפוזרות במיגזר הערבי הצביעו אמש על האפש־רות שרשימות המיעוטים הקשו־רות במערך יזכו רק במושב אחד או שניים, לעומת ארבעה בכנסת היוצאת.

הרושם שנוצר כבר בחצות היה, שהרשימה הבדווית הקשורה ב־מערך, ע"א, לא תצליח לעבור את אחוז החסימה, נוכח התפצלות הקולות בנגב ושיעור השתתפות נמוך בבחירות. דומה, שהתושבים אשר עליהם התבססה ההחלטה להקים רשימה בדווית עצמאית — לא נתאכזבו. מכאן, שהמערך עשוי לאבד כמה אלפי קולות — עד כדי רבבה שלמה — אשר יהוו ל־עמיתו.

פירוש הדבר גם שהרשימה ה־שניה הקשורה במערך, ר"א, לא תוכל ליהנות מהסכם העודפים שלה עם ע"א, כדי להבטיח לעצ־מה מושב שני בכנסת, נוסף לאחד המובטח לה.

יוצא אפוא, שעשוי להיו־וצר מצב, שבו לא יהיה שום נציג דרוזי בכנסת ה־כבר ברור שלא יהיה בה נציג נוצרי מטעם המערך.

לרשימת הכישורים י"א, ש־חבריה רצים באופן עצמאי לאחר שהודחו מרשימות המערך, אין סיכוי כנראה לעבור את אחוז

(המשך בעמ' 2, טור 8)

,החזית העממית' ביצעה ההתנקשות ביוסף זיו

חרדה לחיידם של מנהיגי יהדות בריטניה

ביירות (עסט"א). — „החזית העממית לשחרור פלש־תין" נטלה על עצמה אתמול את האחריות להתנקשות ב־חייו של יוסף אדוארד זיו, מ־ראשי יהדות בריטניה.

דובר „החזית" אמר בגילוי־דעת שפורסם בביירות, כי המת־נקש היה חבר הארגון. „הציוני זיו נלקח לבית החולים במצב קשה", הוסיף הדובר.

בהמשך דבריו ציין, כי זיו היה מנהיג של התנועה הציונית, אשר עשתה בעבר, ועודנה עושה גם כיום, מעשי פשע ושוד נגד בני העם הפלשתינאי.

דובר „החזית העממית" הד־גיש, כי זיו היה אחד התומכים הראשיים של מדינת ישראל „ו־עבד קשה כדי לבצר את יסודו־תיה התוקפניים".

הדובר טען להלן, כי זיו שימש מארח למנחם בגין, מנהיג „הלי־כוד", אשר אותו הגדיר כ„טרו־ריסט ציוני". לדבריו, היה הדבר בעת ביקורו האחרון של בגין בבריטניה.

דובר „החזית העממית" הודיע, כי גילוי־דעת מפורט על „מבצע לונדון" יפורסם במועד מאוחר יותר.

לונדון (עסט"א, עי"ק, ע"ר וא.פ.). — אדוארד יוסף זיו, נשיא חברת „מארקס אנד ספנסר" ומראשי יהדות בריטניה, אשר נורה שלשום בערב בביתו על ידי מתנקש אלמוני — נותח בהצלחה, אך עם זאת מוסיף מצבו להיות קשה.

מכירו האישי של הפצוע מסר אתמול, כי הניתוח להרחקת כדור מראשו של זיו הצליח למעלה מן המשוער.

יוסף אדוארד זיו

רופאיו אמרו, כי „מצבו עתה טוב יותר מכפי שאפשר היה לצפות". עם זאת הוא מוחזק עדיין ביחידת הטיפול הנמרץ בבית החולים של מידלסקס וליד מיטתו נמצאת בקביעות רעייתו ושני בניהו.

מטעם בית החולים נמסר, כי רק בעוד כמה ימים אפשר יהיה לדעת, אם אמנם יש סיכוי ל־החלמתו המלאה של זיו.

באין פגיעתו אין הוא מסוגל לדבר, כך שלא היתה כל אפש־רות להציל מפיו פרטים כלשהם על ההתנקשות בחייו. המשטרה עדיין מקווה לגבות ממנו עדות, ברגע שיהיה מסוגל לכך.

דאגה לחיי אישים יהודיים בבריטניה

בינתיים גוברת הדאגה לחיי־הם של אישים יהודיים אחרים בבריטניה.

כמה שעות לאחר ההתנ־קשות בחייו של זיו הו־דיע איש־עסקים יהודי אחר, כי אשה יהודיה, שאת שמה סירב לגלות, קיבלה הודעה טלפונית ובה נאמר, כי היא השניה ברשימת „הנידונים למוות", וכי הוא עצמו ב־מקום השלישי ברשימה.

סר ג'והן כהן הביע את הדעה, כי ההתנקשות בחייו של זיו היא צעד ראשון בנסיון להפעיל טי־רור נגד אישים יהודיים בבריטניה.

המשטרה הזהירה הקהילה היהודית

אולם מוזגי ה„סקוטלאנד יארד" הכחישו את הדעה, כי קיימת רשימה של „נידונים למוות" ב־קרב המנהיגים היהודיים בברי־טניה. בשיחה עם כתב עסט"א אמר דובר ה„סקוטלאנד יארד": „אין לנו כל ידיעה על רשימה

(המשך בעמוד 2, טור 6)

מחר מתחדשות בז'נווה שיחות ההינתקות

הממשלה תחליט היום על ההנחיות למשלחת הצבאית

סילאסוואו — לפגישה עם איסמעיל וגמאסי ועם דיין

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

הממשלה תתכנס היום בירושלים לישיבתה השבועית הרגי־לה במקום הישיבה ביום ראשון, שלא התקיימה. הנושאים המדי־ניים העומדים על הפרק עתה הם ההנחיות למשלחת הישראלית בשיחות הינתקות הכוחות לקראת הפגישה שתתקיים מחר (יום ד') בז'נווה, וכן מינוי נציג ישראלי קבוע בדרגת שגריר, בראש המשלחת הישראלית בוועידת השלום.

תהיה זו הפעם הראשונה, ש־הממשלה מתכנסת במעמד ממ־שלת־מעבר [illegible] הממשלה היו־צאת [illegible] עד לכינון ממשלה חדשה בעקבות הבחירות לכנסת.

כזכור, הגיעו לארץ במוצאי שבת אלוף מרדכי גור ו[illegible], ובעת ובעונה אחת יצאו מז'נווה גם יתר חברי קבוצת העבודה הצבאית של ועידת הש־לום — הקצינים המצריים יצאו לקאהיר בטיסה דרך לונדון ואילו נציג או"ם גנרל סילאסוואו יצא לקאהיר בטיסה דרך לוד.

בפגישה הקודמת ביום שישי הוגשה, לפי הצעת סילאסוו־או, הצעה להינתקות כוחות („דיסאנגייג'מנט") כצעד ראשון, שפירושה נסיגה מצומצמת בהיקפה ואשר תוצאתה תהיה הפרדת כו־חות, אשר יכולה לכלול גם הצ־בת כוח החירום של או"ם בין הכוחות המופרדים זה מזה.

בהודעה שפורסמה לאחר הישי־בה נאמר, שהושגה הסכמה כללית לגבי כמה עקרונות של הינתקות הכוחות ושני הצדדים ביקשו הבהרות לגבי עקרונות אחרים.

נראה כי הממשלה בישיבתה היום תצטרך להחליט על ההבהרות אלה לאחר עדות התייעצויות ש־נערכו בהשתתפות כמה שרים, בי־ניהם ראש של גור [illegible] לארץ.

מינוי שגריר קבוע

השאלה השניה הצפויה להחלטת הממשלה — אם כי לא ברור אם תתקבל כבר היום — היא מינוי שגריר שישמש כממלא מקום לשר־החוץ אבא אבן ואשר יעמוד במ־קום בראש המשלחת הישראלית בוועידה הזאת.

כפי שמתברר נודעת למינוי זה עתה חשיבות מרו־בה, כיוון ששגריר זה יצט־רך לקיים מגע קבוע עם ה־שגריר האמריקני לוועידת השלום בז'נווה, ואשר, כנראה, יהיה ה[illegible] הדיפלומטיים בין יש־ראל לברה"מ ויהיה למעשה ציבור הקשר התקין העיק־רי בין ישראל לברה"מ.

כפי שנודע, [illegible] ישראל תמנה שגריר קבוע לוועידת השלום בז'נווה כפי ש־נהגו ברה"מ, ארה"ב והמצרים.

קאהיר (ע"ר וא.פ.). — הגנראל אנסיו סילאסוואו, ראש קבוצת העבודה הצב־אית בוועידת השלום בז'נבה ומפקד כוח החירום של או"ם במזרח התיכון, עומד להיפגש היום עם שר המלחמה המצרי אחמד איס־מעיל ועם הרמטכ"ל המצרי הגנראל מוחמד גמסי. לאחר מכן יבוא לישראל כדי להיפגש עם שר הבטחון משה דיין.

דובר או"ם כאן אמר, כי הגנ־ראל סילאסוואו עומד לחזור ל־ז'נבה מחר כדי להשתתף בפגי־שה הבאה של קבוצת העבודה הצבאית.

הדובר אמר, כי אין לו כל מידע על כך שנמסר בישראל [illegible], כי 300 חיילים מצריים נמצאים ב„כיס" קטן על גדות האגם המר הגדול, [illegible] המכותרת.

דיין סייר בפיתחת רפיח

שר הבטחון, משה דיין, סייר אתמול בפיתחת רפיח ובאתרי ה־עבודות של המרכז האזורי ב־מקום.

אל שר הבטחון נלוו מתאם הפעולה בשטחים האלוף גזית ומפקד אזור רצועת עזה [illegible].

צעיר נהרג במזרח־ירושלים תוך טיפול בחמרי־נפץ

צעיר תושב מזרח ירושלים נה־רג אתמול בשעה 9.30 בבוקר כאשר טיפל בהכנת מטען חבלה. [illegible]

[illegible]

ברה"מ מעוניינת במגע תקין עם ישראל בז'נווה

מאת חגי אשד סופרו המדיני של „דבר"

לפי כמה מקורות מערביים מעוניי־נים הסובייטים במגע דיפ־לומטי תקין עם ישראל עוד לפני חידוש היחסים הדיפ־לומטיים, במגמה של יתר [illegible]

התקליט הנבחר לשנת 1973
אס
כשר
הקניה הטובה לשנת 1973

ביום ה' ט' בטבת תשל"ד, 3.1.74 בשעה 21.15 בחדר האוכל של קבוצת גבע נתייחד עם זכרו של בננו

ניר (מרדכי) אפרתי ז"ל

המשפחה
וקבוצת גבע

במלאות שש שנים לפטירתו של יקירנו

דב צפרוני ז"ל

תתקיים אזכרה
ביום חמישי ט' בטבת תשל"ד, 3.1.74
מוקירי זכרו נפגשים על יד השער הישן בבית העלמין בחולון בשעה 3.00 אחה"צ.

המשפחה

על **פאול גולדמן ז"ל**
ידיד ביתנו הקיבוצי
[illegible]

חבריו במשמר הנגב

במלאות שלוש שנים למות יקירנו

מרדכי רייכר ז"ל

נתייחד עם זכרו בבית העלמין בפ"ת ביום חמישי ט' בטבת תשל"ד (3.1.74) בשעה 3.30 אחה"צ.

[illegible]
המשפחה

לעונת החורף
מבחר גדול של בגדי
תשלובת פולגת
LEE • בגיר • אומן
בחנויות אומן
תל־אביב, רח' אלנבי 100
ירושלים, דרך יפו 42
חיפה, רח' הרצל 18

„ברית ראשונים"
קוראת לצעירים, ציונים ותיקים
להצטרף לשורותיה ולסייע לה
[illegible]
[illegible]
בקרב העליה החדשה
לפנות [illegible]

אווירת שבתון, סדר מופתי ומזג־אוויר נאה בבחירות

אזרחי ישראל הלכו אתמול אל הקלפיות כדי להצביע בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות. ההצבעה ברחבי המדינה התנהלה באווירה של שבתון ובמזג־אוויר נאה. קצב ההצבעה היה איטי יותר בשעות לפני־הצהריים והוא גבר והלך לקראת הערב. ממטה המשטרה נמסר, כי פרט לתקלות קלות לא היו כל הפרעות למהלך הבחירות.

חיפה: תקלות טכניות קלות אירעו בפתיחתן של 9 מתוך 446 הקלפיות במרחב חיפה.

התקלות נבעו בעיקר מכך שבכמה קלפיות חסרו חותמות הקלפי, ואילו באחרות לא הגיעו יו"ר ועדות הקלפי או מישהו מחבריה. בוועדת הבחירות האיזורית נמסר, כי החותמות החסרות הומצאו להם מייד בשעת הבוקר וכל 446 הקלפיות הופעלו כסדרן.

חולון: שיעור ההשתתפות בהצבעה הוגדר במטות־הבחירות של המפלגות הגדולות בעיר כמניח את הדעת ביותר. הודגש, כי אם מביאים בחשבון את אחוז התושבים המבוגרים, זוהי הצבעה טובה מאוד.

בשעות הצהריים סיירו בקלפיות השונות ראש העיריה פנחס אילון, יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו ויו"ר ועדת הבחירות האיזורית השופטת הדסה בן־עיתו. במהלך הסיור נוכחו לדעת כי הכל מתנהל כסדרו, פרט לפגמים טכניים קלים.

במטה המערך ציינו, כי בספר הבוחרים בעיר נתגלו פגמים והיו מקרים שאפילו תושבים ותיקים לא נרשמו כבעלי זכות בחירה.

כן צויין, כי במקרים לא־מעטים פלט המחשב בירושלים, דיווחים בלתי־מדוייקים לגבי אנשים שביקשו לוודא את מקום הצבעתם. היו מספר אנשים שהלכו לקלפי לפי הוראת המחשב ושמם לא נמצא ברשימה.

באחד המקרים התייצב בקלפי בחור שהשתחרר לא־מכבר מהשבי. הוא הגיע ללא תעודת־זהות והסביר, כי התעודה נלקחה ממנו בשבי. למרות שהציג פנקס־מילואים ושמו הופיע ברשימת בעלי זכות הבחירה, לא ניתנה לו זכות הצבעה. הוא דיווח על כך לסניף הליכוד בעיר ונשלח משם לוועדת הבחירות האזורית.

אשקלון: 1100 אנשי משטרה הועסקו ביום הבחירות במרחב הנגב, אשר שם פעלו 570 קלפיות.

מפקד משטרת המרחב, ניצב־משנה י. יהב, מסר שבריכוזי הבוחרים בנגב הופעלו גם סיורים מתוגברים, נוסף לשוטרים שהוצבו ליד הקלפיות. אולם לא נמסר על הפרעות כלשהן. במשך היום דווח לוועדת הבחירות האזורית [illegible] אולם לא נתקבלו [illegible] בכל המרחב.

העולים החדשים מגרוזיה המצביעים לראשונה בישראל, נראו כבר בשעות הבוקר המוקדמות בתורים ארוכים ליד הקלפיות. התברר, כי מרביתם הצביעו [illegible] בבחירות [illegible] — בני הגג ברוסיה.

ליד הקלפיות בשכונות [illegible] בין העולים הגרוזינים, חלק מהם [illegible] הרשימה האחידה, והמוכרת ברוסיה. [illegible] על 21 הסיכויים. אולם מרביתם ראו בתופעה זו סימן של חופש להבעת דעה. (ע)

קרית־שמונה: פעילי המפלגות בקרית־שמונה עשו מאמץ מיוחד להביא את הבוחרים לקלפיות בהקדם האפשרי. זאת, מאחר שזכרו את מה שאירע בבחירות הקודמות ב־1969, כאשר הפגזת קטיושות גרמה להפסקת ההצבעה.

בשעות הערב הגיע לקרית־שמונה יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט העליון חיים כהן, במסגרת סיור בסיני, בגולן ובקרית־שמונה. בסיור זה נלווה אליו חבר הפרלמנט הבריטי גרוויל ג'אנר המבקר עתה בארץ. בקלפיות בקרית־שמונה ביקרו האורחים בלוויית מפקד המשטרה במקום, פקד א. זגורי.

בסכמו את סיורו אמר השופט כהן: "ראיתי את הדמוקרטיה בפעולה בחזית ובעורף. מדהים לראות חיילים בכפים עפרים בתורים ארוכים בסיני וברמת־הגולן כדי להצביע".

לסיכום ביקורו אמר השופט כהן, כי הוא נלהב מן התורה הזה של אזרחי המצב בלב אנשי קרית־שמונה. כן ציין את הסידורים הנאותים בצבא, שדאג כי הקלפי יגיע לכל חייל — ויהיה בודד ובריחוק ככל שיהיה.

בהשיבו על שאלת כתב ע"ה אמר חבר הפרלמנט הבריטי ג. ג'אנר, כי לראשונה בחייו הוא רואה הזיזן של בחירות דמוקר־סיות הנערכות בימי חירום ומלחמה. "בימי מלחמת־העולם השניה לא היו עשר שנים בחירות באנגליה. הרגשתי בקרית־שמונה כמו בבית מבחינת הסדר המופתי ששרר בקלפיות בהן ביקרתי", אמר. כן ציין, כי התרשם מן הבחירה שבה עמדו החיילים בתוך הגדה המערבית של התעלה וברמת־הגולן, כאשר הקלפי היה בבונקר, בתוך האדמה, או תחת כיפת השמיים. החיילים היו שקטים, רציניים וחיכו ביותר התרוממות־רוח לתורם. (ע)

עכו: הבחירות ברחבי הגליל המערבי התנהלו בצורה מסודרת וללא אירועים מיוחדים.

דובר משטרת מרחב הגליל, רב־פקד פסח פרלמן מסר, כי לא התקבלו כל תלונות מבאות הקלפיות שבמרחב הגליל. לדבריו, גם אירועי התנועה ביום זה היו פחותים מהרגיל. אחוז המצביעים היה גדול יותר בשעות הבוקר מאשר בשעות הצהריים, מאחר שרבים ניצלו כנראה את יום השבתון לפיקניקים ולביקורים שונים. לקראת ערב עלה שוב אחוז הבוחרים.

יש לציין, שבכפרי המיעוטים הקדישו הבוחרים תשומת־לב רבה יותר להצבעה לרשויות המקומיות

טדי קולק מצביע בירושלים

מאשר לכנסת, והנהירה לקלפיות אלה היתה גדולה יותר.

בכפרי הדרוזים נשמרה המסורת של תורים נפרדים לנשים וגברים. בכפר הערבי דגון שליד נהריה, סירבו תושבי הכפר לאפשר פתיחת הקלפי, בטענה שהמבנה לא [illegible] לקידומו של הכפר. רק לאחר שיכנוע, נפתחה הקלפי והבחירות התנהלו כסדרן. כהנת התושבים היתה לאי־חיבור הכפר לרשת החשמל הארצית.

היישוב היחיד בגליל המערבי שלא נערכו בו בחירות לרשות המוניציפלית היא המועצה המקומית ביר־זית(?), שם הגיעו התושבים לכלל הסכם על הרכב חבר המועצה המקומית, כך שלא היה צורך בבחירות. תופעה זו היא מסורת בישוב זה, המשתמרת 24 שנים. (ע)

מטולה: הקלפי במטולה נסגרה בשעה 3 אחה"צ, לאחר שנסתיימה הצבעתם של כל בעלי זכות ההצבעה לכנסת ולמועצה המקומית.

האזרחים מהווים 95 אחוז מבעלי זכות ההצבעה, ואילו 5 האחוזים הנותרים הם חיילים הנמצאים ביחידותיהם. מאחר שהצבעתם של כל האזרחים נסתיימה — הוסכם בין כל הגורמים לסגור את הקלפי ולגשת לספירת הקולות.

בבחירות למועצה המקומית השיג המערך רוב וזכה בשלושה מנדטים. מועמד המערך לראשות המועצה, אסף פרנקל, נבחר לתפקיד מחדש. במועצה החדשה יהיו למערך 3 נציגים, לליכוד נציג אחד ולליברלים העצמאיים נציג אחד. שלוש הרשימות האלה היו היחידות שהשתתפו במערכת הבחירות העירוניות במטולה. (ע)

רמת־הגולן: למרות מצב הכוננות בגזרה בקווי החזית בשטח הסורי הכבוש וביישובים האזרחיים ברמת הגולן — היתה השתתפות ערה בהצבעה.

יום הבחירות היה יום של שקט ומתח ברמת הגולן. רב סמל בן־חיים, מפקד נקודת רמת הגולן ונקודת נפת בית ג'אן שבשטח הסורי הכבוש, ביקר אצל החיילים בקווי החזית. הוא סיפר לאחר מכן, כי חרף הכוננות והמתיחות שורר מצב רוח מרומם בקרב החיילים. רובם הם צעירים המצביעים לכנסת זו הפעם הראשונה בחייהם. (ע)

לוד — אתמול, החל משעות אחה"צ המוקדמות, חזרו לארץ ישראלים רבים במטוסים של כל החברות, אך בעיקר ב"אל־על", כדי להשתתף בבחירות.

היו ביניהם גם כאלה שלפי תכנונם עמדו לשהות זמן נוסף בחו"ל, אך קיצרו את שהותם כדי להספיק להגיע בעוד מועד אל הקלפיות.

בין הבאים היו גם תושבי מקומות מרוחקים, כגון הגליל העליון ואילת. הללו הביעו תמיהה על כי ועדת הבחירות המרכזית לא הציבה קלפי לעוברים בנמל לוד, בשביל הבאים בשעה מאוחרת, אשר יתכן כי לא יספיקו להגיע למקום מגוריהם עד לסגירת הקלפיות.

רבים מן הישראלים הנוהגים בדרך כלל לטוס במטוסי "אל על" בלבד סיפרו, כי הפעם נאלצו לטוס במטוסי חברות אחרות, משום שב"אל־על" היו כל המטוסים מלאים עד אפס מקום.

בשעות הבוקר עזבו את הארץ כמה עשרות ישראלים, אשר גם הם הביעו אכזבה על היעדר קלפי לעוברים בנמל התעופה.

למעשה לא היו ישראלים רבים בין הנוסעים שעזבו את הארץ במשך יום אתמול. מספרם הסתכם בעשרות בלבד, לעומת מאות רבות של נוסעים זרים, בעיקר תיירים, שעזבו את הארץ לאחר שביקרו כאן לרגל חג המולד. (ע)

אשקלון: לפי הוראת יו"ר ועדת הבחירות האיזורית באשקלון השופט גלעד גלעדי, הוסעו ברכב הוועדה חולים מבית החולים "ברזילי" במקום לקלפיות, כדי למלא את חובתם בבחירות לכנסת ולעירייה. החולים שזכו להסעה על חשבון המועצה הודו על היוזמה.

בת־ים: הבחירות בבת־ים עברו ללא אירועים מיוחדים, פרט לעובדה שבסניף הדואר המקומי היו תורים ארוכים, כאשר אלפי אנשים ביקשו לברר את מקום הצבעתם. זאת בשל העובדה שבת־ים מאוכלסת בתושבים חדשים רבים. ראשי מטה הבחירות של המערך התלוננו, כי רשימות הבוחרים בבת־ים אינן מעודכנות ורבים מהתושבים לא הופיעו בפנקסי הבוחרים. היו גם מקרים רבים שחלק מבני משפחה נכלל ברשימות וחלק לא.

כמו־כן צויינה העובדה, כי הודעות לבוחר נשלחו לתושבים לפני חודשים רבים, ואנשים רבים התרוצצו כדי לברר היכן הקלפיות שלהם. על לוחות המודעות בכל העיר לא ניתן היה למצוא את רשימות 110 הקלפיות וכתובותיהן.

מטות הבחירות של כמה רשימות (מערך, ליכוד, מוקד) איתרו מקומן ברחובות מרכזיים וצבים בעיר, והמכוניות הרבות שהגיעו למטות שיבשו את המהלך התקין של התנועה במשך כל שעות היום.

ליד מספר קלפיות היו במשך היום תקריות בגלל חלוקת חומר ופתקים מפלגתיים בקרבת מקום, אך הן חוסלו בהתערבות ועדת הבחירות האזורית.

חולון: אל משרדה של יו"ר ועדת הבחירות האזורית בחולון, השופטת הדסה בן־עיתו, נכנסה בצהריים אשה וביקשה לדעת כיצד עליה לנסוע לאילת כדי להצביע.

השופטת הסבירה לה, כי עליה לגשת לדואר ושם תקבל כרטיס נסיעה לאילת. אולם האשה טענה, כי דרוש לה "שמרטף" לשמור על ילדיה.

בדיעבד הסבירה, כי שירות מסוג זה אין ועדת הבחירות מספקת וכי היא יכולה לפנות בעניין זה אל מטה הבחירות של הרשימה שבעבורה היא רוצה להצביע, ואולי יסייעו לה.

אולם האשה השיבה, כי היא רוצה לנסוע כדי להטיל פתק לבן לקלפי.

21 הרשימות שהתמודדו

אלו 21 הרשימות המתמודדות בבחירות לכנסת השמינית, לפי סימניהן:

אמת — רשימת המערך (מפלגת העבודה מפ"ם);
ב — המפד"ל;
ג־ל — חזית דתית תורתית (אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל);
ו — רק"ח;
ז — פנתרים שחורים דמוקרטים ישראליים, בראשות ח"כ שלום כהן והעדיה מרציאנו;
חל־מקם — הליכוד;
י־א — רשימת שיתוף ואחוה בראשות ח"כ דיאב עובד ואליאס נחלה, שהמסם אינם קשורים במערך;
כ־ך — הליגה להגנה יהודית, בראשות הרב מאיר כהנא;
ל־ע — ליברלים עצמאיים;
מ־ס — תנועה לשיחרור תבר? [illegible], בראשות ח"כ אבנר שאקי;
ע־א — רשימה בדווית הקשורה במערך;
ע־ל — תנועה לאחוה (של יוצאי עיראק);
ע־ר — רשימה בדווית הקשורה בליכוד;
פ־ב — תנועה עממית בראשות ח"כ לשעבר של מפא"י אשר חסין;
פ — פנתרים כחול לבן, בראשות אדי מלכה;
ק־ל — מוקד, בראשות מאיר פעיל;
ר־א — קידמה ופיתוח בראשות ח"כ סיף א־דין זועבי וג'באר מועדי;
ר־ה — רשימת התימנים בישראל (מורכבת בעיקרה מבני ראש־העין);
ר־ם — רשימה סוציאליסטית מהפכנית (בראשות רמי ליבנה);
ר־צ — תנועה לזכויות האזרח, בראשות שולמית אלוני;
ש — מרי, בראשות אורי אבנרי.

בין הרשימות נחתמו ששה הסכמי עודפים:
● רשימת קידמה ופיתוח ר־א, הרשימה הבדווית ע־א;
● הליכוד והרשימה הבדווית ע־ר;
● התנועה לאחוה ע־ל, והתנועה העממית פ־ב;
● הליברלים העצמאיים והתנועה לזכויות האזרח;
● מפד"ל והחזית הדתית התורתית;
● מוקד והפנתרים השחורים.

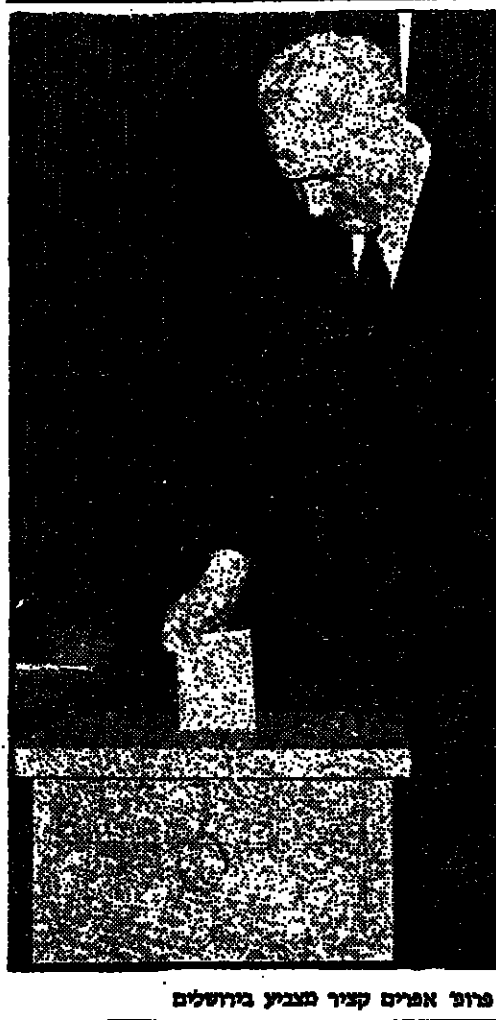

נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר מצביע בירושלים

ראש הממשלה גולדה מאיר מטילה פתק הצבעה באיזור מגוריה בת"א

חייל פצוע בביה"ח שיבא מצביע בקלפי ניידת המובאת אל מיטתו

תוצאות ראשונות

(המשך מעמ' 1)

לע 1.1; קנ 6.4; ש 0.9; אחרים 5.3.

מבקיעים: אמת 9.6; ליכוד 5.5; לע 82.2; ו 1.3; רצ 1.4.

מאור: אמת 74.7; ליכוד 26.3; ב 22.4; גד 2.9; ש 1.3; כך 2.6.

שדה יצחק: אמת 79.7; ליכוד 12.2; לע 1.4; ב' 1.3; ו 1.3; יא 1.3; רצ 1.4; פ 1.4.

אבירים: אמת 90.2; ליכוד 34.9; לע 9.5; ב 1.5; גד 1.6; קנ 1.6; ש 4.8; [illegible]

שעלבים: ליכוד 12.7; ב 3.7; גד 69.1; כך 14.5.

כרמיה: אמת 90.9; ליכוד 1.9; קנ 8.1; אחרים 4.9.

אליפלט: אמת 36.3; ליכוד 35.4; לע 1.0; ב 15.9; גד 4.4; קנ 0.9; ו 0.9; מס 3.5; כך 2.7.

כפר חסידים: אמת 31.3; ליכוד 17.9; לע 0.9; ב 37.4; גד 6.2; קנ 0.9; ש 0.9; רצ 1.8; כך 2.7.

משמר הירדן: אמת 13.6; ליכוד 72.9; ב 11.8; ריה 1.7.

שדה אליעזר: אמת 27.1; ליכוד 29.0; לע 38.2; ב 3.7; רצ 1.9.

משגב דב: אמת 7.4; ליכוד 83.3; לע 3.7; רצ 0.9; רה 0.9; כך 2.9.

מירון: אמת 4.5; ליכוד 7.5; לע 0.7; ב 63.5; גד 20.2; קנ 0.7; יא 0.7; כך 2.2.

הדר עם: אמת 53.3 (60.4); ליכוד 24.7 (17.9); לע 14.3 (19.9); ב 0.9 (1.9); עא 1.0; רצ 4.8; פ 1.0.

נהורה: אמת 44.0; ליכוד 22.0 (16.7); לע 18.0 (7.1); ב 6.0 (4.8); גד 2.0; ש (2.4); רצ 8.0.

שדה יואב: אמת 26.5; לע 2.1; קנ 69.4; ש 2.0.

ההצבעה בצה"ל

(המשך מעמ' 1)

השופט אמר זאת באחת היחידות של צה"ל ברמת הגולן, בתום סיורו שהקיף יחידות מרוחקות מאד במערב התעלה ועד ליחידות בגולן.

בחלקו הראשון של הסיור נלווה אל יו"ר ועדת הבחירות המרכזית גם שר הפנים ד"ר יוסף בורג.

אלוף שפיר: הקלפי הגיעה לכל חייל

בחלקו השני של הסיור ליווה את השופט חיים כהן, ראש אגף כח אדם במטכ"ל אלוף הרצל שפיר. אלוף שפיר אמר בתשובה על שאלה, כי הסידורים להבטחת ההצבעה לכל חייל בצה"ל נעשו, שלא כבעבר, בזמן קצר מאוד, כדי לא להעמיס על הכוחות בקווים הקדמיים עבודה רבה. עיקר נטל ההכנות הוטל על קציני בחירות בפיקודים השונים. ביחידות עצמן החלו להערך לקראת הבחירות רק בשבועיים האחרונים. ההיערכות היתה טובה והיא הושלמה בזמנה. "נקטנו בכל הצעדים כדי לאפשר לכל חייל בצה"ל, ולו ביחידה המרוחקת ביותר, להשתתף בהצבעה. לא היתה כל מניעה להגיע אל החיילים בכל מקום".

אזרחים עובדי צה"ל הצביעו מעבר לקווים

בתחילת הסיור, באחת היחידות בסיני, הובאה בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בעיה של זכות ההצבעה של אזרחים המועסקים ביום הבחירה כעובדים בחוזה עבור הצבא אל מעבר לקווים ואין באפשרותם להגיע במועד להצבעה במקום מגוריהם. תוך התייעצות טלפונית עם [illegible], החליט השופט חיים כהן לאפשר הצבעה, במעטפה כפולה, בקלפי צבאית לכל אזרח עובד. הוא החליט כך, בהנחה כי פירוש מקל להוראה שמירתם [illegible], שלפיה עובדים הנמצאים מחוץ [illegible] בעסקים המחוזיים, יכולים להשתתף בהצבעה.

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

דבר
DAVAR دافار
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251־3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־3־3.

חייל צה"ל נהרג וארבעה נפצעו שלשום בחזית המצרית

בחזית הסורית שוב נפתחה אש לאחר כמה ימי שקט

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

חייל צה"ל נהרג וארבעה חיילים נפצעו שלשום בערב באש המצרים. בתקריות שאירעו במשך יום אתמול בחזית המצרית לא היו נפגעים לכוחות צה"ל. בחזית הצפון שוב פתחו אתמול הסורים באש, לאחר כמה ימי שקט. לא היו נפגעים.

החייל הישראלי נהרג שלשום לפנות ערב באש המצרים צפונית לעיר סואץ. למשפחת ההרוג נמסרה הודעה.

בגזרה המזרחית של התעלה פתחו אתמול המצרים באש ארטילרית לעבר כוחות צה"ל ממזרח לאי אל־בלה. הושבה אש וחילופי הירי נמשכו לסירוגין כשעתיים וחצי. כן היו חילופי אש ממזרח לאגם המר הקטן, כן היו חילופי אש, שנמשכו לסירוגין כשעתיים, דרומית מזרחית לק"מ ה־101. בצהריים פתחו המצרים בירי צלפים מדרום לעיר סואץ וכן ירו לעבר סיור צה"ל מדרום לטביה.

אש בחזית הסורית

הסורים פתחו אתמול פעמיים באש נשק קל — מזרחית לקוניטרה וצפונית מערבית לתל־שמס. לא היו נפגעים לכוחות צה"ל.

ההפשרה עלתה על שרטון

מאת תיאו זומר
עורך "די צייט"

עוד לפני שנה אחת הבטיחו לנו כי ההפשרה בין המזרח למערב תהיה ה"שלאגר" של השנה. עתה שוב אין איש מדבר עליה, ובוודאי לא בעל "נקודת מיפנה". ולא רק מפני שהמשבר המזרח־תיכוני מאפיל עתה על ענין ההפשרה בזירה העולמית. בכל שלוש הזירות בהן קיווינו שנרגיש בהפשרה היא עלתה על שרטון. כך זה קרה בועידת וינה לצמצום הכוחות, כך קרה בועידה לבטחון אירופה וכך גם בדיונים בין אמריקה לברה"מ על הסכם "סאלט". בכל הנושאים האלה הגיעו הדיונים למבוי סתום.

בועידת וינה לצמצום כוחות הודו בראש שני הצדדים הזרים למטרות שונות זו מזו. מדינות ברית וארשה מציעות הפחתת הכוחות של כל אחת המדינות ב־20.000 חיילים בשנת 1975 כשלב ראשון בתכנית צמצום הכוחות, אך זהו בסך־הכל צמצום בשיעור של 2% בלבד. בשלב השני מציעות מדינות ברית וארשה צמצום נוסף בשיעור 5% בשנת 1976, ועוד 10% בשנת 1977. ברית וארשה עומדת בתוקף על דרישתה כי יחסי כוחות היבשה בשיעור של 925.000 של המזרח הקיימים עתה באירופה, לעומת 777.000 חייל במערב אירופה, יישארו ללא שינוי. אך ארגון נאט"ו מבין זאת אחרת: לדעתו, יש להפחית את הכוחות הן במזרח והן במערב עד כדי 700.000 חייל לכל צד. את הצמצום חייבות להתחיל ברה"מ וארה"ב, כשכל אחת מהן תצמצם את כוחותיה ביבשת אירופה בשיעור של 15%, ורק בשלב השני יחול הצמצום גם על צבאות אירופה.

גם בנושא נשק הטילים האיסטרטגיים מנסה ברה"מ להבטיח לעצמה עדיפות כמותית. ההצעה אותה הגישה המשלחת הסובייטית על שולחן הדיונים בז'נבה, אינה יכולה אף לבוא בחשבון לגבי ארה"ב. נשאר לקוות שבסיבוב השני של שיחות סאל"ט יצליחו האמריקאים לקצור את פרי הויתורים אותם ויתרו לסובייטים בסיבוב שיחות סאל"ט הראשון.

גם בנוגע לועידה לבטחון אירופה התחפרו הסובייטים בעמדותיהם בעקשנות. בתחילה התקוממו נגד התביעה המערבית שעליהם להודיע מראש, חודשיים זמן לפני המועד, על כוונתם לערוך תמרונים ותנועות כוחות. שנית, הם מנסים בכל הזדמנות להגשים את שאיפתם הנושנה, דהיינו לזכות בהכרה שגבולות אירופה לא זו בלבד שהם בלתי ניתנים לפגיעה אלא גם בלתי ניתנים לשינוי — תביעה הנראית בעיני תשע חברות השוק האירופי, המדברות על איחוד אירופה, כתנאי בלתי מתקבל על הדעת כלל ועיקר.

אבן־נגף שלישית נתגלתה בדבר ההסכם בדבר זרימה חופשית של ידיעות ומידע ותנועה חפשית של בני־אדם בין המערב להמזרח. הצד הסובייטי מוסיף כאן תנאי משלו והוא שהתנועה "החפשית" כאמור תהיה "כפופה לחוקים ולמנהגים הקיימים בכל אחת המדינות הנוגעות בדבר". הסובייטים רוצים איפוא לא רק בהמשך קיומו של המסך בין שני הגושים אלא גם תובעים מהמערב כי יוותר מראש על נסיונו לעשות את המסך קצת שקוף יותר בעתיד.

אף־על־פי־כן אל לנו לראות הכל בצבעים שחורים. לאחר פגרת חג המולד עשוי משהו לזוז ממקומו. אך לפי שעה אין עדיין סיבה לאופטימיות.

מרפאת קופ"ח בכפר סורי

מאת יואל דר

בחצר אחד הבתים שבמרכז הכפר התגודדו עשרות נשים לבושות שמלות ארוכות. חלקן ישבו על אבני גלת מחוספסות וחלקן הצטופפו בפינה, ניקו שד התינוקות. בבית זה מוקמה מרפאה של קופת־חולים של ההסתדרות. בכפרי המיעוטים בגליל ובמשולש, מרפאה המגישה עזרתה לחולים היא תופעה רגילה. לא כן בכפר הזה, שהשתייך עד לפני פחות מחדשיים לסוריה. רוב הנשים ביקרו כאן, זו הפעם הראשונה בחייהן, אצל רופא.

המוכתר של הכפר, שייך תאמר שהין חסן, כבן 50, מספר, כי רק אחת לזמן־מה נהג לבקר אצלם אח, ומשלא היה מגיע נהגו הם לסור למרפאה שבעיירה ח'אן אל־ארנבה. המרחק בין שני הישובים הללו הוא יותר מ־20 ק"מ ואת הדרך עשו לפעמים על־גבי בהמות. פעמים היה אח מגיע רק אחת לחודש "ומחלק גלולות נגד כאבי־ראש". רק לעתים נדירות הופנו חולים לבתי חולים. השירות הרפואי, ממשיך המוכתר, ניתן היכן אין כסף, משום [illegible]. כל הנושב שהצטייד בפנקס [illegible] מטעם משרד הבריאות הסורי, היה כי שוחרר מהוצאות הטיפול.

עתה נשתנה המצב מהקצה אל הקצה. שלטונות ישראל, באמצעות קופת־חולים הכללית, פתחו מרפאה קבועה, המטפלת את כל התושבים הדרוזים שנותרו בכפרים שנכבשו במלחמת יום הכיפורים. האחראי למרפאה החדשה הוא אברהים חוסיין, דרוזי יליד הכפר בית־ג'אן. כקרויים רבים אחרים שירת גם הוא בצה"ל ולאחר־מכן התגייס למשמר הגבול. עם שחרורו התלמד בבית־חולים רמב"ם במשך שלוש שנים והוסמך להיות אח. לאחר מכן למד פסיכיאטריה בבית־חולים [illegible] במשך שנה וחצי, חמש שנים עבד בבית־החולים בצפת.

משפרצה מלחמת יום הכיפורים נתבקש להתנדב לנהל את שירותי הרפואה של קופת־חולים בכפרים הדרוזיים שברמת הגולן. אישית, לא היתה זו החלטה קלה בשבילו. הוא בן יחיד ועבודתו החדשה חייבה לרחוק ממקום מגוריו לכפר אחר, אך הוא הסכים.

"כאשר הגעתי לרמת הגולן", מספר חוסיין אברהים, "מצאתי שהמצב הרפואי ירוד למדי. אי־אפשר היה להשוות את המצב בכפר המפגר ביותר שלנו. מושגים של תברואה ציבורית היו זרים להם. רבים מהתושבים היו חולים במחלות; הילדים סבלו מתת־תזונה ומחלות עיניים. [illegible]"

— מה המצב בכפרים היום? — אני שואל.

"בעלות הכפרים — הוא, הלב הרופא — מצב התברואה [illegible] לרעוק אותם. יש כאן ילדים הסובלים מדלקת־ריאות, משיעול כרוני, בכוויה. אנו שהנשים מביאות את ילדיהן או שאינן יודעות כיצד לטפל בבריאותם. לא ברור עדיין אם נפתה כאן מחלה כלשהי, אולם לא מעט [illegible], משום שעוד לא נעשו אנשים חולים מברונכיטיס".

המרפאה החדשה מוקמת, כי אמר, באחד הבתים במרכז הכפר, השייך לאחד התושבים. המרפאה עוד לא רוהטה כראוי, עוד לא הובאו די תרופות ולא נמצאו עדיין די אחיות. אך רופא מבקר פעמיים בשבוע בכפר ומקבל חולים. באחד הימים הראשונים ביקרו אצל הרופא 97 חולים, שיעור גדול יחסית למספר תושבי הכפר (כ־2000 נפש). בימות השבוע האחרים מבקר הרופא בשני הכפרים חלס והרפאה ומטפל שם בחולים. כל הטיפול הוא בחינם; גם התרופות יקרות ניתנות ללא תשלום. יש חולים שנשלחו לבתי־חולים בישראל, בעיקר אנשים שנפגעו בזמן המלחמה.

"אנו לעתיד", אומר חוסיין אברהים, "הדבר קשור, כמובן, בהחלטות שיקבעו את גורל האיזור; אך אם יוחלט להשאר כאן, אין ספק שיהיה עלינו להרחיב את השירותים הרפואיים ולהעמידם לפחות על אותה רמה שהגענו אליה בארבעת הכפרים הדרוזיים האחרים ברמת הגולן. מג'דל שמס, בוקעתה, מסעדה ועין קיניה".

חילופי נציגים במועצת הבטחון

מרכז או"ם, (צ"ן). — דווקא הלבנה, קאמרון, קוסטה־ריקה, עיראק ומאוריטניה, מחליפות, החל מסוף השנתיים הקרובות, את צ'כיה, הבדוראס, פנמה, סודאן ויוגוסלאביה כחברות הלא־קבועות של מועצת הבטחון.

נציג קוסטה־ריקה באו"ם פרנאנדו סאלאזאר נברוסה יכהן כיו"ר הודש ינואר כנשיא התורן של מועצת הבטחון. הוא יחליף את נציג סין הואנג הואה.

בשנת 1973 קיימה מועצת הבטחון 77 ישיבות, לעומת 60 ישיבות ב־1972. 38 ישיבות מאלה הוקדשו למצב במזרח־התיכון.

ערפאת יחליט על גורל רוצחי רומא

כווית, (יופ"י, עי"ר וצ"ן). — צוות מיוחד של "הארגון לשחרור פלשתין" השלים את חקירת חמשת המחבלים הערבים, שמקפי ב־17 בדצמבר משוס חברת "פאן אמריקן" בשדה התעופה של רומא.

עלי יאסין, נציג הארגון לשחרור פלשתינה בכווית, אמר לעתונאים שהצוות- יוחזר עתה ליאסר ערפאת.

ערפאת הוא שיחליט אם יש להעמיד לדין את החמישה.

"אל אהרם": נקבעו 5 עקרונות הפרדה

מרחק ההפרדה בשלב הראשון: 30 ק"מ

קאהיר, (עי"ר, יופ"י וצ"ן). — מצרים וישראל הגיעו לידי הסכם בנוגע לכמה עקרונות של הפרדת הכוחות לאורך חזית הסואץ — מוסר "אל־אהראם".

העתון מגלה, כי שני הצדדים קבעו חמשה עקרונות להפרדת הכוחות. לגבי חלק מעקרונות אלה הושגה כבר הסכמה בין הצדדים ואילו עקרונות אחרים עדיין משמשים נושא לדיון.

עוד כותב העתון, ששני הצדדים הסכימו ביניהם בדיונים להלך את הדיון לשני שלבים. בשלב הראשון יעסקו בחמשת עקרונות הפרדת הכוחות. לדברי העתון כוללים המשת העקרונות סעיף בדבר הפרדת הכוחות, שמתואר על ידי "אל־אהראם" כנסיגת הכוחות הישראליים לנקודה כלשהי בגדה המזרחית של תעלת סואץ. אזור החיץ בין הכוחות המצריים והישראליים צריך להיות כ־30 ק"מ.

הצד המצרי הבהיר במהלך הדיונים, כי אין לדון כלל בנסיגת הדרגתית לקווי ה־6 באוקטובר, לעמדות שבהן החזיקו הצדדים כאשר הוחלה המלחמה.

שוטרים בריטיים ליד שער ביתו של אדוארד יוסף זיו ברובע סנט־ג'ון־ווד שבלונדון.

צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס".

"החזית העממית"

(המשך מעמ' 1)

מעין זו. אולם הבוקר הוצאנו אזהרה כללית לאנשי הקהילה היהודית בבריטניה באמצעות ועד שליחי הקהילה. באזהרה זו נתבקשו כולם לנהוג בזהירות המירבית נוכח הטראגדיה שפגעה במר זיו. האזהרה נוסחה במונחים כלליים ואיננה קשורה בשום פירוט ספציפי שבידינו".

נמסר, כי אנשי המדור המיוחד של ה"סקוטלאנד יארד" בודקים עתה בקפדנות את רשימות הנכבדים לנבלי בריטניה ולשדות התעופה שלה מתוך תקווה, שיעלה בידיהם להוות כתבלים פלשתינאים.

נסיבות ההתנקשות

בהודעת המשטרה על נסיבות ההתנקשות נאמר, כי המתנקש האלמוני, שהיה רעול פנים, צלצל ביום א' בערב בדלת ביתו של אדוארד יוסף זיו ברובע סנט ג'ון־ווד שבלונדון. כאשר פתח המשרת הפורטוגזי את הדלת, הכריח אותו המתנקש, תוך תוכנת אקדח בגבו, להעלותו לחדר של זיו בקומה השניה של הבית. המתנקש כבא את זיו יושב באמבטיה, ירה בו ונמלט מן המקום.

מיד לאחר ההתנקשות פתחה משטרת בריטניה בחיפוש אחר האלמוני, אך עד כה מרים עקבה אינם.

דובר משטרתי גילה אתמול, כי במשך השנתיים האחרונות קיבלו אדוארד יוסף זיו ובני משפחתו איומים.

משרד החוץ הבריטי מגנה

משרד החוץ הבריטי הביע אתמול רשמית את צערו על ההתנקשות בזיו. חלק מעתוני בריטניה הגיבו על ההתנקשות במאמריהם הראשיים ובהם מובעים רגשי נזעה וזעזוע. העתון "איבנינג סטאנדרד" כתב: "הכל חייבים להרגיש תחושת זוועה נוכח נסיון ההתנקשות בחייו של מר זיו. ניתן להעביר בנשיה מתוך מניע פוליטי. סבור וצא שההתנקשות תהיה בה משום מה לזכות לעניין הערבי. מעשה הטרור מסוג זה רק עשוי להגביר את האהדה לעניין היהודי".

מרא"ש הנהלת "מארקס אנד ספנסר"

אדוארד יוסף זיו בן 68 הקדיש את מרבית חייו לעבודתו כאחד מראשי הנהלת של "מארקס אנד ספנסר", רשת הגדולה המבצעים בעולם של בתי מסחר קמעונאיים. מ־1965 עד 1968 היה סגן יו"ר החברה, לאחר מכן התמנה כיו"ר ובשנת 1970 נעשה נשיא החברה. באותה עת מונה להפקיד הזיו אחיינו סר מארקוס זיו, וביתאל סבר, אף הוא מבני המשפחה, נתמנה לסגן יו"ר.

הוא יו"ר המגבית

אדוארד יוסף זיו כיהן גם כיו"ר המגבית היהודית המאוחדת בבריטניה וכיום הוא משמש כנשיאה. הוא גם סגן נשיא הכבוד של הפדראציה הציונית ונשיא קרן היסוד של הפדראציה, כן עוסק הוא בנושאים אחרים של פעיל בחיים הפוליטיים. לפני כהונה ישראל, אך מעולם לא הודיע בפומבי הוא היה עם קבוצה של אישים יהודיים אחרים מבריטניה, עם ראש הממשלה גולדה מאיר בירושלים.

זיו הוא אדם פופולארי הנודע על כל יהדיו הן בקרב היהדות בבריטניה הן בקרב כלל הציבור הבריטי. לפי כל מה שידוע, לא היו לו אויבים.

ברה"מ

(המשך מעמ' 1)

טייבראליה, שלא באמרו של ידי גרומיקו ואשר אין כלולות בנוסח הרוסי שלו. אולם כרסומה של טיוטה זו מתבצה גם, לכשל, התגובה בעיתונה האנגלית התוספת של דרישה לפעולה מתאימה במסגרת או"ם אי מהמה לו, כדי להבטיח את ביצוע החלטה 242. לישכת זאת, גרומיקו עצמו לא היה פעולה. אלא דיבר על מצאו לת לביצוע החלטה 242, אשר הובעה במסגרת או"ם ובהוצאה לה.

ברה"מ מהדקה קשריה עם המשטריים

בינתיים נודע במקורות או"ם, כי רוב הקציניס הסובייטיים שנשלחו למצרים, כדי לפעול במסגרת מפקחי או"ם, התיחו לברה"מ כיון שאינם יודעים אנגלית, ולכן בנהוחה הדרישה הבינלאומית לצרף להם מתורגמנים. עתה עריכים הסובייטים לשלוח למצרים במפקחי האו"ם השולטים בשפה האנגלית.

השגרירות אנשים בתוך צלצים גבל שר המנו, שבקר את צנצן צאליטמאן.

מקורות רשמיים במערב טבר אתמול, כי המצב בפיצור שוכרת ארה ההכבדה בזורה לזמן מה כאשר הגיעה להם הגנה במארס 1968, וביניהם גם ב־1964.

ישראל בורידה האפז אבד קיבל אתמול כדי בכבד הצבלה את הקרוייקסטה הסובייטית. לאונזי [illegible].

ירידה ניכרת

(המשך מעמ' 1)

הסיבות. אולם עלה בידה לגזול אלפי קולות מהקולות הרשימה רק"ח. הוא הדין ברשימה הבדווית של הליכוד ע"ר אבל אף היא מילאה את תפקידה בגריסת קולות מן המערך, בלי שהוכל לצפות לייצוג משלה בכנסת.

אשר לרק"ח, מתקבל הרושם שנכשלה שעיתי ההתפתוחות האחרונות בתחום הערבי הרווי, לא תספיק אולי הצבת הקהילה שנתקבלה מבפנים — להבחין הערבי לתת המצב הערבי בבחירות.

יחד עם זאת ניכרת בהצבעה בשיבת לגידול בלשונו ההצבעה. הערבית היעדרה לרשימת אחדות.

כללית ניתן לומר שבשיאור ההתנהגות בהצבעה בקרב הערבי הידה הפעם — לראשונה — מתוך כל הצבעה ביחוד הצבעת [illegible].

בכפר באקה, כפר ערבי גדול, בגין את כל הקולות ב־251 קול מתוך 255. הרשימה הסוציאליסטית רם (על הם יבים 28).

נפט ממקורות ערביים מוסיף לזרום לבתי-זיקוק אמריקאיים

ניו-יורק (צ"ר, א.פ., יו.פי. ועסט"א). — מחקר שערך כתב-העת האמריקאי "טיימס" העלה, כי למרות האמברגו הערבי על ארה"ב מוסיף נפט ממקורות ערביים לזרום לבתי זיקוק באיים הקאריביים המשרתים את ארה"ב וקרוב לוודאי שהוא מגיע גם לנמלי היבשת האמריקאית עצמה.

"טיימס" כותב, כי בתי זיקוק אלה יחד הם בעלי כושר תפוקה של מליון חביות דלק מזוקק ליום, מרבית הכמות הזאת נשלחת לארה"ב.

בהמשך הדברים כותב "טיימס", כי לפני החלטת האמברגו קיבלו בתי-הזיקוק הללו כמעט את מחצית הנפט הגלמי ממקורות ערביים. אילו באמת היה האמברגו מוצל באורח מלא, כי אז כבר היו צריכים לקצץ במידה ניכרת את תפוקתם. אך למעשה היה המצב של שניים מהם בשיעור קטן למדי, ואילו בית הזיקוק השלישי, של "חברת איי בהאמה", אף הכפיל כמעט את תפוקתו.

13 מיכליות מלוב בנובמבר

העתון מוסר מפי פקידי חברת הזיקוק של בהאמה, כי לטענתם הם צורכים עתה יותר נפט גלמי מניגריה, מפרס ומארה"ב עצמה. הם הכחישו בעקשנות את הידיעות, שהם מקבלים שפע של נפט מלוב. אולם בדיקה אצל המתווכים, המנהלים את עסקי המיכליות של החברה, הראתה, כי לאמיתו של דבר המצב הוא שונה:

"לוב הכריזה רשמית על הצטרפותה לחרם ב-19 באוקטובר. פירוש הדבר, שאילו נשמר החרם כהלכתו, היו המיכליות האחרונות שהגיעו מלוב חייבות להשלים את מסען בן שלושת השבועות לבית הזיקוק של החברה הבהאמית לא יאוחר מראשית נובמבר. אולם הרישומים מראים, כי גם בין 1 לנובמבר לבין 29 בו הגיעו לבית הזיקוק לא פחות מ-13 מיכליות מלוב".

לדברי "טיימס" היו רבים מראשי תעשיית הנפט בשיחות פרטיות, כי יתכן מאוד, שמשלוחי דלק גדולים מוסיפים להגיע ישירות גם ליבשת ארה"ב, בעיקר מלוב ומעיראק.

אין התערבות אחרי ההפלגה

אחד מהם הסביר, כי לאחר שהמיכליה מפליגה מלוב, אפשר לשנות את המסמכים ולהפליג לכל מקום שהוא, בלי כל התערבות מצד השלטונות הלוביים. את שליטי לוב מעניין דבר אחד בלבד: שבעת הפלגה האניה מנמל לובי יהיו פניה מועדות לנמל שאיננו מוחרם.

כתב-העת מוסר עוד מפי יצרן נפט אמריקאי בלתי-תלוי, כי היו מקרים רבים, שמיכליות נפגשות בלב ים ומעבירות נפט מאחת לרעותה, כאחת הדרכים לעקיפת החרם הערבי על ארה"ב.

"סבנה" משתמשת בדלק נפיץ יותר מן המקובל

חברת התעופה הבלגית "סבינה" הודיעה אתמול, כי מטוסיה משתמשים בדלק "ג'י.פי.4", הנחשב על ידי מומחים מסויימים כנפיץ יותר מאשר הדלק הרגיל, המשמש לתידלוק מטוסים אזרחיים. דובר של החברה אמר, כי שיעור הנדיפות של דלק זה גבוה רק במקצת מאשר זו של הדלק הרגיל מסוג "ג'י.פי.1". מומחים טוענים, כי במקרה של פריצת הדלק מסוג "ג'י.פי.4" גדולה מאשר זו הכרוכה בשימוש בדלק הרגיל.

בינתיים נודע, כי גם חברות תעופה אחרות משתמשות בדלק זה. דובר חברת התעופה האוסטראלית "קוואנטאס" ציין, שמטוסי החברה [illegible] בדלק "ג'י.פי.4" בכמה מנתיבותיה. בטוקיו אמר דובר חברת "נתיבי האוויר היפאניים", כי מטוסי החברה משתמשים בשני סוגי הדלק. העתון הבריטי "סאנדיי טיימס" טען לא מכבר, כי גם ארבע חברות אמריקאיות מן הגדולות ביותר משתמשות ב"ג'י.פי.4".

נמסר, כי טייסי חברת התעופה הצרפתית "אייר פראנס" סירבו באחרונה להטיס מטוסים שתודלקו בדלק זה.

לעומת זאת טען דובר מטעם חברת התעופה הבריטית "בי.או.איי.סי.", כי השימוש ב"ג'י.פי.4" במטוסים איננו מגדיל את הסכנה לנוסעים. עם זאת הוסיף, כי חברתו הפסיקה להשתמש בדלק זה עוד לפני עשר שנים. זאת כדי לנקוט אמצעי בטיחות אף למעלה מן הדרוש. הדובר הוסיף, כי הנטיה הגדולה של "ג'י.פי.4" להתלקח היא, כנראה, הגורם לשיעור האבידות הגבוה בשתי תאונות מטוסים, שאירעו בראשית שנות ה-60. בשתי תאונות אלה נספו 130 איש.

מומחה-נפט ערבי אמר בראיון לעתון הלבנוני "אל אנואר", כי המדינות הערביות במפרץ הפרסי המפיקות נפט ירוויחו מיצוא הנפט ב-1974 סכום השווה לרזרבות [illegible] של ארה"ב, מערב-אירופה ויפאן גם יחד.

הגידול בהכנסות המדינות הערביות

כי שוה המזכיר הכללי של ארגון המדינות הערביות המייצאות נפט בוהייל סעדאווי ציין, שהכנסה של מדינות אלה מנפט בשנה החדשה תסתכם ב-45 מיליארד דולאר. מזה הכנסותיה של סעודיה בלבד יסתכמו ב-30 מיליארד דולאר בקירוב.

סעדאווי הוסיף, כי העלאת מחירי הנפט המופק במפרץ הפרסי ל-11.65 דולאר לחבית יביא להעלאות מחירים גם במדינות מפיקות נפט באזורים אחרים. הוא סבור, למשל, כי לוב תעלה את מחיר הדלק ב-6 דולאר ליותר מ-15 דולאר החבית.

עוד אמר סעדאווי, כי כשם שעלו הכנסותיהן של מדינות המפיקות נפט, כן עלו הכנסותיהן של חברות-הנפט המערביות. הוא אמר, כי רווחיה של אחת מחברות-הנפט האמריקאיות, שלא נקב בשמה, ברבע השלישי של 1973 היו גדולים פי חמישה כמעט מהרווחים שהפיקה ברבע השלישי של 1972.

אספקה ישירה מסעודיה ליפאן

העתון היפאני "אסאהי שימבון" מסר אתמול, כי סעודיה מוכנה לשאת ולתת עם קואופרטיב יפאני חקלאי בדבר אספקה ישירה של נפט גלמי לאיכרי יפאן. כתמורה יספק הקואופרטיב דשנים כימיים ומוצרים אחרים לסעודיה.

איש עסקים דני הודיע אתמול בקופנהאגן, כי הגיע לידי הסכם עם סעודיה בדבר אספקת שני מליון טונות של נפט גלמי לחברת הנפט שלו. הנפט יזוקק בבתי זיקוק באיטליה, בבריטניה ובמערב-גרמניה. רק כרבע מנפט זה יגיע לדנמארק עצמה.

המזכיר הכללי של ארגון המדינות המייצאות נפט ד"ר עבד אל רחמן קיינר, המבקר עתה בהודו, אמר בניו-דלהי, כי המדינות המפיקות נפט ישתדלו למצוא פתרון כלשהו, כדי שהמדינות המתפתחות לא יסבלו ממשבר-הנפט הנוכחי.

משבר הדלק הטיל צילו על חגיגות השנה החדשה בעולם הנוצרי

ניו-יורק (א.פ.). — העולם הנוצרי התעלם לרגע קט ממשבר הדלק ומשאר בעיותיו הכלכליות וחגג אמש את פרוס השנה האזרחית החדשה בחגיגיות המסורתית.

על אף המחסור בנפט דלקו אמש האורות ב"טיימס סקוויר", הכיכר המרכזית של ניו-יורק, באור-יקרות. אלפים גדשו את הכיכר וצפו בכדור המאיר הענקי, שבנה אס"אס מבניין "אקספו אמריקה".

באנגליה הוכרז היום הראשון של השנה האזרחית החדשה, זו לראשונה, כיום-חג רשמי.

תושבי צרפת ערכו בהתאם למסורת המקודשת עליהם סעודות-חצות וחגיגות של צרפת.

"שנת הנמר" נפתחה ביפאן בהשמעה המסורתית של צלילי 108 גונגים כדי לגרש את 108 התאוות, שמונה הדת הבודהיסטית.

עם זאת הזהירו ראשי מדינות בנאומיהם לכבוד ראש השנה מפני הזמנים הקשים הצפויים לתושבים. כך, למשל, אמר נשיא צרפת, ז'ורז' פומפידו, כי שנת 1974 תהיה שנה קשה, וכי אין להוציא מכלל אפשרות נסיגה בכלכליה.

החג ב"סקיילאב"

השנה האזרחית החדשה נחוגה גם בחלל: שלושת האסטרונאוטים במעבדת-החלל האמריקאית "סקיילאב" קיבלו ברכות לכבוד השנה החדשה מתחנות-הבקרה על כדור הארץ. איש הבקרה באי גואם שבאוקיאנוס השקט אמר לאנשי "סקיילאב", כי בגלל הקפתם את כדור הארץ אחת ל-93 דקות הם יספיקו משך יממה אחת "לנדוד" 16 פעמים בין שנת 1973 ושנת 1974.

משימה קשה – אבל אפשרית

סיכויים לייצוא של 50 מיליון תיבות הדרים

מאת א. סוזמי

בשנה שעברה פקדה את ענף ההדרים שרה ברה, שגרמה לקיפוח של כ-5 מיליון תיבות בייצוא. [illegible] אך לקראת עונת תשל"ד, כי צפויים יבולים טובים ויש סיכויים להגיע ליצוא של 50 מיליון תיבות, כמו שהוא אשתקד לפני הקרה. באו ימי המלחמה, ובעקבותיה הגיוס ההמוני של כוח האדם והרכב, וסיכויי מימושה של התכנית שוב עומדים בסימן שאלה גדול.

מנכ"ל "תנובה אקספורט", ראובן איילנד, סיפר בשבוע שעבר, כי [illegible] לשוק ההדרים בפתח העונה, שנה זו היתה טובה באופן יוצא מהכלל. כיוון שנכנסנו לשוק רק מפרי, השגנו מחירים גבוהים והיתה בכך גם מיקדמה להמשך העונה. [illegible] באירופה. במכירה מוקדמת ובמחיר קבוע מראש, יותר [illegible] ויותר אשכוליות משמכרה בשנה שעברה ובמחירים טובים יותר בדולארים (פ.ו.ב.), אף כי חלה גם עליה ניכרת במחירי התובלה הימית ועבודת הפריקה בנמלים.

בעקבות כנס אירגון מגדלי ההדרים באגן הים התיכון מסר איילנד את הנתונים הבאים על הצפוי בעונה זו:

- כמויות תפוחי הזהב הצפויות גדולות בכ-100.000 טונות מכמויות אשתקד, שאינן נחשבות כגידול רציני בכמות כללית שמעל ל-4 מיליון טונות;
- יש סיכויים שארצות מזרח אירופה יקנו השנה כמויות הרבה יותר גדולות משקנו אשתקד;
- הוצאות הייצור — העבודה, והאריזות המשלוח — עלו במידה ניכרת מאוד בספרד, שם אין עוד "פועלים זולים". אשתקד עשתה ספרד "דמפינג" ויש להניח, כי השנה תהיה התחרות מבחינה קלה יותר;
- במארוקו הלאימו הפרדסים שהיו בבעלות צרפתית, ואולי תהיה לכך השפעה על טיב הפרי שלה;
- בקפריסין, שהיא המתחרה היחידה שלנו באשכוליות, יהיה יבול אשכוליות נמוך יותר;
- האיחור בהבשלת הפרי בספרד ובמארוקו, שנתן לנו מיקדמה בראשית העונה ועד לחג המולד, תהיה לו השפעה שלילית בהמשך העונה, כאשר גם אנחנו נצטרך לשלוח משלוחים גדולים יותר.

[illegible] ההדרים בעונה [illegible] השנה את תכנית היצוא על [illegible] הענה בכל הזנים, שהיא חייבת להתגברות על בעיות השיווק של הפרי שיהיו במסגרת. ההתחלה היתה כאמור טובה. אך עקב המלחמה ועקב המחסור ברכב תובלה אל הנמלים, היה כבר במחצית [illegible] פיגור של מיליון תיבות ביצוא. לפי התכנית היו צריכים לשלוח עד סוף דצמבר 10 מיליון תיבות. בראשית השבוע שעבר — ב-2 בדצמבר — עמד [illegible] 3.7 מיליון תיבות [illegible] 6.8 מיליון [illegible] אם יגיעו לכך. הקושי העיקרי הוא בתובלה מבתי האריזה אל הנמלים. לאחר שבאיילהודים שנים התגבר על הובלת הפרי מהפרדס אל בתי האריזה. איילנד ציין, כי לא די בלבד שאין די רכב תובלה, אלא גם ניצול של רכב התובלה הקיים אינו על רמה. התובלה ברכבת מוגבלת לכמה בתי אריזה בלבד ואל נמל חיפה בלבד, משום שיש מחסור גם בקרונות מתאימים. בינתיים הופעלו 15 המשאיות ההולנדיות לשירות תובלת ההדרים, כאשר כל אחת מהן מובילה בהובלה אחת 18 טונות (900 תיבות) ובכך חלה הקלה רבה. עתה דנים על יבוא משאיות נוספות כאלה.

אולם אין לשכוח גם את בעיית המחסור בכוח אדם לקטיף הפרי, המחסור בכוח עבודה טכני להפעלה יעילה של בתי האריזה, בגלל מספרם הקטן של העובדים מהשטחים ובגלל גיוסם של רבים מהעובדים הקבועים. עד כה היה עיקר הפיגור ביצוא בסקטור הפרטי, המתלונן על חוסר עובדים. להתיישבות העובדת קל יותר להסתדר בעניני עובדים, על ידי קליטת מתנדבים מחו"ל וגיוס הנוער והנחבים מתוך המשקים. בעית כוח האדם לקטיף ולאריזה הטרידה את הענף בשנים האחרונות, גם ללא מלחמה, ומובן שהיא החמירה השנה. ברם השנה קל יותר לשכנע מובטלים מאזור, ממקומות עבודה אחרים (מלונאות, למשל), עקרות בית שעבדו בעבר בקטיף ובאריזה, פקידים ופנסיונרים ועל כולם — תלמידי בתי ספר תיכוניים ומקצועיים, במסגרת הגדנ"ע ומחוצה לה, להתגייס לעבודת הקטיף.

ראובן איילנד פנה בקריאה לכל הפרדסנים לקטוף, לארוז ולהוביל את הפרי לבתי האריזה. מערכי האריזה מוכנים, ברובם הגדול, כושר ההובלה הורחב. וככל שימהרו לקטוף ולשלוח את הפרי עכשיו, כן ייקל הדבר בהמשך העונה. אסור להסתתר מאחורי הנימוק שאין אמצעי תובלה — אומר איילנד. ככל שייאסף יותר פרי ארוז בבתי האריזה, כן יגבר הלחץ על הגורמים והאחראים לאספקת אמצעי התובלה היבשתית. באניות אין מחסור וגם בנמלים לא יהיו השנה בעיות בטעינת הפרי.

מנכ"ל "תנובה אקספורט" מדגיש, כי המועצה התחייבה לפני קונים לספק את המשלוחים בכמויות ובמועדים קבועים ויש לעשות כל מאמץ כדי לעמוד בהתחייבות זו. ישראל היתה עד כה מיצואני ההדרים (התוצרת החקלאית בכלל) הבודדים שזכתה לאמון רב בקרב הקונים, הן לגבי טיב הפרי והן לגבי כמות האספקה ומועדיה. על אמינות זו שומה עלינו לשמור בכל משמר. כל מאמץ שייעשה מצד האחראים להכוונת כוח האדם והרכב אל הפרדסנות, יהיה כדאי מבחינת ההכנסה החזויה השנה ומבחינת השמירה על האמינות והתדמית; אסור לנו להפסיד קונים פוטנציאליים לפרי, בשוק שהוא רווי. אם לא תצליח ישראל לשלוח את רוב הפרי הראוי ליצוא לאירופה, לא תחסר אירופה פרי, כיוון שהמתחרים יתפסו את מקומנו וזה דבר עלול להתנקם בנו גם בשנים הבאות. המשימה לשלוח לחו"ל במשך 5—6 חודשים, 50 מיליון תיבות, שהם מיליון טונות פרי, אינה בלתי אפשרית. עוד לא מאוחר להטות את הכף לכיוון הרצוי, כדי שהפיגור ביצוא יהיה קטן ככל האפשר.

פעולות האפיפיור פיוס ה-12 במרכז של משפט-דיבה

מאת גידיון דרוזנר, סופר "דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל"דבר"). — זו לראשונה בהיסטוריה יערוך בית-משפט איטלקי חקירה בפעולות האפיפיור. חקירה זו תיערך לרגל משפט-הדיבה נגד הסופר רוברט כץ, הבמאי קארלו פונטי ומפיק-הסרטים גיאורגה פאן אוסמאטוס.

את התביעה הגישה אלנה אוסטיאני, אצילה איטלקית, שהיא בתה של אליזבתה פאצילי, אחותו של האפיפיור פיוס ה-12 המנוח. התובעת טוענת, כי בספר "מוות ברומא", פרי עטו של רוברט כץ, ובסרט בעל אותו שם, שבוים על-ידי קארלו פונטי והופק על-ידי גיאורגה פאן אוסמאטוס, נרמז כי דודה ידע על כוונת הנאצים לרצוח 335 בני-ערובה, ביניהם 80 יהודים, במערות ארדיאטינה שליד רומא, במארס 1944, כתגמול על רציחת 16 חיילים גרמניים על-ידי פצצה, שהושלכה בידי פרטיזאנים במרכז רומא, וכי לא ניסה להתקרב אצל השלטונות הגרמניים כדי למנוע שפיכות-דמים זאת.

הוואטיקן חזר וטען בעת האחרונה, כי אין כל אמת היסטורית לא בספר ולא בסרט. הוא אמר, כי פיוס ה-12 לא ידע על כוונת הנאצים לרצוח את בני-הערובה.

הדיון הראשון של בית-המשפט בתביעה זו יתקיים ב-29 בינואר.

"ספסקי בכושר מלא: שוב יכבוש האליפות"

מוסקוה (יו.פ.). — אלוף העולם לשעבר בשחמט בוריס ספאסקי "טוהר" על-ידי מבקר השחמט, אשר האשים אותו בזמנו ב"משגים טרגיים" בתחרות על אליפות העולם נגד השחקן האמריקאי בובי פישר, שנערכה הקיץ ברייקיאוויק בירת איסלאנד.

אלכסנדר קוטוב, רב-אמן לשחמט וזקן כתבי-השחמט הסובייטים, כתב אתמול בבטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פראבדה", כי ספאסקי "חזר למלוא כושרו", הואיל וחידש את אימוניו בהדרכתו של רב-האמן איגור בונדארבסקי. קוטוב מציין, כי ספאסקי התאמן אצל בונדארבסקי במשך 11 שנה, אך השניים נפרדו זמן קצר לפני הדו-קרב של ספאסקי עם פישר. קוטוב כתב, כי ספאסקי "הסיק מסקנות רציניות מהדו-קרב ברייקיאוויק" ומאז הוא השתתף בהרבה תחרויות קשות.

בעל הסיכויים הטובים ביותר לכבוש חזרה האליפות

קוטוב גם מצביע על ספאסקי כעל השחמטאי בעל הסיכויים הטובים ביותר לכבוש מחדש את כתר אליפות העולם מידי פישר. קודם לכן הביעו אמצעי-התקשורת הסובייטיים את הדעה, כי המועמד הסובייטי "להחזיר" את הכתר מפישר הוא רב-האמן הצעיר אנטולי קארפוב, בן 22. קוטוב כתב אתמול, כי אמנם גדולות הצפויות מקארפוב, "אך הוא בעצמו איננו סבור, כי כבר הגיע זמנו".

לאחר הדו-קרב ברייקיאוויק כתב קוטוב, כי ספאסקי שגה שגיאות מעשיות ועיוניות כאחת וכי לא היה מוכן לדו-קרב מבחינה פסיכולוגית.

שלטון בית חלקי בצפון-אירלנד

בלפאסט, (רויטר). — צפון אירלנד הנהיג אתמול שלטון בית חלקי, לאחר שבמשך 20 החודשים היה השלטון בחבל מרוכז בידי ממשלת בריטניה.

בממשלת קואליציה בת 15 חברים [illegible], בממשלה זו מובטחת לקתולים נציגות נרחבת.

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

שר-הבטחון משה דיין ליד הקלפי עם נכדו

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט חיים כהן בביקורו ביחידה צבאית מרוחקת

אלוף אריאל שרון מצביע בקלפי הצבאית שבאיזור מפקדתו

קלפי בבית-חולים

סימנים לגל טירור ערבי מחודש ברחבי אירופה

אמריקאית שהבריחה נשק לערבים נעצרה בנמל היתרו; חבילות נפץ נתגלו בתחנת רכבת בדנווה; אזעקה במטוס "אייר פראנס" מלוד לרומא

לונדון, (כ. פ. צ"ר, ע"ס וא. פ.). — בד בבד עם ההתנקשות בחייו של המיליונר היהודי הבריטי אדוארד יוסף זיו, שנערכה שלשום בלונדון, גברו אתמול הידיעות על חידוש פעולות הטרור של מחבלים ערביים.

אמריקאית נעצרה בהיתרו

בנמל התעופה "היתרו" של לונדון נעצרה אתמול אשה, אזרחית אמריקאית, כשהיא נושאת עמה אקדחים ותחמושת. קצין משטרה בכיר סירב למסור פרטים כלשהם על אשה זאת והסתפק באמרו, כי היא אזרחית אמריקאית ושהגיעה ללונדון מארה"ב. היא עצורה בתחנת המשטרה "איילינג" יחד עם אדם אחר, שעמו נפגשה האשה זמן מה לאחר באתה בבניין נמל התעופה.

נמסר, שהשלטונות הבריטיים ידעו מראש, שבמזוודת האשה נמצאים נשק ותחמושת. המשטרה הניחה לה לעבור את הביקורת ועצרה אותה רק לאחר שנפגשה עם שני גברים. גברים אלה המתינו לה ליד נמל התעופה וסבורים, שהם ערבים פלשתינאים.

בראש הצוות החוקר את העצורים עומד קומנדר כריס פיין, מפקד מדור "איקס" של המשטרה. קומנדר פיין ממונה על יחידה ללוחמה נגד הטרור, הפועלת בנמל התעופה של לונדון זה כמה חודשים. הוא היה בנמל התעופה בתפקיד אחר, כאשר נעצרה האשה, ומיד פנה לטפל בחקירתה, בסיועם של בלשים מן ה"סקוטלאנד יארד".

חבילות נפץ בדנווה

משטרת דנווה גילתה אתמול שש חבילות, שהכילו חומר נפץ, בתאי מטען בתחנת הרכבת המרכזית של העיר. בחמש מבין שש החבילות נמצאו רימוני יד, ובשישית — חומר נפץ.

החבילות נמצאו בעקבות אזהרה טלפונית מאלמוני. המודיע מסר למשטרה את מספרי התאים, שבהם נמצאו החבילות. האיש דיבר צרפתית במבטא נכרי. הוא אמר, כי את החבילות הטמינו ערבים.

דובר המשטרה אמר, כי לפי כל הנראה לעין לא היה חומר הנפץ מיועד לפגוע בתחנת הרכבת, אלא הושם בתאים כנראה לשם אחסנה, על מנת שיוציאו אותו מן התאים וישתמשו בו במקום אחר. הדובר אמר, כי איננו יודע, אם מטמיני החבילות התכוונו לפגוע במישהו ממשתתפי ועידת השלום בדנווה.

אזעקה במטוס "אייר פראנס"

מטוס חברת "אייר פראנס", שהיה בטיסה מלוד לרומא, ביצע נחיתת חירום בנמל התעופה של אתונה, לאחר שנתקבלה הודעה מאלמוני, כי פצצה הוטמנה במטוס.

המטוס מדגם "בואינג 707" ובו 116 נוסעים נחת באתונה בשעה 11 לפני הצהריים. מיד לאחר הנחיתה פונו הנוסעים ואנשי הצוות ערכו במטוס חיפוש מדוקדק, אך לא מצאו דבר. כעבור כמה שעות שוב המריא המטוס.

לגבי האלמוני שמסר את האיום בטלפון קיימות גירסות שונות. לפי גירסה אחת נתקבלה האזהרה הטלפונית במשרדי "אייר פראנס" בתל-אביב, ואילו לפי גירסה אחרת נתקבלה הקריאה הטלפונית אצל שלטונות נמל התעופה של אתונה. דובר חברת "אייר פראנס" אמר, כי בהודעה הטלפונית אמר האיש, שאחד מן המטוסים שהמריאו מנמל התעופה לוד נושא בו פצצה. הדובר הוסיף, כי המודיע לא נקב בשם החברה. מיד עם התקבל הידיעה נצטווה הקברניט של טיסה 131, שיעדה היה רומא, לנחות באתונה.

אנשי בטחון פינו אמש את כל הנוסעים ממטוס איטלקי, שהיה בטיסת פנים ואשר חנה בעיר פיזה, בעקבות ידיעה בדבר הטמנת פצצה בתוכו. המטוס נבדק במשך יותר מארבע שעות, ואחרי שלא נמצא בו דבר הורשה להמריא שוב.

אמצעי בטיחות קפדניים ביותר ננקטו אתמול אחר הצהריים בנמל התעופה "אורלי" ליד פאריס, לאחר שנתקבלה הודעה מאלמוני, כי יש לצפות למעשה חבלה נגד מיכלי הדלק בנמל התעופה. אנשי הז'נדרמריה האווירית תפסו עמדות מסביב למיכלים.

"הוזהר" ב-1969"

בשיחה, ששודרה בבי.בי.סי., שהוקלטה ע"י כתב הבי.בי.סי. בביירות ואשר שודרה בלונדון, אמר דובר "החזית העממית לשחרור פלשתין" הכן אבו שריף, כי ארגונו הזהיר את זיו עוד ב-1969, כאשר נערכה התקפה על "מרקס אנד ספנסר". אולם, לדבריו לא שעה זיו לאזהרה והמשיך לעזור לישראל.

הוא טען, כי זיו נבחר כמטרה להתקפה, משום שמילא תפקיד חשוב בתנועה הציונית העולמית, תרם לתעשיית הנשק הישראלית, המשמשת לפעולות לתוקפנות ישראלית, והעניק לישראל מיליוני לירות מאז מלחמת ששת הימים.

אבו שריף אמר להלן, כי המטרה העיקרית של ארגונו היא לתקוף מטרות בישראל עצמה, אולם באותה מידה לגיטימי הדבר לתקוף "מטרות ציוניות" בכל מקום בעולם.

סנטור איגלטון: ישראל תקבל נשק מתוחכם שלא היה לה

כחבר ועדת ההקצבות של הסנט חקר בישראל עתיד הטנק

חבר ועדת ההקצבות של הסנאט האמריקאי סנאטור תומאס איגלטון, יצא אתמול בבוקר את הארץ במטוס "אל-על" ללונדון בדרכו לאירלנד, שם יחוג את ראש השנה האזרחי בקרב ידידים ובני משפחה.

לפני צאתו את הארץ אמר הסנאטור, בתשובה על שאלת כתב "שתיים בלוד": "אינני יכול להיכנס לפרטים על כמות הנשק המתוחכם, שתקבל ישראל עתה מארה"ב. אך אוכל לומר בוודאות שלאחר יום הכיפורים ותוצאות המלחמה תקבל ישראל נשק מתוחכם ואף פריטים שונים, שלא קיבלה לפני המלחמה".

מומחה בלוחמת שריון

סנאטור איגלטון היה מהמועמדים לסגן נשיא ארה"ב מטעם הדמוקרטים, אך יצא מן המרוץ. בשיחתו עם כתב "שתיים בלוד" ציין, כי בימים הספורים שעשה בישראל כאורחו משרד החוץ הישראלי נפגש בין השאר עם קצינים בכירים בצה"ל, בעיקר קציני שריון ומודיעין. הוא ציין, כי חברי ועדת ההקצבות של הסנאט, המטפלים בתקציב הענק של צבא ארה"ב, נוטלים על עצמם כל אחד ללמוד סוג נשק מסויים עד לפרטי-פרטיו, כדי לדווח לחברי הוועדה האחרים על ממצאיו. על הסנאטור איגלטון הוטל לטפל בכל הקשור בלוחמת טנקים ושריון.

ייתכן שהטנק מיושן

"היה חשוב בשבילי לבדוק בישראל, לאחר מלחמת יום הכיפורים, מה העתיד הצפוי לטנק ואם שינויים ושיפורים שונים יוכנסו בו, כולל טכנולוגיה מתקדמת יותר ומתוחכמת יותר, עשויים לכבות את התיישנותו. על אף הופעתם של הכלים הנגד-טנקיים המשופרים, ואלה שעדיין ניתנים לשיפור. ייתכן שחברי ואני נגיע למסקנה, יחד עם מומחים ללוחמת שריון, כי הטנק שייך לעבר וכי ימיו ספורים. יחד עם זאת אדווח על הממצאים שאספתי כאן — בעיקר בביקורי בסדנאות התיקון של צה"ל, שם הפליאו לעשות מכונאי חיל החימוש הישראלים בשיפוץ טנקים פגועים והכנסת טנקי-שלל לשירות מבצעי. הם עשו זאת במהירות מירבית, ואנו האמריקאים לא היינו מיטיבים לעשות זאת באותה המידה", אמר הסנאטור. (צ)

"פארי מאץ'" פירסם תמונת ארבעה שבויי צה"ל בסוריה

פאריס, (צ"ר וא.פ.). — כתב-העת הצרפתי "פארי מאץ'" פירסם אתמול תצלומים ראשונים של שבויי-מלחמה ישראליים בסוריה. העתון כותב, כי כולם שרויים במצב-בריאות טוב.

בתצלומים, שצולמו בשבוע שעבר, נראים שבעה שבויים — שלושה מהם בצירוף שמותיהם, דרגתם ומספרם האישי. השלושה הם טייסים, שהופלו מעל לשטח סוריה במלחמת יום-הכיפורים: סרן יהודה שחר מטייסת 19, מספר אישי 97.771; סרן גבי גרסון, אף הוא מטייסת 19, מספר אישי 499.300; ואודי יצחק (לא נמסרה הדרגה) מטייסת 101, מספר אישי 950.182.

ארבעה השבויים האחרים הם צעירים יותר מחבריהם הטייסים והם, כנראה, חיילים בשירות סדיר. ארבעתם מופיעים בתצלום אחד.

באחד התצלומים נראה סרן יהודה שחר מחזיק מכתב-אהבה לאשתו. ברשימה המלווה את התצלומים מוסר הכתב פייר דמרון, שהטייס שחר היה במצב-בריאות מצוין, כאשר פגש אותו במשרד של לשכת הבטחון הצבאי.

את הטייס גבי גרסון פגש דמרון בבית-חולים, שם הוא מקבל עדיין טיפול ברגלו הפצועה. באחד התצלומים נראה גרסון שוכב במיטתו ובתצלום אחר הוא נראה כשהוא פורס עוגת יום-הולדת, בעוד רופא סורי ואחות סורית עומדים מאחוריו.

הטייס אודי יצחק אמר לכתב הצרפתי: "משפחתי לא תכיר אותי, משום שגילחתי את שפמי".

דמרון כתב, כי השבויים הישראלים בסוריה מוחזקים במחנות-צבא סמוך לדמשק. הוא מוסיף, כי לא היה לו זמן להיפגש עם שבויים נוספים, והעיר בקשר לכך: "בכל מקום אמרו לי פקידים סוריים בכירים, שכיוון שהם מסרבים למסור לצלב האדום את רשימת השבויים, ממילא לא יתנו לי לצלם את כולם".

בעוד הטייס סרן גרסון היה לבוש חלוק, היו ששה האחרים לבושים בגדי שנראה כבטלדרס בריטי ממלחמת העולם השניה.

הטייס סרן שחר מסר לכתב, כי הוא מבלה את זמנו בתרגילי מתימטיקה ובציור דיוקנאות של רעייתו. בצילום על פני עמוד שלם נראה שחר, כשהוא מחזיק בידו אחד הציורים הללו ועליו הודעה בעברית לאשתו. הוא כתב, כי מצב בריאותו טוב, אך משפחתו חסרה לו, והוא שולח את ברכתו לכל ידידיו.

הכתב פייר דמרון, סופר-עתונאי המתמחה בעניינים ערביים הידוע באהדתו לעניין הערבי, שוחח גם עם סגן שר החוץ הסורי זכריה עיסמאיל. עיסמאיל אמר לו, שסירוב סוריה לפרסם את רשימת שבויי המלחמה בא כתגמול על "הפרות ישראליות של אמנות ז'ינווה". סגן השר הוסיף, שאם כי סוריה סירבה להתיר לנציגי הצלב האדום הבינלאומי לבקר אצל השבויים, הרי הם זוכים ליחס נאה.

61.000 נהרגו בדרום וייטנאם מאז הפעלת הפסקת-האש

סייגון, (א.פ.). — בפרוס השנה האזרחית החדשה הודיע הפיקוד הצבאי של דרום-וייטנאם, כי מאז כניסת הפסקת-האש לתוקפה ב-28 בינואר השנה נהרגו בוייטנאם כ-61.000 איש וכי מספר זה [illegible] נפצעו.

הפיקוד הצבאי מנה את האבידות ב-11 החודשים האחרונים כדלקמן: חיילים של צפון-וייטנאם ושל הוויטקונג — 42.612 הרוגים; חיילים דרום-וייטנאמיים — 12.096 הרוגים, 53.553 פצועים ו-3.875 נעדרים; אזרחים דרום-וייטנאמיים — 2.043 הרוגים, 5.670 פצועים.

יצויין, כי זוהי הפחתה של כ-50 אחוז לעומת האבידות של שנת 1972, כאשר השתוללה המלחמה במלוא עוזה. באותה שנה, הודיע הפיקוד הצבאי של דרום-וייטנאם, נהרגו 135.000 חיילים של צפון-וייטנאם ושל הוויטקונג ו-29.000 חיילים של דרום-וייטנאם.

יש להתייחס אל מספרים אלה בהסתייגות, כיוון שידוע, כי הפיקוד הדרום-וייטנאמי נוהג להגזים באבידות הקומוניסטים ולהפחית מאבידות חייליו.

למעלה מ-14 מיליון יהודים בעולם

ניו-יורק, (עספ"א). — האוכלוסיה היהודית ברחבי תבל נאמדת ב-14.370.650 נפש — נמסר בספר השנה האמריקאי-יהודי, אשר מהדורתו לשנת 1973 הופיעה זה עתה.

הקהילה היהודית הגדולה ביותר נמצאת בארה"ב והיא מקיפה 5.115.000 נפש. אחריה באות הקהילות בבריה"מ — 2.648.000 נפש, ישראל — 2.723.000, צרפת — 550 אלף, ארגנטינה — 500 אלף, בריטניה — 410 אלף, קנדה — 305 אלף.

51 אחוזים מכלל יהודי העולם מרוכזים בצפון אמריקה; 28 אחוזים באירופה, 19 אחוזים באסיה; 1.5 אחוזים באפריקה ו-1.5 אחוזים באוסטרליה ובניו-זילנד.

האוכלוסיה היהודית במדינות אחרות ברחבי תבל: דנמרק — 6000, גרמניה — 32.000, יוון — 6.500, הונגריה — 80 אלף, אירלנד — 4.000, איטליה — 35 אלף, הולנד — 30 אלף, מקסיקו — 40 אלף, ברזיל — 150 אלף, צ'ילה — 30 אלף, קולומביה — 13 אלף, פרו — 5.300, אורוגוואי — 50 אלף, ונצואלה — 15 אלף.

בארה"ב מהווה האוכלוסיה היהודית 2.94 אחוזים בכלל האוכלוסיה.

הכונו לחידון הפרסים הגדול של דבר

עבודה קשה לפעילי המפלגות היריבות בת"א

מאת דקלה הרציג, סופרת "דבר" בתל־אביב

אתמול, השכם בבוקר, התבררה אחד החששות שפקדו בעיקר את עסקני העבודה בתל־אביב לקראת יום הבחירות. עלה השחר של יום בהיר ויפה ה"מטיף מצב רוח להצבעה מידבקי" — כפי שהתבטא מועמד המערך לראשות העיריה יהושע רבינוביץ. ואמנם מקיות מזג האוויר חמירידה בראש וראשונה את אנשי המערך. בבי מקורי דעת הקהל המועת המפדית, שהוכבעות בין ההצבעה תפגע בעיקר ברשימת "אמת" — שהרי במזג אוויר גשום, קשה יותר לשכנע את הבלתי משוכנעים ללכת לקלפי.

האווירה בעיר היתה רגועה כמו ביום שבת. רחובות נקיים, תנועת כלי רכב והולכי רגל מרוכזת יחסית רק בבתי הקפה של רחוב דיזנגוף הבה קהל רב, כרגיל בימי חג. רבים מהבאים לכאן לשתות כוס קפה כבר היו לאחר ההצבעה. "קיבלה "זינוק גבוה" בשעות המאוחרות של הבוקר.

רק חלק קטן מסך הכל של 536 הקלפיות שהוצבו בתל־אביב נפתחו באיחור מסויים, בעיקר בגל הקלפיות באיזור הקלפיות שנגרמו על ידי גיוס פתע של חלק מאנשי הג"א בעיר. אך ועדת הבחירות של עיריית תל־אביב הצליחה להתגבר על המכשול הבלתי צפוי ובשעה עשר וחצי פעלו כל הקלפיות ללא תקלות נוספות.

לדעתו של יו"ר ועדת הבחירות לעיריית תל־אביב ח"כ אורי אבי־קודין "היה סדר אידיאלי" במצב הבחנה. עם זאת, לפעמה בשעות אחר הצהריים הלוכה מעט מטה הבחירות של הליכוד שב־30 קלפיות בתל־אביב, אשדוד והרצליה, היו פתקי הצבעה "חל" במקום "חל־טעם". סופר, כי ועדת הבחירות החליט על גודל ההצבעה בפתקים הללו.

ביגוד לבבואות השתוות, שקדמו ליום הבחירות, היה שיעור ההצבעה בתל־אביב גבוה. בכיזהי בשעת היום. עד שעות הערב המוקדמות הצביעו כ־60 אחוז מכלל בעלי זכות בחירה, ביד אליהו ובשכונת התקווה כ־50 אחוז ובצפון העיר כ־70 אחוז. בשכונות הפועלים, בביצרון, לכשל, הגיע אחוז המצביעים לשליש מכלל בעלי זכות הבחירה כבר בשעה 12 בצהריים. הרושם הוא, כי הפעם התייחסו המצביעים ברצינות רבה לבחירות. במקרים רבים לא ויתרו בחורים על זכותם להצביע אף לנכח קשיים רציניים. כך, למשל, הופיעה באחד ממטות הבחירות אשה צעירה בחודש השמיני להריונה וסיפרה, שבכה אינה מופיעה ברשימת הבוחרים בקלפי באזור מגוריה. בעלה, מגוייס ומצביע בצבא, סיפרה. וגם היא אינה רוצה להפסיד את זכותה. האשה הוסעה ללשכת המודיעין ושם הוברר כי היא כלולה ברשימת הבוחרים בחיפה. גם התגוררה שם. היא ביקשה כרטיס הסעה חינם לחיפה ואכן יצאה לדרכה לקלפי ברכבת.

האווירה בקלפיות היתה שקטה וההצבעה התנהלה בסדר מופתי. קהל המצביעים היה אדיב ולא איבד בסבלנותו גם כאשר המתינו תורים ארוכים. באזורי העיר בהם גרים בעיקר בבנים האוכלוסיות שיכונים להוצאת צעירים בלט חלקם של אנשים צעירים שבאו להצביע עם תינוקות בעגלות ילדים.

בה בהפתעה, היה מצב רוח מרומם שגבר בפסק כל בפצר היום בעתי ממטה הבחירות של הרשימה המתחרות על ראשות העיר.

בשעות הצהריים המוקדמות נכנס גם אברהם עופר לחדר של יהושע רבינוביץ, במטה המערך שהתמקם במחוז מפלגת העבודה. ושאל אותו: "יהושע, מתי אתה מכנס את מועצת העיריה?" ד"ר חיים בגבג, נציג רשימת ח"ן (חזית צעירים) שביטלה את השתתפותה בבחירות והצהירה על תמיכתה ברבינוביץ, חיזק את דבריו: "אתה ראש העיר הבא. אני אחראי לכך".

באותה שעה שררה הרגשת נצחון לא פחותה במטה הליכוד. יושב ראש מטה הבחירות של הליכוד לעיריית תל־אביב, דוד שיפמן, טען: "הליכוד יקבל לפחות 14 מנדטים אם לא 15. והרשימה תזכה ברוב קולות תרכיב את הקואליציה".

פחות אופטימיים היו אנשי מטה הבחירות של המפד"ל, הסיעה השלישית בגודלה במועצת העיריה עד כה, אשר היתה במשך שנים את לשון המאזניים בשלטון העירוני. למרות ההשתתפות הגבוהה של מצביעי המפד"ל בבחירות, לא הסתירו עסקני המפד"ל את חששם כי הרשימה הנפרדת של אברהם בריאר עלולה לגזול מהם לפחות אחד משלושת המנדטים שהיו לסיעתם במועצה האחרונה.

מטות הבחירות של המפלגות הפעילו בבחירות בתל־אביב אלפי עסקנים ומספר רב של כלי רכב. רשימת "אמת" בלבד הפעילה בתל־אביב קרוב ל־5000 איש והליכוד גייס בתשלום קרוב ל־150 כלי רכב שונים, בנוסף על מכונית מתנדבים, שעת עמלם הקשה של פעילי המפלגות באה עם רדת החשיכה — הם התפזרו בשטח. נכנסו לבתי הבוחרים, מפצירים ומאיצים להסיע אל הקלפיות הברים מפקפקים, לשכנע את הבלתי מחוכבים שיש לתת את הקול לנצחון רשימתם.

נתבדו תחזיות על הימנעות משמעותית מהצבעה בחיפה

מאת ש. שחורי, סופר "דבר" בחיפה

בשעות הערב המוקדמות הגיע אחוז המצביעים בחיפה ל־68%. תחזיות על הימנעות משמעותית מהצבעה נתבדו כליל והדבר בא במיוחד לידי ביטוי באזורי הדר־הכרמל ואחוזת בית־האוויר הכוח כיוון לא־מעט.

רוב הקלפיות נפתחו במועד הקבוע וקלפיות, כבצות בלבד נפתחו באיחורים קלים, בגלל ליקויים שונים. ההצבעה בכל הקלפיות בעיר ובשכונותיה התנהלה בסדר גמור, פרט לשדרת־הכרמל שבה היתה הפעם — כמו בבחירות הקודמות — התנגשות בין אנשי הליכוד לבין פעילי המערך. שחייבה התערבות המשטרה. אחוז גבוה של מצביעים נרשם במיוחד בשכונות נווה־שאנן וקרית־אליעזר. עד השעה 10 בבוקר הצביעו 10 אחוזים מכלל בעלי זכות הבחירה והאחוז הוכפל כעבור שעתיים. כבר בשעה 4 אחה"צ הגיע אחוז ההצבעה בכמה שכונות, ותיקות בעיקר, ל־60%. אך הממוצע לא עלה בשעה 5 על 50 אחוז. באיזור הדר־סאליב, מכבר פונו תושבים רבים במסגרת המפעל העירוני לפינוי משכונות עוני, לא עלתה ההצבעה לפנות ערב על 30 אחוז. אך באיזור הדר־הכרמל התחתון עלה השגור על 50 בשכונת השולים הגדולה קרית־שפרינצק התקרב אחוז המצביעים ב־7 בערב ל־60%.

בכל שעות היום הוגבלו תורים איתנים בבתי־הדואר בעיר, שלא כולם נפתחו לבירור מקום ההצבעה ולקבלת כרטיסי־כניסה לאזורי הצבעה ברוחקים מחיפה. נמסר על שיבושים רבים בפנקסי הבחירות. בשכונת קרית־אליעזר הוותיקה נמסר בין היתר על הפרדה במקום ההצבעה של בעל ואשתו הגרים במקום לפחות 20 שנה ובן הפרידו בקולות ההצבעה של אבות ובניהם המתגוררים יחד אתם. אחת התושבות, המתגוררת במקום 22 שנה, נאלצה להצביע לפי פנקס הבוחרים באיזור המפרץ. כ־200 עולים המתגוררים באולפן עציון מהצקן בשכונת בת־גלים, נמנעה זכות ההצבעה מאחר שלא היו להם תעודות־זהות. הובעה תרעומת על משרדי הקליטה שלא דאגו בעוד מועד לצייד את העולים הזכאים להצביע בתעודות־זהות.

מאז הבחירות האחרונות גדל מספר המצביעים בחיפה לכנסת ב־12,497 ולעיריה ב־19,678. ב־12 הישובים הכלולים באיזור חיפה גדל מאז מספר המצביעים ב־17,062. אחוז ההצבעה בעיר, שכלל גם את החיילים, הגיע אז ל־81.7 אחוז.

בבית־החולים רמב"ם בחיפה נקבעה קלפי ניידת בשביל החיילים המרותקים למיטותיהם. הקלפי הועברה ממיטה למיטה עם פרגוד נייד, שנישא בידי חיילים מחיל רפואה. כמזכירי קלפי שימשו שלוש חיילות שנבחרו לכך על־ידי ועדת הבחירות האזורית בצה"ל. החיילים הפצועים הצביעו על סמך תעודות־זהות שהועברו לרשותם מבעוד זמן על־ידי חיל־הרפואה. אלה מהחיילים שלא היתה ברשותם תעודת־זהות הורשו להצביע על סמך טופס 404, שהוא תעודת־שבוי הנמצאת ברשותו של כל חייל. החיילים הביעו סיפוק רב מן האפשרות שניתנה להם להצביע במיטותיהם. כאשר כפרגוד הנייד שימשו סדינים של בית־החולים. בתוך קופסה מיוחדת הועברו ממיטה למיטה פתקי ההצבעה של כל 21 הרשימות וכן פתקים ריקים.

לרשות החיילים שיכלו לרדת ממיטותיהם הועמדה קלפי נוספת בקומה הראשונה של בית־החולים.

גם בבתי־ההבראה הצבאיים התנהלה ההצבעה בקלפיות ניידות. ב"בית קיי" בנהריה השתרך ליד הקלפי תור של חיילים מחלימים שהגיעו למקום חבושים בגבס ובעזרת קביים. חיילים שנפצעו בעיניהם, או שידיהם היו חבושות בצורה שאינה מאפשרת להם להכניס את הפתק למעטפה, הורשו להיעזר בנאמן שנקבע על־ידם. לרוב היו אלה בני־משפחה.

הצבעה ניכרת היתה גם בקרב בני־המיעוטים בעיר. בין בני־המיעוטים בחיפה היו 7500 בעלי זכות בחירה ועוד 5000 בעלי זכות בחירה בכפרים הדרוזיים שעל הכרמל.

השתתפות ערה במאהלי הבדווים

מאת משולם עץ, סופר "דבר"

ועדת הבחירות האזורית בבאר־שבע העמידה אמש בפני בעיה קשה: כיצד להכשיר השאיות־הצבעה של אוהל, שהיה כצביע יחיד בקלפי.

המדובר בקלפי מיוחדת, שהוקמה בבית־המשבים בעיר למען תושבי עלהבת — היא אבו רודס — ואופירה. מתוך 120 בעלי זכות־הצבעה, המופיעים ברשימת קלפי זו, הצביע כל היום רק אדם אחד. מניחים, כי אנשים נוספים הצביעו באופירה ובשלהבת בקלפיות של חיילים הפועלות שם.

הקלפי בבאר־שבע הוקמה לנוחותם של התושבים שאינם נמצאים במקומות מגוריהם ואשר לא היו יכולים להגיע שמה כדי להצביע. חבר ועדת־הקלפי ע. דייגי ממשאבי־שדה התמרמר: "אני יושב כאן משעה חמש בבוקר ועד שעות הערב לא הצביע אלא אדם אחד בלבד. אני משתעמם".

עד שעות הערב עדיין לא החליטו בבאר־שבע כיצד לפתור את ה"סוגיה".

הקלפי הראשונה שנסגרה באיזור לאחר שכל בעלי זכות־ההצבעה מילאו בה את חובתם היתה בפלג בדווי אבו־אעמר. הקלפי נסגרה במקום בסמוך לשעה שלוש אחה"צ, לאחר שכל 1042 בעלי זכות־הבחירה הצביעו.

שור כיוהד של ועדת הבחירות הבדווית בבאר־שבע התבקש לסייע למהלך פתיחות הקלפיות אצל הבדווים. הוא אמר, שנראה, כי התלונה הוגשה כאשר בקלפי של שבט אבו־רגייק בתל־שבע הגיעו כל חברי ועדת־הקלפי הבדווים במועד ורק היו"ר היהודי איחר. הוא נסע לבאר־שבע כדי להביא את החומר החסר ולאפשר בכך את פתיחת הקלפי.

כפי שנמסר התנהלה ההצבעה בקרב הבדווים כתקנה וההשתתפות היתה ערה ביותר. אחוז המצביעים הגיע, בדרך כלל, לשמונים ויותר. הסדר המופתי במהלך ההצבעה אופשר בשל הסידורים המיוחדים שלפיהם הליכו את מזכירי הקלפיות הבדווים בבאר־שבע השכם בבוקר הסיעו אותם ברכב של בדווי השבטים למקומות הקלפי. היתה זו שיטה שפותחה בעקבות לקח הבחירות הקודמות, כאשר אנשים שנשלחו לקלפיות ביום הבחירות לא איתרו בעצמם את מקומות הקלפי.

תלמידי התיכון הצטיינו

המכונה על כהה הרדום י. ורדימון שיבח אתמול בביקור את תלמידי כיתות י"א ו־י"ב בבאר־שבע, שהפעילו ועדת־קלפי לעיריה ב־86 הקלפיות בבירת הנגב. התלמידים הצטיינו בטיפול כהיר ויעיל בציבור המצביעים. בעוד שבוועדות־הקלפי לכנסת, שאוישו על ידי אנשי המפלגות, התנהלה ההצבעה בעצלתיים. הנערים גם הקדימו את פתיחת הקלפיות לעומת "עמיתיהם" בוועדות־הקלפי לכנסת.

באר־שבע היא אחד המקומות הבודדים שבו הסכימו המפלגות לאייש את ועדות־הקלפי לעיריה בתלמידים, לא על בסיס מפלגתי.

היועץ לענייני ערבים במינהל מחוז הדרום א. מור הגיב אמש על תלונות אנשי הליכוד, שטענו כי הסתובב בקלפיות הבדווים באיזור. מור אמר, כי צוייד באיד...

ועדת הקלפי מוכנה וערוכה. הבוחרים עדיין מתמהמהים...

הסדרנית ואיש משמר־הגבול נחים בשעת־שפל בהצבעה

(צילום: בוריס כרמי)

עולה חדשה מצביעה לראשונה בקלפי באור־יהודה

(צילום: מ' דקל)

אווירה "שמחה" באשדוד

מאת סופר "דבר" בדרום

הפעילים והבולטים ביותר בשכונות כמסיכות באשדוד היו אתמול אברכי ישיבה צעירים שפעלו למען רשימת "גד". רשימה זו יצרה אתמול את הרושם שהיא המבוקשת ביותר במגזרים ורבוב בעיר.

אחת ההפתעות שזימנו הבחירות המקומיות באשדוד היתה התייצבות חברי ועד התפעול של נמל אשדוד, ברשות היו"ר יהושע פרץ, לימין המפד"ל.

כה שההרושם אתמול ליד הקלפיות 60 א', ב' ו־ג' ברובע אסטרום באשדוד הזכיר את הימים הרחוקים של סלאח שבתי הצבן המשטרה נאלצה להתערב ולהשליט הדר באותן קלפיות. בראש פעילי "גד" באשדוד עמד א. כמשוילי, מועמד רשימה זו לעיריה. שבוטנו ההנהג את שביתת הגרוזינים בעיר הוא שילהב במידה רבה את הרוחות באזור הקלפיות. עם זאת התחבר שאנשים מבין העליה הגרוזינית באשקלון, קרית־גת ואשדוד היו פעילים בכל הרשימות.

יחסם של עולי גרוזיה לבחירות היה מהיר וחסדגי. היו מביביום ששיבחו את יעילותה של השיטה הסובייטית לשמות המוניקרטיה המפשית כדי, המאפיינת את השיטה הישראלית. היו שהזכירו בגעגועים את יום הבחירה בגרוזיה שהיה מלווה בשתיה כדה. כן זה, כמה ששעבו ש"קרגים קולות".

טענות כאלה לגבי הבחירות בין הגרוזינים הכמיעו גם ראשי רשימות מחוץ לעדה. אבל לא ידוע לי על תלונות או על הוכחות בעניין זה. פרט לאופי הסוער יתר־על־המידה של הבחירות בשיכוני העולים באשדוד, ובסיום של אנשי הליכוד ביבנה להסיע בבוקר מעברם של כלי־רכב של רשימות יריבות לשכונות בעיירה זו — דבר שאילץ את המשטרה להתערב — הצטיינו הבחירות בערי הדרום בבגרותם של הציבור ושל עסקני המפלגות גם יחד. אפילו בשדרות התוססת, שבה קיימת יריבות מקומית אישית חריפה על ריקע הבחירות לראשות המועצה, התנהלו אתמול [illegible] סידור בחוצות, להבהיר כלל כי מתנהלות בחירות. כזה היה גם הרושם בשכונת הגנים "אפרידר" באשקלון.

בקלפי מס' 1 של הצוה, בבית קלור, צויינה ליד שמותיהם של נשיא המדינה ורעייתו בפנקס הבוחרים של הקלפי ההערה "הועברו". בקרית־גת, הידועה בהגות הפוליטי הערגה, בלכה הרעתו הרעשנית של הליכוד שכמו הודעה באשדוד "הסתער" על ציבור הבוחרים.

לברות שבקיבוצים לא היה שבתון, צומצמה שם העבודה עד ל[illegible] מכוקיעה בעזרתם של הילדים שהיו פנויים מלימודים. כמעט שלא הורגשה תרוצה לרצועה וממנה ורוב הפועלים הצביעו שכתו אתמול.

התנועה בכבישים הבין־עירוניים היתה דלילה. ליד תחנות הטרמפיסטים התרכזו רק חיילים בודדים. אך מתוך הערים פנימה התנהלה תנועה צפופה של כלי־רכב ובכמה מקומות, כמו באשדוד, בבחירה פרועה סאף סיכנה את הציבור. ברחובות הופסקו הרמקולים והדבר גרם לאי־הבנה בהתפעלות הברכית של העיר. במקומות רבים סבל הציבור כימחסור בלחם וחלב שלא נמכרו ביום א' כאשר שלא נודע כי ביום ב' לא יוספו מצרכים אלה. עוד עובדה שבלטה היתה מספרן הגבוה של הנשים בוועדות הקלפי.

אכזבה בגלל היעדר קלפי לעוברים בלוד

אכזבה ציפתה אתמול בבוקר לכמה עשרות ישראלים שיצאו את הארץ דרך נמל התעופה לוד, כאשר נתברר להם כי הפעם לא הוצבה בנמל קלפי לעוברים.

הנוסעים הביאו איתם את תעודות הזהות, כי היו בטוחים שיוכלו להצביע בקלפי לעוברים בשער כעשהו לפני צאתם את הארץ. הם לא הצביעו במקום מגוריהם כיוון שהכשו לאחר לנמל, לפי המקובל היימם היו להיות בנמל התעופה לפחות שעה־וחצי לפני ההמראה. בין היוצאים היו גם כאלה שזכרו, כי בבחירות הקודמות לפני 4 שנים הוצבה קלפי לעוברים בנמל, ועל כן לא הפלו על הדעת שהדבר לא נעשה גם הפעם.

מאידך, היו בין היוצאים ישראלים בודדים שהספיקו להצביע במקום מגוריהם לפני הגיעם לנמל לוד. אחד מהם אף הספיק לצאת לירושלים ולהצביע שם. הוא הגיע לנמל התעופה זמן קצר בלבד לפני המראה המטוס ועדיין הספיק לצאת את הארץ.

לעומת לא היו ישראלים רבים בין הנוסעים שעזבו אתמול את הארץ. מספרם הסתכם בעשרות בלבד, לעומת מאות רבות של נוסעים זרים, בעיקר תיירים, ששהו בארץ לרגל חג המולד. (ע)

פואד כיאט למנוחות

פואד כיאט, בנו למשפחת עתירי־הון מחיפה, הובא למנוחות בבית העלמין של העדה היוונית־קאתולית בחוף הכרמל בחיפה. הוא מת ביום א' כתוצאה מהתקף־לב בבית החולים רמב"ם בגיל 70.

מסע הלוויה יצא בשעות אחר הצהריים מהכנסיה היוונית־קאתולית ברחוב עיר־דור לבית העלמין בחוף הכרמל. רבים מבני העדה הנוצרית בחיפה ואישי־ציבור ליוו אותו בדרכו האחרונה. את טקס האשכבה ערך הבישוף י. רייא, ראש העדה היוונית־קאתולית.

הניח אשה, שלושה בנים ובת. (ע)

מקררים

● מקור המקררים!!! מכר קינה מהליף המתקן, הזדמנות — אמקור 10 ב־390 ל"י. "קרת. לוינסקי", לוינסקי 92 ת"א טלפון 829554.

שונות

● אמבטיות!!! חידוש! ציפוי אמאיל בביתך, גם בצבעים + 3 שנים אחריות. 243224, 232309.

מכוניות

● ב"פיאט" נתניה תמצא כל מכונית חדשה או משומשת. תנאים מיוחדים לחיילים ושכירים. רח' הרצל 44. טל. 053-23453.

בית העתונאים ע"ש נ. סוקולוב

ביום שני 7.1.74, בשעה 7 בערב

עתון העתונאים

(בשיתוף עם האגף לתרבות בעיר"א)

גל' 10 (646)

בתכנית:

ראיון עם רב־אלוף (מיל.) יצחק רבין

המראיינים: יצחק לבני (גלי צה"ל־במחנה), ישראל ניימן ("דבר"), צורך ובראיון — משה רון (המזכיר הכללי של אגודת העתונאים בת"א).

כרטיסים — בדוכני קפלן 4, בשעות 8.30 בבוקר עד 7 בערב; ביום ו' — עד שעה 1 בלבד. לחיילים במדים הכניסה חופשית לפי הזמנות שיש לקבלן מראש בבית סוקולוב.

לשכת ההוצאה לפועל באר שבע

תיק מס' 4299—4300/73, 3823/70—2336/73, 5952/69

הודעה בדבר מכירה פומבית של מיטלטלין

ביום 17.1.74 בשעה 15 ואילך יוצאו למכירה פומבית המיטלטלין המתוארים להלן של החייבים קפלן יצחק, אוחנה יששכר, אמסלם נפתלי, צימרס יצחק, ועקין יוסף לגבית חוב בסך כ־1000 ל"י. המכירה תתקיים ברח' עמידר באר־שבע.

תיאור המיטלטלין

3 שולחנות אוכל פורמייקה, 14 כסאות, ארון בגדים 4 דלתות, מגהץ חשמלי, ספה ושתי כורסאות מרופדות, שולחן סלון, 2 גברסות חשמל, ספריה על עמודים, מקרר חשמלי פריגידר, תנור חמום חשמלי, ארון קיר לבגדים פורמייקה 6 דלתות, מכונת כביסה ישנה, רדיו טרנזיסטור, ספה כפולה עם מדרון, מזרן גומי אויר, מנורת חשמל לסלון עם בסיס, ועוד חפצים שונים וכלי אוכל, כלי מטבח, בגדים, ספרים, ילקוטים וכו'.

המכירה תקיים בבאר שבע בשכונת ד'.

כל המעוניין בכך יוכל לבדוק את המיטלטלין העומדים למכירה כאמור בפניה למנהל עמידר סניף מרכז באר שבע או באמצעות התח"מ.

על הקונה יהיה לשלם את כל המסים, האגרות וההיטלים אשר, בכה כל דין, חלים על קונה וכן 1% מהמחיר למנהל המכירות, אם איני פוסק כל בימ"ש.

מבצע יחזקאל, הכוציא לפועל באר־שבע

תאריך 26.12.73

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4898/73

בעניין: עזבון המנוחה פאני לחוביץ ז"ל שנפטרה ביום 2.7.73 בתל־אביב נושאת ת.ז. 7432251 ומענה האחרון היה ברחוב יהודה המכבי 87 תל־אביב.

המבקש: אליעזר לחוביץ ע"י ב"כ עוה"ד ז. זלצמן ו/או כ. כל ו/או כ. כרמי מרחוב רוטשילד 38 ראשון לציון.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש בקשה לבית המשפט למתן צו המבריז על קיום צוואת המנוחה.

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום ביום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם, אם יש לו טעם כלשהוא, מדוע לא ינתן צו הכבריז על קיום הצוואה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4951/73

בעניין עזבון המנוח ישראל יוסף לבבי ז"ל שנפטר ביום 13.11.73

המבקש: ישעיהו לבבי מרחוב צנקס 4 בתל־אביב ע"י ב"כ עו"ד צ. שויג ו/או א. כי־זהב מרחוב דניאל פריש 8 בתל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו המבריז על ירושת המנוח ישראל יוסף לבבי ז"ל שנפטר ביום 13.11.73. הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש את התנגדותו תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4940/73

בעניין צוואת המנוח יוסף הרדי ז"ל שנפטר בחדרה ביום 12 בספטמבר 1973.

המבקשת: יהודית הרדי, מכפר אביחיל.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו קיום צוואה. כל המתנגד לבקשה יגיש, תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הלך, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

מלווה מצפון

רכוש מלווה מלחמה מרצון

לחברה בע"מ

הנמצאת בשלבי התרחבות וקבלת עבודות בקנה מידה גדול

דרושים

באזור תל־אביב

- חרטים
- מסגרים
- כרסמים
- מסגרים מכניים
- משחזים

- מכונאי מטוסים
- חשמלאי מערכות מטוסים
- מכשירנים

- טכנאי אלקטרוניקה
- אלקטרונאים
- טכנאי רדיו

- נקבניות I.B.M.
- מפעילי מחשב
- מנתחי מערכות

- מבקרי טיב
- מצפי מתכות
- מכונאים כלליים
- חשמלאי אחזקה

- פקידות טכניות
- מחסנאים טכניים
- מקטלגים

כאן ההזדמנות

- להוכיח עצמך
- לרכוש מקצוע
- להתקדם
- להיות מרוצה

לבעלי מקצוע ללא הגבלה של גיל, למשוחררי צה"ל, ולמועמדים המעוניינים לרכוש מקצוע אנו מבטיחים:

- ☐ תפקידים מקצועיים בתנאים טובים
- ☐ מסלולי קידום
- ☐ קביעות לאחר תקופת נסיון

ללא התחייבות מצידך הגן לעתידך סיכוי טוב יותר. פנה בכתב אל ת.ד. 19098 תל־אביב.

נא לציין: עבור M.L.M.

למוסד ציבורי גדול

דרוש

עורך דין

לטיפול בנושאי תביעות וביטוחים

מקום העבודה — תל־אביב

תנאי השכר ייקבעו לפי כישוריו של המועמד.

הצעות בכתב בלווי קורות חיים, כולל הנסיון במקצוע ורקע צבאי, יש להגיש לת־ד־ 7061 ת"א 61070 למס' 15 (125) לא יאוחר מיום 10-1-74

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

נמל תעופה לוד

נפתחה הרשמה לקורסי:

מכונאות מטוסים (ממ"ס)

— מתקבלים בוגרים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות בבגמות מכונאות רכב ו/או מתכת.

חשמלאי מערכות מטוסים (חמ"מ)

— מתקבלים בוגרים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות במגמות חשמל ו/או חשמל רכב.

- * במשך הקורס השולם למשתתפים גם מילגה.
- * למסיימי הקורס בהצלחה מובטחת עבודה מקצועית מעניינת בפרויקטים טכנולוגיים חדישים.
- ● לקבלת פרטים נוספים יש לפנות אישית או בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית, נמל־התעופה לוד.

תיל.

אבא שלי קבל חופשה קצרה. עזור לו להגיע הביתה - תן לו טרמפ!

רוני

למפעל תעשייתי גדול

במרחב תל־אביב

דרושות

נקבניות י.ב.מ.

עם נסיון בעבודת ניקוב

על המעונינים נא לפנות לטל: 258166 או לת.ד. 6397 תל־אביב, בצירוף תולדות חיים, פרידות מובטחת.

נא לציין "נקבניה"

הדמוקרטיה הישראלית עמדה במבחן

אף כי בעת כתיבת דברים אלה תוצאות הבחירות עדיין אינן ידועות, הרי דבר אחד ברור: יום הקלפי אתמול היה הישג נכון לדמוקרטיה הישראלית. בתבוז ההנהגות שהוצבעו בשלבים השונים של מערכת הבחירות, כי מבוכת הציבור תגרום להגברת מגמת ההימנעות מן ההצבעה. כבר בשעות הצהריים התברר, כי שיעור ההשתתפות בבחירות יהיה גבוה. ואכן בעלי זכות הבחירה לא ויתרו על זכותם להשפיע על גורלם. עם סגירת הקלפיות הוברר, כי אחוז ההצבעה עלה על 80 — השתתפות שיא בבחירות.

ניתן גם לומר, כי מיבצע הבחירות, שהוא מיבצע ארגוני מורכב למדי — ובתנאי הגיוס הנוכחיים אפילו מורכב מאוד — התנהל כסדרו והעיד על היערכות טובה ועל כושר ביצוע גבוה. זאת ועוד: האווירה, למרות המתח המיוחד שנתלווה הפעם להכרעה, היתה רצינית וענינית; גם אם פה ושם נתגלו תקלות ותקריות זעירות, הרי באופן כללי לא נפגם כלשהו המהלך המסודר והנאות של ההצבעה.

קיום הבחירות בימים אלה, ימי מתיחות בטחונית ומדינית, היה מבחן לחברה הישראלית, כלפי פנים ובמידה רבה גם כלפי חוץ. נראה לנו, גם ללא קשר לתוצאות הבחירות, כי ישראל עמדה במבחן זה יפה. ההשתתפות הערה, הסדר המופתי, הארגון התקין, כל אלה הצטרפו להוכחת חוסנה של הדמוקרטיה הישראלית.

ההתנקשות בלונדון והתקריות בגבולות

הודאת ארגונו של ג'ורג' חבש באחריות להתנקשות בחייו של אדוארד זיו בלונדון אינה מעידה על כך כי זה הארגון ששליחו עשה את הדבר: השילוב שבין ארגוני־הרצח השונים, ה„רשמיים" וה„בלתי־רשמיים", לבין הממשלות הערביות, ה„מתונות" וה„קיצוניות", בתוספת גופי־המחתרת הלא־ערביים, הוא כזה, שעד לפיענוח כל פרטי המעשה יקשה לומר לשם מה נורו היריות ומה היתה כוונת הפיגוע המיוחד.

אולם תהיה אשר תהיה תוצאת החקירה, דבר אחד ברור. והוא: חזית המלחמה נגד ישראל, מלחמה שטרם נסתיימה ונמצאת בעיצומה, מקיפה גם את העם היהודי בתפוצות. ההתנקשות בחיי אדוארד זיו אינה תלושה מהמלחמה של מדינת ישראל כל־

קיצונה, אלא היא חלק אינטגרלי ממנה, על ישראל ועל יהדות העולם לראותה בהקשר זה ולכלכל את מעשיהן בהתאם לכך.

התנערותן של מדינות ערב ממעשים אלה אינה משכנעת. כל עוד שהן מכירות בארגוני החבלה ומשתפות פעולה עמם הן שותפות לאחריות על מעשי הרצח שארגונים אלה מבצעים.

זאת ועוד. העובדה שדווקא בימים אלה כאשר עומדות להתחדש בז'נווה השיחות על הפרדת הכוחות התרבו מספר התקריות בגבולות הגיעו לממדים רציניים — מעוררת דאגה באשר לגורלן של שיחות אלה. דאגה מיוחדת מעוררת ההתחממות בגבול הצפוני. גם אם הסורים אינם משתתפים בשיחות, הרי הם חתומים על הסכם הפסקת האש — ועליהם לכבדו. לא כל שכן המצרים. חימום הגבול מצד המדינות השכנות ונסיון ארגוני הטרור לחדש פעולתם — כל אלה מחייבים הגברת ערנות מצדנו.

הלחץ על סוריה חייב לגבור

דמשק שרויה במבוכה, בנושא השבויים הישראליים. אחרי שאנשי שמאל בצרפת, ובכללם הסופרת סימון דה בובואר, יצאו בגילוי נמרץ נגד היחס הברברי אל שבויינו, ראתה דמשק צורך לאפשר לכתב הטלוויזיה הצרפתית לראיין שבוי ישראלי; השבועון „פארי מאץ'" כתבה על השבויים, שהכין שליחו לדמשק, בעזרתו הנדיבה של המודיעין הצבאי הסורי.

הכתבה והראיון שקדם לו הם פרי לחץ דעת הקהל — ונסיון להשתיק את התובעים לגלות את שמות השבויים שבסוריה, באמצעות הצלב האדום הבין־לאומי, כפי שמחייבת אמנת ז'נבה. התגובה על נסיונות התקפה אלה, באצבעות פירסום בגבתי הגלה שהוות מספה ומכסה יותר בפשחיים, חייבת להיות הפוכה מזו שאליה מתכוון המודיעין הסורי. הלחץ חייב להימשך ואף לגבור — ועל השמאל בצרפת, אשר כבר גילה בנושא זה ערנות הראויה להערכה, להוסיף להוקיע את האכזריות כלפי השבויים וכלפי משפחותיהם.

דוגמה לצורות הלחץ הדרוש הוא מכתב קורא, שהתפרסם ב„נובל אובזרווטר" השמאלי. הקורא מצביע על אובדן האמינות שממנו סובלת כיום סוריה בחוגי השמאל באירופה, ושואל: „איך יכולה סוריה לתבוע מישראל מילוי החלטה כלשהי של מועצת הבטחון, בשעה שהיא עצמה מסרבת לכבד אף תקנות בין־לאומיות יסודיות ובלתי־פוליטיות ביותר?" בשאלה זו יש מכום תשובה חלקית לשלוש התביעות, שהעלה סגן שר החוץ הסורי זכריא איסמאעיל, כתנאי למסירת רשימת שמות השבויים.

ראש הסיעה הסוציאל־דמוקרטית בפרלמנט ההולנדי בשיחה עם „דבר"

תנאי לשלום — פתרון פוליטי של בעיית הפלשתינאים

משלחת המפלגה הסוציאל־דמוקראטית בהולאנד המבקרת עתה בישראל כאורחת מפלגת העבודה. במרכז התמונה — אד פאן־סטיין, ראש המשלחת.

ראיין ישראל נוימן

אילו היה אד פאן־סטיין בן ה־39 פוליטיקאי ישראלי, היה מקובל כבן הילדים הפוליטי. ואילו כאיש תנועת העבודה ההולנדית הוא נמצא ראוי לשמש כראש הסיעה הסוציאל־דמוקראטית בפרלאמנט — ולדברין „מוקני הסיעה". אין פאן־סטיין בבחינת תופעה יוצאת דופן בחיים הפוליטיים בארץ השפלה: שר הכלכלה ההולנדי רוד לוברס הוא בן 34 וראש הסיעה הליבראלית, האנס ויגל הוא בן 32. כלשון תינוקות ממש!

אד פאן־סטיין מבקר עתה בארץ, כאורח מפלגת העבודה. בראש משלחת שחבריה הם סגן יו"ר הסיעה דירק דולמן וחבר מרכז מפלגת העבודה ביק באאיס. ביקורם של השלושה, כשליחי מפלגה ועם הידידותיים לישראל במידה הראויה להערכה מיוחדת, הוא מאורע בעל משמעות בימים אלה. היא גם הזדמנות טובה לבסות ולברר לעצמנו את התשובה על השאלה: למה מצפים מאתנו הטובים שבידידינו? עד היכן מוכנים הם ללכת בתמיכתם בנו, ככל שהדברים אמורים בתביעה להרקוני גבולות ובנושא זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים?

שאלה: מה העקרונות המנחים את ההולנד ביחס הידידותי לישראל?

תשובה: „אנו תומכים בזכות ישראל להתקיים בגבולות בטוחים ולהגן על עצמה כפני התוקפים אותה. ואנו מאמינים כי את החלטת 242 יש להבין בקונטקסט של משא־ומתן. אנו רואים נסיגה ישראלית מן השטחים הכבושים כבלתי־נמנעת. אך אין פירוש הדבר שיבה אל גבולות 1967. היקבעי הגבולות חייבים להיות אחד הנושאים במשא־ומתן. ולבסוף — אנו משוכנעים כי לא יתכן שלום יציב באיזור, כל עוד לא נמצא פתרון פוליטי לבעיית הפלשתינאים — במסגרת מדינה שלא תבוא במקום ישראל, כי־אם תתקיים בצדה."

ש: „ההיו בחוגים הולנדיים דיונים בשאלה אם המדינה הפלשתינאית צריכה לקום במדינה עצמית, בנוסף על ישראל ועל ירדן, או האם תיפתר הבעיה במסגרת ירדן?"

ת: „היו אצלנו דיונים בנושא זה. אך לא התגבשה דעה מוגדרת. מה שברור לנו הוא כי אין פתרון זולת מתן ביטוי לאומי לזהות הלאומית הפלשתינאית. אך האם צריכה לקום המדינה הפלשתינאית בנפרד או במסגרת ירדן — בנושא זה אנו נמנענו מקביעת מסמרות."

ש: „הולנד, על־אף ידידותה לישראל, הצטרפה להחלטה האנטי־ישראלית של תשעת שרי החוץ האירופיים ב־6 בנובמבר. האם היה זה פרי לחץ — או שמא ראיתם החלטה זו כמהווה המציאות?"

ת: „ניתן לומר, כי לא היה ניגוד עקרוני בין ההחלטה זו לבין עמדתנו. כמובן, אילו ניתן לנו לנסח את ההחלטה היינו מעדיפים נוסח אחר. אך איננו רואים סתירה בינה לבין עיקר עמדתנו. עם זאת ראינו גם הכרח להתהלך עם ידידנו באירופה.

עלי לציין, כי נוסף לנכונות לקבל את ההחלטה גם שינוי בעמדה ההולנדית. בעבר ראתה הולנד את הבעיה הפלשתינאית כבעיה אנושית, בהתאם להחלטת 242. מפלגתנו סברה כבר כי המדובר בבעיה פוליטית מובהקת. ממשלת הולנד אימצה לעצמה עמדה זו. לדעתנו חייבת ישראל ליטול חלק פעיל בפתרון בעיית הפלשתינאים. אגב, אני רואה כדבר חיובי שבמפלגת העבודה הכירה זה עתה, זו הפעם הראשונה, בזהות הלאומית הפלשתינאית. יש בכך מכום גישה ריאליסטית."

ש: „האם לדעתך היה נצחון הימין בבחירות בישראל פוגע במעמדה הבין־לאומי של המדינה? האם הוא היה משנה את יחסכם אליה?"

ת: הושיבי שכן. אף־כי איננו מסכימים עם כל המהלכים של המדיניות הישראלית [illegible], קיימת ידידות עמוקה בין ישראל להולנד ובין מפלגות העבודה בשתי הארצות. השתתפות ימינה בישראל היתה מחזירה את בידודה של ישראל באירופה."

ש: „איך אתם מעריכים את סיכוייה של ועידת ז'נבה לקדם פתרון של שלום באזורנו?"

ת: „הדבר החשוב ביותר [illegible] עד כה בועידה הוא המיפגש בדרג גבוה בין ישראל לבדה"ב. [illegible]

דבר שהערבים יהנו בו מהחרות שבכבודם העצמי. וביחוד שמצרים תוכל להשתתף בוועידת ז'נווה בקומה זקופה. אם אכן היא במצב זה כיום. אם מוכנים המצרים לקבל את קיום ישראל כעובדה וכל מה שהם תובעים הוא נסיגה מן השטחים הכבושים — הרי זה שינוי מרחיק לכת במצב, החיוני לקידום השלום."

ש: „אם לקבל את מיטעותך, הרי המסקנה המפליאה היא שלדעתך נצחון ישראל כוהן במלחמה מרחיק את סיכויי השלום..."

ת: „זו שאלה קשה לענות עליה. אין איש יכול לשלול את זכות ישראל להגן על עצמה — ובמצבה היום לה נצחון בלא. זו עובדת חיים. אך עליכם להבין גם זאת, שנצחון צבאי אינו בבחינת נצחון פוליטי. ושלום פירושו נצחון פוליטי. המלחמה האחרונה היתה, על כל פנים, שונה מכל אלה שקדמו לה. בראש וראשונה משום שהופעל בה נשק הנפט; ושנית, בגלל הישגי האנטיפטיה הדיפלומטית הערבית. וגם ההתנהלות הערבית השתנתה. בשעת המלחמות הקודמות הוכו צופי הטלוויזיה באירופה תדהמה מהבעת התפרצות השנאה הערבית הלהטנית. הפעם היתה הבשורה הערבית, כפי שהתפקה באמצעי התקשורת באירופה, שונה לחלוטין: „אין אנו רוצים אלא בשחרור השטחים הכבושים". היתה זו הסברה שקולה, ללא גילויי שנאה גורדת. ישראל ודאי לא העריכה כראוי את השפעתו של שינוי זה. עד למלחמה היתה ישראל מרבה בהדגשת עובדת כוחה הצבאי. הסברתה היתה: „אנחנו חזקים כחם — וכל עוד אנו מחזיקים בשטחים אין סכנת מלחמה, משום שהם לא יעזו להתקיפנו. נסיגה רק תזמין התקפה ערבית". הדבר כי היתה זו מדיניות בלתי־יעילה ובלתי־משכנעת מאחר."

ש: „מה אומרים המשאלים בהולנד לגבי עמדת הציבור בנושא משבר האנרגיה, החרם הערבי והתמיכה בישראל?"

ת: „בכלל דעת הקהל הוראה, כי כשבעים אחוזים תומכים במדיניות הממשלה ואינו רוצה בשינוי ביחס כלפי ישראל, הרוף חרם הנפט הערבי. אך יש הבנה גוברת לגבי התביעה הערבית להחזרת השטחים הכבושים."

ש: „מדוע לדעתך נבחרה הולנד להיות הקרבן היחיד באירופה לחרם הנפט הערבי? האם יחסה לישראל הוא הסיבה — או שמא האמתלה בלבד?"

ת: „הרושם שלנו הוא כי החרם אינו קשור במישרין במדיניותנו המזרח תיכונית — הרי זו לא השתנתה כלל במרוצת השנים. סיבת החרם נעוצה בקיומו של נמל רוטרדם, שהוא צינור השאיבה של נפט המשרת את מערב אירופה כולה. לחץ יעיל על הקהילה האירופית חייב את סתימתו של צינור זה. ברגע שבו יופסק החרם על רוטרדם תאבד יעילות נשק הנפט."

ש: „הולנד מספקת כמויות עצומות של גאז טבעי לצרפת, מדוע לא תיעזר בגאז זה, כבנשק שבעזרתו ניתן לאלץ את שאר השותפים למדיניות מחולקת מאגרי הדלק, כולל נפט?"

ת: „איננו אוהבים לדבר על שימוש בנשק — ואנו נמנעים מלהשתמש בשיטות, אותן אנו מגנים כשאחרים נעזרים בהן. אך עובדה היא שככל שהנפט מתייקר יותר, כן מאמיר מחיר הגאז הטבעי. ניתן לומר שהערבים העשירו את הולנד: מחיר הגאז יוצמד אל מחיר הנפט. אך יש לנו בעיה לטווח קצר. עלינו להמיר את הנפט בגאז טבעי, כמקור אנרגיה עיקרי לייצור החשמל, ולא רק לחימום בתים. אך גאז לא יפתור את כל הבעיות — רק כמתזיתן..."

ש: „איך אתם רואים את עתיד אירופה אחרי פיסגת קופנהאגן? הרואים אתם סיכוי לאיחוד של ממש — פוליטי, כלכלי ומוניטארי?"

ת: „אינני אופטימי כלל בנושא זה. כסוציאליסט אינני מעוניין בכל אירופה שהיא — אני רוצה באירופה סוציאליסטית. בקהילה האירופית נוצר ניגוד בין בריטניה לצרפת מכאן ובין גרמניה והולנד מכאן. ניגוד זה קיים בכל הנושאים כמעט. מה שדרוש לקהילה האירופית, כמו אוויר לנשימה, הוא תהליך של דמוקרטיזציה — בראש וראשונה על־ידי בחירת פרלאמנט אירופי. צרפת ובריטניה מתנגדות בתוקף לבחירות כעין אלה. הליבור הבריטי מחרים את האסיפה האירופית. הוא טוען כי אין כל קשר בין השוק המשותף, כמות שהוא, לבין כלכלה אירופית מתוכננת על־פי עקרונות סוציאליסטיים. זה נכון — אך כאילו אני קורא באופן היוני ללייבור באסיפה האירופית בשטראסבורג, כדי להזיז את אירופה בכיוון של סוציאליזם. רק לימוד על כל המחנה הסוציאליסטי באירופה יוכל להוליד תמורה בכיוון המבוקש."

ערי הנגב אחרי המלחמה (2)

יותר עולים ופחות בתי מלון בערד

מאת משולם עד

אחרי המלחמה נתפסו בעלי המלון בערד לתוצאות מכהדות העליה הקליטה, שלפניהן לא נלהגו לקבלה. הסכימו להפוך את בתי המלון למרכזי־קליטה תמורת תשלום 24—25.5 ל"י למיטה ליום, כולל פנסיון מלא.

„להחזיק את הקיים"

בתי־המלון „ערד" ו„ברגע ערד" העמידו כמעט את כל חדריהם לרשות העולים.

בעלי המלונות האלה אומרים שההסדר נוח להם, כיוון שבנובמבר ובדצמבר לא עלתה התפוסה במלונות על 18 אחוז. התמורה שמשלמת הסוכנות מבטיחה הכנסה של 50 אחוז לעומת תעריפי אורחים רגילים. „זה מאפשר להחזיק את הקיים ולא לסגור את המלון".

ראש המועצה המקומית, המהנדס אברהם שוהם אומר, כי התיירות היא הענף הכלכלי המרכזי בערד, והיא נפגעה קשה מאז המלחמה. בבתי המלון הועסקו כ־400 תושבים. לפי ידיעתו אין מובטלים מן הענף, כיוון שחלקם גוייסו והאחרים ממשיכים לעבוד במרכזי הקליטה.

משרד התיירות לא גילה אהדה יתרה, אם כי נבקש לפנות כאופקה, להפיכת בתי מלון למרכזי קליטה. רק במלון אחד בערד, „בבידה", נשארו כל מאה החדרים לתיירים ולאורחים — בינואר ובפברואר מצפים כאן להגעה מוגברת של תיירים.

חדרים להשכרה...

בתי המלון הם רק צד אחד של המצב. התושבים מחזיקים כ־700 חדרים להשכרה, במחיר 15—20 ל"י למיטה ליום, בלי פנסיון. לפי הערכה היתה מגו הרבים אלה בהכנסה כוללת של כמיליון ל"י לשנה. ההכנסה זו אינה קיימת עתה. והנרון זה יורגש בחיי הכלכלה של העיר. ביחוד אם נזכור שכל התיירים המנופשים גם אכלו והוציאו כספים על צרכים שונים אצל בעלי החנויות בערד.

בגלל הגיוס נסגרו כאן מוסך ובתי־מלאכה אחרים. במפעלי התעשיה נמשך הייצור, בחלקם לא בתפוקה מלאה. לעומת זאת הגביר המפעל לייצור בשר סינתטי את תפוקתו, בגלל הזמנות מוגברות מצה"ל. [illegible] לבניה [illegible] התפוקה, כיוון שלפתה צריכת [illegible] היום. לעומת זאת פיגלה רק מסמודות אחת במפעל לבתים טרומיים „הכבמותם" של כולל־בונה — לא רק משום שחלק מהפועלים גוייסו אלא גם מפני שהכרים [illegible] להקמת הבתים [illegible] רכב להובלתם. [illegible] עובדים.

איפה יועסקו העולים

שוהם אומר, שקצב הבניה ירד [illegible]. עתה בונים בערד כ־900 דירות, שהוקמתן החלה לפני המלחמה. ערד קולטת עליה במיסודין, לא באמצעות מרכזי קליטה, בהיקף של 20 משפחות לחודש, וזה מחייב בניית דירות לאיכלוסן. זה גם מחייב תוספת כיתות גן ובית־ספר, אך [illegible] הבניה אינה מתבצעת בקצב הדרוש.

קצב קליטת העליה בערד מחייב גם תוספת מקומות תעסוקה. ראש המועצה אומר כי [illegible], כי העליה נמשכת. אך המפעלים החדשים שאושרו לבניה, אינם מוקמים בגלל המלחמה. מפעלים אלה הם: מפעל כבלים לטלפון — 40 עובדים, מפעל לטחון קפה — 20 עובדים, מתפרה לבגדי קונפקציה — 40 עובדים. כן מתעכבים השלמת בנייני תעשיה על שטח 3,600 מ"ר וקידום הבניה על שטח 7,000 מ"ר, שהוחלו בה לא מכבר.

התושבים החדשים נקלטים לפי שעה במפעלי התעשיה באיזור. רבים מעובדיהם גוייסו לצה"ל, וממלאים את מקום החסרים.

חוסכים 2—3 אחוזים

המועצה המקומית עיכבה מיכרזים לעבודות פיתוח, כמו למשל מיכרז לגינון ציבורי בערד. אולם התיכנון לפרוייקטים הדקים נבדק בקצב מוגבר, כדי שכאשר תהיה אפשרות, לא יהיה צורך לאבד זמן על תיכנון. כיום מתכננים בערד שתי שכונות נוספות — 1700 דירות בכל אחת. מכינים תוכניות לבניה פרטית, [illegible], מרכזי כפרים ושוק עירוני.

הממשלה ממלאת את התחייבויותיה הכספיות למועצה. הונהג עתה חסכון בתאורת העיר, בקניות ציוד ובניהול פנימי. החסכון הוא בשיעור 2—3 אחוזים.

ערד כבר אינה „עיר ותיקים", כפי שהיתה בהולדתה: כמחצית מ־10,000 תושביה כיום הם עולים. במרכזי הקליטה שבמקום מתגוררים יותר מ־800 אקדמאים. רובם מבורות אירופה ובריה"מ.

חמישה מתושבי ערד נפלו במלחמה, וכ־20 נפצעו.

מספר תושבי אופקים דומה לזה של ערד, אם כי אופקים צעירה מערד בכשבע שנים. עולים ותושבים ותיקים נטו להתיישב כאן, ותור המתעסקים היה ארוך. אחרי המלחמה הסתמנה נסיגה בקצב הגעת הבקשות להתיישבות במקום. [illegible], אבל גם כיום לא חסרים מועמדים, רק תן להם דירה ופרנסה".

הלכי־הרוח בקמפוסים של ארה"ב אחרי מלחמת יום הכיפורים

שיחה עם פרופסורים אמריקאים למען שלום במזרח התיכון

מאת יהושע תדמור

אם אמנם הלוי כוסה כל ישראל לעמוד בהערכה המדינית הכבדה למען הסדר יציב במזרח התיכון בדעת הקהל האמריקאית. אין לישראל להנוס יותר על הביזה, לפחות בשלב זה, כל עוד הדע לבלבל את סעינה בתבונה, בזהירות ההנך מאבק על העיקר. ואם לא די בסקרי דעת־הקהל האחרונים בארה"ב, המעידים על תמיכה גוברת בישראל על אף משבר האנרגיה, יש גם עדויות נוספות לכך.

משבר האנרגיה עדיין אינו מכפיע על האורח האמריקאי. [illegible] ארה"ב מייבאת 85 מן החלק הדרוש לה, [illegible] בנייני הציבור עדיין מוסקים [illegible], כדרכם של האמריקאים.

אמנם פה ושם, בעיקר במרכזי התעשיה של החוף המזרחי, [illegible]

יתכן שהלכי־הרוח ישתנו כאשר יתגבר המחסור, [illegible] נוסף על הביקורת נגדה בגלל פרשת ווטרגייט מאשימים אותו גם על שלא הזה כראוי את משבר האנרגיה ולא הכין יותר את ארצו לקראת אפשרות כאלה. יחד עם ניקסון מאשימים גם את חברות הנפט, [illegible]

[illegible]

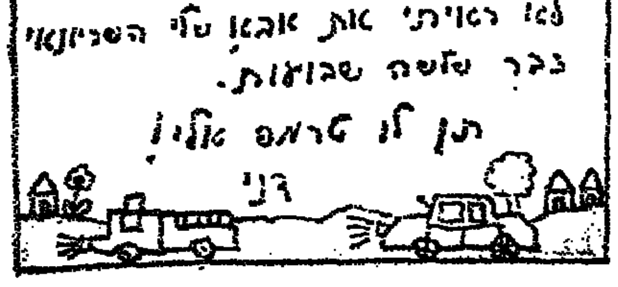

אזרחים בצבא

מושבניק במוצב

מאת אברהם קושניר

יגאל [illegible], בן 34, נשוי ואב לשתי בנות. [illegible] את קבוצת [illegible] לפני ארבע שנים והצטרף כחבר למושב לכיש. עם הוא מרכז את ענף הפלחה ומנהל משק עצמאי משלו.

שבוע לפני יום הכיפורים סבר במסגרת אלף תרנגולי הודו זכרים. המחיר היה גבוה. הוא נקבע על־פי הרצע הביקוש. ערב החגים [illegible] ביקוש רב לתרנגולי הודו זכרים, שמשקלם כפול כמעט מזה של הנקבות ויש להם בשר הרבה. הסוחר, שקנה את תרנגולי ההודו בסברה, התחייב לקחת את ההודיים מלכים לשחיטה במוצאי יום הכיפורים. באותו יום נקרא יגאל למילואים וכמוהו הסוחר. ההודיים נותרו בלולים. [illegible]

[illegible]

ההודיים — אומר יגאל — הם הענף הנפגע ביותר במושבי. הסוחרים הקונים את העופות נקראו למילואים. המשחטות לא עבדו. [illegible]

משק וכספים

הערכה בחוגים כלכליים

מדד המחירים עלה בדצמבר בכ־2.5—3 אחוזים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הערכה שמדד המחירים לצרכן עלה בחודש דצמבר בכ־2.5—3 אחוזים — שוררת בחוגים כלכליים. משמעות עליה זו היא, שמדד המחירים ב־1973 עלה בכ־25—26 אחוז, שהם כ־19 אחוז בממוצע שנתי.

עליה זו במדד המחירים לצרכן מאשרת את התחזית שהובאה ב„דבר" מיד לאחר העלאת מיסי הצריכה וקיצוץ הביטול חלק מהסובסידיות בתחילת נובמבר שהאינדקס יעלה בכ־7—8 אחוזים. עליית מדד המחירים לצרכן בחודש אוקטובר כבר היתה בכל ומעבר לתחזית של חוגים ממשלתיים.

במשך החודשים נובמבר—דצמבר אורגנו ע"י ועדת המחירים הצ־לאות מחיריהם של חומרי גלם שונים, ובמיוחד של תעשיות הפ־לסטיקה והכימיה, מלבד התייקרותם של מספר רב של מוצרים. קצב האישורים של ועדת המחירים הגיע לכ־15—20 בקשות להעלאת מחירים בכל ישיבה. היו מקרים שהוועדה התכנסה אף פעמיים בשבוע.

חישוב תוספת יוקר באמצע ינואר

השפעת העלאת מס הקניה והיטל היבוא הורגשה גם בחודש דצמבר. אף היו התייקרויות שנבעו ממייקור תעריפי החשמל והדלק בסוף אוקטובר. חוגים כלכליים מציינים, שאף המחסור במשאיות הביא לעליה ניכרת בתעריפי ההובלה המתבטאים בעליית מדד תשומות הבנייה. בהמשך חודש דצמבר היו עליות עונתיות במחירי ירקות ופירות, ורק בשבוע האחרון של החודש חלו ירידות במחירי הירקות.

באם תתממש התחזית שמדד המחירים לצרכן יעלה בדצמבר בכ־2.5—3 אחוזים, יש לצפות שההסתדרות תדרוש תשלום תוספת יוקר בשיעור של כ־14—15 אחוז.

חישוב מדויק של התביעה לתוספת היוקר ייעשה עם פרסום רשמי של נתוני מדד המחירים ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ב־15 בינואר.

במפעלים האזוריים בגליל העליון יושקעו 24 מיליון ל"י

מאת דויד שליו, סופר „דבר"

הנהלת המפעלים האזוריים של החברה לפיתוח הגליל, אשר בבעלות משקי הגליל, החליטה להשקיע במפעלים עוד 24 מיליון לירות בשלוש השנים הבאות כדי להגדיל את היקף הייצור, להדביק את צרכי הפיתוח, הביקוש ולהתאים את החידושים בייצור לעידן הטכנולוגיה והאוטומציה. מנהל חברת הפיתוח, י. לנדסמן, מציין בסקירתו השנתית, כי המפעלים האזוריים רשמו בשנת 1973 שורה של הישגים בכל תחומי הפעילות הכלכלית, כולל הרחבת הייצור, לרבות גילוי כושר הסתגלות להמשך הייצור בימי המלחמה.

לדעת לנדסמן יש הצדקה להשקעה נוספת של 24 מיליון לירות להרחבת מנפטת הכותנה, המשחטה האזורית, להקים מפעל חרושתי לניצול פסולת המשחטה כדי להשיג מרכיב חלבוני חשוב (קמח בשר) בשביל תערובת מזון לבעלי חיים, להגדיל את תפוקת בית האריזה המיון (תג) עד ל־28—38 אלף טונות פרי בשנה. כמו כן, תוקם מכבסה אזורית בהשקעה של יותר מ־3 מיליון לירות, כבעלות משותפת למועצה האזורית ולמועצה המקומית של קרית שמונה.

לנדסמן מסכם, שמאז 1973 היה אמנם חיובי השיתוף האזורי העמיק את יסודותיו. יחד עם זאת מהווה המימון הכספי נטל כבד על השותפים (הקבוצים) שכן הם נאלצים להזדקק למימון ביניים הניתן תמורת ריבית גבוהה עד לאישור הלוואות פיתוח ממשלתיות המאוחרות בדרך כלל. לנדסמן מציין, שארגון הקניות של משקי הגליל העליון הוא מנוף כספי עיקרי למימון ביניים של השקעות עד לאישור ההלוואות הממשלתיות והגעתן הישירה, בין היתר.

תפקידי „אתיד" הועברו לנציב המסחרי בארה"ב

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

תפקידי חברת „אתיד", שהוקמה בזמנה לפעול לקידום היצוא הישראלי לארה"ב, הועברו באחרונה למשרדו של הנציב המסחרי של ישראל לארה"ב בניו־יורק. במסגרת הנציגות הוקם מרכז לסחר.

המרכז לסחר, בהנהלתו של הנציב המסחרי, אברהם אשרי, מאויש ע"י בעלי מקצוע אמריקאיים בתחומי השיווק השונים. למרכז סניפים אזוריים בלוס־אנג׳לס ושיקאגו במשרדי הקונסולים לעניינים כלכליים. המרכז לסחר מקיים משרד קשר בבית אמריקה בתל־אביב ופועל על פי הנחיותיו של הנציב המסחרי הישראלי בארה"ב והממונה על הסחר עם ארה"ב במשרד המסחר והתעשיה בירושלים.

המרכז לסחר בניו־יורק עוזר לתעשיינים ואנשי עסקים ישראליים כדי לסייע להם ליצור קשרים עם הקניינים האמריקאים. הסניף התל־אביבי מוכן לעזור ליצואנים ישראליים ולייעץ בדרכי החדירה לשוק האמריקאי. שירותים אלה ניתנים ללא תשלום.

„בילית" — מקור תקווה לתושבי מגדל העמק

מפעל טקסטיל המוקם בכביש חיפה־נצרת יעסיק 400 עובדים מהעיירה

מאת יוסף מיכלסקי

המפעל „בילית" המוקם בעבר הצפוני של הכביש חיפה—נצרת, מול מגדל העמק, מבטיח לתושבי עיירה זו — ותיקים ועולים חדשים כאחד — מקור תקוה לביסוס הכלכלי. הכל בעיירה יודעים לספר על יהודי איטלקי, אביו לוי, ששיכנע קבוצת בעלי הון איטלקיים לבנות כאן את המפעל הגדול. בשנה שבעתונים ניטש ויכוח לגבי כדאיותו של המפעל הצעיר, א. לוי בעיני תושבי העיירה בדמות הבארון הנדיב של שנות השבעים.

מלחמת יום הכיפורים הוסיפה מימד חדש למערכת היחסים שבין אוכלוסית מגדל העמק למשפחת לוי מאיטליה. בנה הבכור של המשפחה, מוריציו לוי בן ה־28, שנועד לו תפקיד בכיר במפעל, נפל אי־שם בסיני. הוא ביקר בזמנו בארץ והתאהב בה. כעבור זמן מה עלה לישראל, התגייס לצבא ולפני ראש השנה נשא לו לאשה בעיירה ישראלית. בפרוץ המלחמה מיהר לבסיס טנקים בשעה שלא הספיקו עדיין לשבצו ביחידה, עלה על הטנק הראשון שהזדמן לו ויצא לקרב.

בבקורו הארעי של הנהלת המפעל נמנעים מלדבר על הנופל. מתרכזים בבעיות השוטפות בקשיים שנגרמו בגלל המלחמה. בשיחה עם המנהלים משתדלים לעודד את בני מקומה של בבקורי הפרויקט.

את הקמת „בילית" צריך היה להשלים, לפי התכנית, עד ה־1 באפריל; כיום נבנה בערך עבד המפעל להגיע לתפוקתו המלאה — לייצור 5500 טון חוטי ניילון ו־1500 טון חוטי פוליאסטר. 400 עובדים עתידים לעבוד כאן בשלוש משמרות, בהם 300 עובדי ייצור. כיום נמצא המפעל בשלבי בנייה מתקדמים. רוב הציוד החדיש, מתוצרת גרמנית ושוויצרית, כבר הגיע לארץ. הבנייה לא הופסקה לחלוטין, אף בזמן המלחמה, אך קצבה הואט מאוד. ביחוד מפגרים בעבודות החשמל ומערכת מים. מכביד מאוד גם המחסור באמצעי תובלה.

אי אפשר כיום לומר בוודאות מתי יחל המפעל בייצור. האיחור יפגע ללא ספק במצבו הכלכלי של המפעל. לדברי מנהלו הכללי, ד"ר אנבו ניצני, היתה ההשקעה המתוכננת 130 מיליון ל"י, מזה 80 מיליון ל"י לרכישת הציוד החדיש. בעלי „בילית" רכשו את הציוד עוד לפני העלאת מחירי המטבע והשינויים בערכי המטבעות הקשים. אלא בכל הצלחה התלויה בכל אינדקס הבנייה. עד המלחמה היה עליהם להגדיל את ההשקעה ב־14 מיליון ל"י נוספות. בשלב זה אין הם יודעים עדיין אם די יהיה ברזרבה הכספית הכלולה בהוספת א׳: אולי ייאלץ להוסיף עוד כמה מיליונים; הבנייה התייקרה מאוד. הוצאות אלה והזזת מועד הייצור בקשיים עליונו — מודה ד"ר ניצני.

אף על פי כן הוא שופע אופטימיות לגבי עתידו של המפעל. לדבריו מורגש בעולם המחסור בחוטים לתעשיית טקסטיל והמחסור זה יילך ויגדל עקב גידול אוכלוסית העולם ועליית רמת חייה. ההנהלה בבחירי חוטים סינטטיים הן זמניות ויש להעריך את המצב בטווח של 10 שנים. בשנה האחרונה, למשל, הוכפלו המחירים; לדעת ד"ר ניצני אין זו אלא התפתחות טבעית. ירידת מחירים מרגעת, לדבריו, רק ביצרנים מפגרים בתחום הארגון והציוד.

„בילית" תרוויח מעט בתקופות של שפל עונתי ובתקופות רגילות תרוויח הרבה, אם לא רווח כביר — הוא אומר.

ד"ר ניצני מסביר שתעשיית הטקסטיל בארץ צורכת כדי שנה 7000 טון חוטי ניילון ו־10.000 טון חוטי פוליאסטר. „בילית" יספק את רוב הצריכה לחוטי ניילון וחלק קטן של הצריכה לחוטי פוליאסטר. אך כבר הוגשה לאישור תכנית נוספת לבניית מפעל פוליאסטר בשטחו של „בילית", שיהיה בעל כושר ייצור של 4500 טון חוטים. המפעל יקום על התשתית הקיימת של „בילית" ולפיכך תהיה בנייתו זולה ב־75%. יעסיק עוד 100 עובדים. אין הוא חושש לשיווק תוצרתו של „בילית", כה עוד שהכסה בראש יצוא 20% של החוטים.

בעלי „בילית" השקיעו במפעל 30% של סכום ההשקעות הכללי. 25% קיבלו כמענק מהשלטון ו־45% בהלוואה, בתנאים מקובלים לגבי מפעלים חדשים באזורי הפיתוח. הם נתנו לממשלה „ערבות ברזל" על סכום ההלוואה, לרבות ערובה עצמית. עובדה זו מוכיחה, לדעת ד"ר ניצני, כי יחסם לפרויקט רציני וכי הם בטוחים בעתידו.

מנהל „בילית" זאב שחורי אמר לנו, שתכנון המפעל הופקד בידי חברה גרמנית מפורסמת. היא מעסיקה קבלני משנה גרמניים ושוויצריים ידועי שם.

המפעל יתפרש על שטח של 400 דונם. המתקנים, על ציודם האוטומטי, ערוכים לפי תהליך הייצור. בבניין הראשי יהיו חמש קומות. החומר הגלמי יוזרם בקומה העליונה; בכל קומה יעבור התהליך ייצור מתאים, עד שתגבש צורתו הסופית. אולמי הייצור יהיו בתיזוג אויר מלא, נקיות אויר מבוקרת והטמפראטורה והרטיבות מבוקרים. רבים מהמתקנים משמשים כתרות אלה, כיוון שהייצור רגיש גם להפסקות חשמל, אפילו של חלקי רגע, מקימים כאן תחנת־כוח להספקת חלק של האנרגיה. ארובת התחנה תתנשא לגובה של 60 מטר, לפי דרישת האקולוגים (המפעל הפקיד מיליון ל"י, כערבות, לתיקון נזקים אקולוגיים, אם יתגלו כאלה).

כביש אספלט ארצי מחבר את „בילית" עם הכביש הראשי. בעתיד יסלל הכביש הראשי סמוך ל„בילית" וזה הקיים יעשה לכביש פנימי של מגדל העמק, הסובלת כבר כיום ממחסור בקרקע והיא עתידה להתפשט לעבר המפעל החדש.

מועצה אזורית חוף השרון

מכרזים מס׳ 10/1973, 11/1973

מכרז מס׳ 10/1973 — עבודות עפר והקמת קטע של בית הגיעה בכפר אחים.

מכרז מס׳ 11/1973 — עבודות החזקת כבישים פנימיים בכל ישובי האזור.

את התכניות, המפרטים הטכניים והסברים, אפשר לקבל במחלקה הטכנית במשרדנו בשפיים, בכל יום בשעות העבודה.

את ההצעות יש לשלוח בשני עותקים בעטפת דואר רשומה, עם הכתובת „מכרז 10/1973 11" מועצה אזורית חוף השרון, דאר שפיים — לא יאוחר מיום ראשון 13.1.74

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בסך 5% מערך ההצעה.

קבלנים להם חייבת המועצה כספים רשאים להעביר הוראה בלתי חוזרת על קיזוז להם במקום ערבות בנקאית. במכתב יש לציין את סכום הקיזוז.

דוד אמן
ראש המועצה

חששות שישראל תיפגע מהסדר הטקסטילים הבינלאומי

חייבים להתרכז ביצוא מוצרי איכות ומוניטין

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

ישראל לא תחתום על הסדר הטקסטילים הבין־לאומיים, שנחתם ב־20 בדצמבר בז׳נבה, זאת מכיון שלדעתה הסדר זה הינו בילטרלי להגבלת הסחר. יתר על כן, הטלת מגבלות יצוא ויבוא באמצעות מיכסות ע"י היבואניות הגדולות של מוצרי טקסטיל ארה"ב, יפאן ומדינות השוק האירופי המשותף יפגעו ביצוא הישראלי — מסר המנכ"ל לסחר חוץ במשרד המסחר והתעשיה, עדין טלבר.

ב־20 בדצמבר הושג הסדר בין־לאומי על הסחר בטקסטילים שתוקפו ל־4 שנים החל מ־1 בינואר 1974. 50 מדינות נתנו הסכמתן להסדר. זהו הסכם „הרב־סיבי" הכולל חוטים, בדים ומוצרים מוגמרים מסיבים העשויים צמר וכותנה. ההסדר הוא המשכו של הסדר הכותנה לטווח ארוך שנחתם ב־1961 להסדרת הסחר במוצרי טקסטילים מכותנה. מדינות היבוא העיקריות ביקשו להסיג הסדר זה במשנה, שחלקם של מוצרי הכותנה בסחר ירד ל־50 אחוז בבדים וחוטים וכ־40 אחוז בהלבשה, ואת מקומם תפסו תחליפי הכותנה (סינטטיים, צמר וכו׳), היות והבעיות בכל הטקסטילים דומות. יש להסדיר את הענף כולו במסגרת אחת.

ההסדר קובע את הכללים להטלת הגבלות, במטרה למנוע ככל האפשר שרירות כנגד הארצות היבואניות, יוקם גוף פיקוח לטיפול במקרים של מחלוקת. עם זאת, ציין טלבר, ברור מהנוסח של הסדר הכותנה, שיופעל לחץ ניכר ע"י הארצות היבואניות מתוך עמדת הלחץ שלהן.

חשש לפגיעה בישראל

בדיונים על הסדר, הביעו נציגי ישראל את התנגדותם להסכם שמטרתו לפתור בעיות סחר שנגרמו ע"י המדינות המפותחות ויביא לקשיים בסחרן של המדינות המתפתחות, למרות שאינן גורמות לנזק כלשהו בשוקי היבוא. ישראל ביקשה להבטיח שלא תהיה שרירות בצעדי המדינות היבואניות ואף ניסתה להביא להתחייבויות מצד מדינות יבוא לטיפול ביבוא מישראל, בצורה שלא ייגרם לנו נזק כתוצאה מההסכם בהיותנו ארץ בעלת הוצאות ייצור ושכר עבודה גבוהים. חלקה של ישראל בשווקים הוא קטן יחסית וישראל מהווה רק 0.5 אחוז מהיקף יצוא הטקסטילים העולמי. טלבר, הוסיף, אין לצפות להשלכות רציניות של ההסכם החדש ב־1974, זאת לאור תקופת ההתארגנות להפעלת ההסכם והתנאים המיוחדים השוררים כיום בענף הטקסטיל.

צעדים שיש לנקוט

לאור חשיבותה של תעשיית הטקסטיל במשק הישראלי, ישראל תצטרך להתאים את עצמה לנסיבות החדשות. טלבר הציע:

◆ להמעיט במגמה של התבססות היצוא הישראלי על מוצרים שאינם מבוססים על מכירה במחיר זול וייצור בשכר עבודה נמוך, אלא על מוצרי מוניטין, איכות, עיצוב וכו׳. מוצרים כאלה יהיו נתונים פחות למגבלות;

◆ חתירה להסדרה חיובית של הבעיות שיתעוררו בשוקי היצוא החשובים שלנו. במו"מ עם ארה"ב, הקולטת יותר מ־30 אחוז מיצוא הטקסטיל הישראלי, יש לנסות ולהגיע להסדר שלא יהיה מבוסס על נתוני הסחר בשנים האחרונות וישאפשר את ההרחבה הנוספת הצפויה ביצוא. ואילו עם ה„שוק האירופי המשותף" אנו נמצאים במו"מ על הקמת איזור סחר חפשי. במידה וישגו הסכם כזה, המוצרים הישראליים יהיו פטורים ממגבלות;

◆ יהיה עלינו לסגל עצמנו למבנה המגבלות שיוטלו ולהתאים עצמנו ליצוא מוצרים שנטל המגבלות עליהם קטן או לא קיים כלל וכן להסטת סחר במקרה של קשיים שיתעוררו בשוקים מסורתיים.

20% מכוח העבודה מועסק בתעשיית הטקסטיל

החששות המובעים מפני ההשלכות של הסדר הטקסטילים הבינלאומי נובעים ממקומה של תעשיית הטקסטיל במשק הישראלי:

★ יצוא — יצוא מוצרי הטקסטיל וההלבשה ב־1972 הגיע ל־110 מיליון דולר וצפוי יצוא של 150—165 מיליון דולר ב־1974, בהנחה שהשוק המקומי יצטמצם ולא תהיה ירידה בסחר החוץ הבינלאומי כתוצאה ממשבר כלכלי. עם זאת, אין לצפות להשלכות רציניות של ההסדר החדש כבר ב־1974, זאת לאור תקופת ההתארגנות להפעלת ההסדר והתנאים המיוחדים השוררים כיום בענף הטקסטיל.

★ מועסקים — מספר המועסקים בתעשיית הטקסטיל מגיע ליותר מ־65 אלף איש וחשיבותו לאיזורי הפיתוח גדולה במיוחד בהיותו מקור לכ־30% ממקומות עבודה באיזורים אלה. בסך הכל 20% של כוח העבודה התעשייתי בישראל מועסק בתעשיית הטקסטילים.

★ השקעות — השקעות ב־10 השנים האחרונות בתעשיית הטקסטיל הגיעו לכ־800 מיליון ל"י, שהן כ־16% מהשקעות בתעשייה. חלק ניכר מהשקעות אלה מיועד לייצור לשם יצוא.

מרכז ועדת הייעול: היועצים לניהול הוזמנו

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

הנהלת האגודה ליועצים לניהול הוזמנה להופיע בפני הוועדה לייעול ולפריון של המועצה הכלכלית המייעצת לשעת חירום ואין זה נכון שהאגודה לא הוזמנה — קובע מרכז הוועדה לייעול, מנכ"ל „סקר", איתן יעקובסון, בתגובה להודעת יו"ר האגודה ליועצים, י. דוריאל. יעקובסון מוסיף, שקיימו עם נציגי האגודה מספר שיחות טלפוניות על מנת לוודא מידת התקדמותם בהכנת החומר וכן לגבי המועד הנוח להופעתם בפני הוועדה. לאור בירורים פנימיים במליאת אגודת היועצים לניהול, ביקש דוריאל לדחות פעמיים את המועד בו היה עליהם להופיע בפני הוועדה. ראשי הוועדה נענו לבקשותיו. למרות דחיות אלו לא היה סיפק בידם לגמור את הבירורים הפנימיים ולהופיע בפני הוועדה במועד שנקבע. לפיכך הוסכם, שישימו החומר בכתב והוועדה תשתמש בו תוך כדי הערכה הסופית של דו"ח הוועדה. יעקובסון מציין, שדבר זה אכן נעשה והוא תרם ללא ספק לגיבוש ההמלצות המובאות בדו"ח.

היצואנים ידרשו הגדלת התמריצים ב־25 אג׳

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

תביעה להגדלת תמריצי היצוא ב־25 אגורות לדולר יצוא — תוגש בימים הקרובים ע"י מכון היצוא למשרד המסחר והתעשיה, בהתבסס על ההתייקרויות האחרונות. הדרישה של מכון היצוא היא להעלות את תמריצי היצוא בשיעור זה החל מ־1 בינואר 1974. אך הכוונה היא להימנע בשלב זה במו"מ, עד לאחר העלאת מחירי הדלק.

משרד המסחר והתעשיה תובע מהאוצר להגדיל את תמריצי היצוא ב־21 אגורות לדולר יצוא והעלה דרישתו זו עוד בחודש נובמבר. תביעה זו מבוססת על ההתייקרויות שחלו בחודשים האחרונים מתוך מגמה לעודד את הגברת היצוא. על כן, משרד המסחר והתעשיה נמנע עד כה מתשלום תמריצי היצוא הנוספים ב־7—14 אג׳ לדולר יצוא, שנועד להחזר העלאת המיסים האחרונה שהיתה בתחילת נובמבר. משרד המסחר והתעשיה מתכוון לחדש דיוניו עם האוצר במשך חודש ינואר.

מכון היצוא מבסס דרישתו להגדלת תמריצי היצוא ב־25 אג׳ על תשלום תוספת היוקר בחודש ינואר וההתייקרות של דמי ההובלה הימית. אבל בקרב היצואנים קיימת נטייה לדחות את הדיון על דרישה זו, עד שהממשלה תבצע את התייקרות מחירי הדלק. בעקבות העלאת מחירים זו יוכלו היצואנים לתבוע את כל המיצוי המגיע להם.

מימצאי משאל הרוב תומך בהפניית שכר שעות נוספות להשלמת משכורת המגוייסים

מאת סופר „דבר"

חלק ניכר מהציבור סבור שיש להשתמש בשכר שעות נוספות לשם השלמת שכרם של המגוייסים — כתברר בסקר דעת קהל שנערך ע"י המכון לחקר חברתי שימושי בשיתוף עם המכון לקומוניקציה של האוניברסיטה העברית על פי הזמנת משרד המסחר והתעשיה.

התפלגות התשובות על ייעוד של שכר השעות הנוספות: 24% מהנשאלים סבורים כי את דמי השעות הנוספות יש לשלם במלואם לעובד; 5% מאמינים כי אין לשלם כלל שכר עבור שעה נוספת; 39% סבורים כי יש לכמור את הכסף בחלקו או במלואו בקרן עבור העובדים במפעל המגוייסים למילואים; 33% מצדדים בהקמת קרן שהוצאה לכל העובדים במשק (19% מציעים להפקיד בקרן זו את החלק של דמי השעות הנוספות ו־13% מציעים להפקיד בקרן זו את כל תשלומי השעות הנוספות).

בבחינת החלוקה בין גברים לנשים מתברר, ש־31% מכלל הגברים בבעדים תשלום מלא לעובד עבור שעות נוספות, בעוד שרק 20% מהנשים דורשות זאת. כן מתברר, שהנשים מצדדות יותר מהגברים בתשלום חלקי של דמי השעות הנוספות (33% מצדדות בקרן למען העובדים באותו מפעל ו־21% מצדדות בקרן לטובת כל העובדים במשק, 29% מהגברים מצדדים בהצעה הראשונה ו־17% בצדדים בהצעה השניה).

כן מסתבר שהדרישה לתשלום מלא עבור שעות נוספות יורדת עם ההשכלה: 30% מבעלי השכלה עממית דורשים זאת, 24% מבעלי השכלה תיכונית ו־20% מבעלי השכלה על־תיכונית מצדדים בכך. הדרישה לתשלום חלקי עולה עם ההשכלה, כשבכל המקרים ההעדפה היא לקרן לטובת העובדים באותו מפעל.

„אמפא" נכנסת לאלקטרוניקה בידורית

חברת „אמפא" נכנסה כעת לשטח האלקטרוניקה הבידורית עם קבלת זכות ההפצה לישראל של שלוש מהחברות הגדולות בעלות המוניטין הבינלאומי בענף זה.

„אמפא" משווקת טייפים, טרנזיסטורים ומערכות סטריאופוניות מתוצרת ארה"ב, גרמניה ויפאן. החברה האמריקאית המיוצגת ע"י „אמפא" בישראל היא אקוסטיק ריסרץ׳, מערכות הסטריאו המשולבות (אמפליפיירים, טיונרים, רמקולים, פטיפונים וטייפים) מתוצרת יפאן — המשווקות בארץ ע"י „אמפא" הן בעלות הידע הבלעדי לחברה א. המערכות השונות מופעלות לפי שיטה המאפשרת לשלוט ולכוון את גובה הצליל — של כל כלי בנפרד. האפקט המוסיקלי המתקבל זהה לצליל אותו ניתן להשיג רק באולפני הקלטה מקצועיים ביותר.

כל המערכות מהקומפקטיות ועד למסובכות הן בעיצוב מודרני, ערוכות ומכוונות לכל הדרישה — ולו הקפדנית ביותר. ניתן להשיגן במחירים החל מ־1900 לירות. את האלקטרוניקה הגרמנית מייצגת בארץ המפורסמת של חברת „גרונדיג", שהיא מחברות האלקטרוניקה הגדולות באירופה.

דורש דיון בהסת׳ על עתידו של הצי המסחרי

מאת סופר „דבר"

חבר הוועדה המרכזית, הלל זיידל, פנה למזכ"ל בפועל של ההסתדרות, ירוחם משל, וביקש שבאחת הישיבות הקרובות של הוועדה המרכזית ידונו בעתידו של צי הסוחר הישראלי הקשור עם עתידם של הימאים הישראליים. דיון זה הוא חשוב לאור ההאשמות ההדדיות שהועלו בענין זה.

זיידל הציע שלישיבה זו יוזמנו הנהלת „צים" ואיגוד הימאים.

כלכלני ארה"ב צופים מיתון

ניו יורק, (עת"א). — 58 בכירי הכלכלנים בארה"ב סבורים כי רבים הסיכויים למיתון בארה"ב במחצית הראשונה של השנה הנכנסת.

על מסקנה זו נמסר בסקר מטעם האגודה הסטטיסטית האמריקאית.

הפעם האחרונה ש־58 הכלכלנים הודיעו על תחזית דומה היתה בדצמבר 1969, ובשנה שלאחר מכן אכן חל מיתון בכלכלה האמריקאית. היא התאוששה ממנו במלואה רק ב־1972.

המומחים סבורים כי התוצר הלאומי הגולמי הריאלי יגדל בשנה הבאה ב־1.1 אחוזים בלבד.

מחיר הסוכר — 152 ל"ש לטונה; ירידות קלות במחירי המתכות

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר"

המסחר בבורסת המתכות הסחורית בלונדון התנהל בשבוע שעבר במשך יומיים בלבד, בשל פגרת חג המולד. העליה במחיר הסוכר נמשכה, בעוד שירידות קלות חלו במחירי המתכות. אווירה אופטימית יותר שררה בשבוע שעבר, כאשר פגו החששות במקצת ממיתון במשק המערבי עקב החלטת הערבים לבטל את הקיצוצים באספקת הנפט. כן גברו התקוות לחיסולם של סכסוכי העבודה הפוקדים לאחרונה את בריטניה.

סוכר. נמשכת הדאגה לגבי אספקת הסוכר בחודשים הקרובים. ביום ה׳ הוחלפה בלונדון עיסקת רכישת 30.000 סוכר גולמי דומיניקני ב־13.85 ½ סינט אמריקאים על־ידי מתווך ניו־יורקי. בעיסקות מיידיות התייקר הסוכר ב־4 ל"ש ל־152 ל"ש הטונה ואילו בעיסקות לביצוע בחודש מארס היתה ירידת מחירים מ־149.95 ל"ש ל־140.25 ל"ש הטונה. ירידת מחירים זו בעיסקות מאוחרות מנומקת בשמועות שנפוצו שמאוריציוס הצליחה לבצע עיסקת רכישת סוכר גולמי במחירים נמוכים לרמת המחירים הנוכחית בלונדון.

קפה. ירידת מחירים קלה היתה במחיר הקפה. להחלטת ברזיל לשנות את מדיניות שיווק הקפה שלה לא היתה השפעה על המחירים, אשר ירדו ב־8.75 ל"ש ל־499.5 ל"ש הטונה. ברזיל החליטה לבטל את העיסקות המיוחדות אשר במסגרתן נמכר רוב הקפה הברזילאי לחו"ל. כאשר יפוג תוקף ההסכמים הנוכחיים, מחירי הקפה הברזילאי יהיו בעתיד כמחירים שמשלמים בעיסקות מיוחדות או כמחירים בשוק העולמי. במסגרת מדיניות זו, מתכוונת ברזיל להקטין את המס על היצוא ולהגביל את מיכסות היצוא.

קקאו. עליה קלה היתה במחירי הקקאו. מחיר טונת קקאו עלה בעיסקות מיידיות ב־10 ל"ש ל־587 ל"ש הטונה.

כותנה. התייקרות קלה היתה במחירי הכותנה. מחיר פאונד עלה ב־1.5 פאני ל־86.6 פאני.

צמר. עליה קלה היתה במחיר הצמר. מחיר קילו עלה ב־2 פאני ל־287 פ׳.

נחושת. התאוששות קלה היתה ביום ה׳ במחירי הנחושת אבל ביום ו׳ שוב ירדו מחירי הנחושת. ירידת המחירים מוסברת בהאטה הצפויה בפעילות הכלכלית, בגידול במלאים, בהתעניינות המצומצמת ברכישת נחושת והגברת המגמה למימוש רווחים. מחיר טונה נחושת ירד בשבוע שעבר בעיסקות מיידיות ב־1.5 ל"ש ל־861 ל"ש. ואילו בעיסקות מאוחרות יותר עלו מחירי הנחושת ב־10 ל"ש ל־833.5 ל"ש.

עופרת. עליה קלה היתה במחירי העופרת. עיסקות מיידיות נקשרו ב־246.5 ל"ש, ב־5 ל"ש יותר מלפני שבוע.

זהב. עליה של 5.75 דולר באונקית זהב היתה בסוף השבוע. העיסקות בוצעו ב־112.25 דולר.

כסף. מחירי הכסף הגיעו לשיא חדש של 140.2 פאני לאונקיה ביום ה׳, אבל ירדו ביום ו׳ ל־139.2 פ׳, עליה של 2 פ׳.

אבץ. לידיעה שאחת החברות הגרמניות הפסיקה משלוחי אבץ לשוק הבין־לאומי היתה השפעה מעטה על המחירים. מחירי האבץ ירדו בעיסקות מיידיות ב־14.5 ל"ש ל־600.5 ל"ש הטונה. ואילו בעיסקות לעוד שלושה חודשים המחירים עלו ב־12.5 ל"ש.

בדיל. ביום ה׳ היתה עליה ניכרת במחיר הבדיל, בעקבות ההעלאה בשוק המאלזאי. אבל למחרת קרווה עליה זו. בסך הכל מסתכמת עליית המחירים ב־35 ל"ש ל־2.730 ל"ש הטונה.

מכירות „הזרע" — 34 מ׳ ל"י

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר"

מחזור המכירות של חברת „הזרע" בשנת 1973 הסתכם בסך של 34 מיליון ל"י לעומת 26.5 מיליון ל"י בשנת 1972, כלומר עלייה בשיעור 27 אחוז וזאת על אף הדישי המלחמה.

„הזרע" עמדה בתקופת המלחמה בכל מחוייבותיה, אשר נבעו מאספקת זרעים מתוכננת, ונוסף על כך בוצעה תכנית הייצור לשנת 1974 במלואה. נזרעו שטחי זרעים תוך כוונה של הגדלת מלאי הזרעים של החברה בשווי של 5 מיליון ל"י, כדי להבטיח כמות מספיקה של זרעים משנה לשנה, במקרה של בצורת או במצב חירום. כמו כן, התנהל דיוכון הזרעים לגידולי הקיץ כשורה והחברה מצויידת במלוא הכמות של הזרעים לביצוע התכנית הקייצית של המשקים.

„הזרע" ייצאה השנה 4466 טונות זרעים של גידולי שדה בשווי 1.2 מיליון דולר, לעומת 1411 טונות בשנת 1972 בשווי 570,000 דולר. יצוא זרעים לירקות הגינה היה 143 טונות בשווי 681.000 דולר, לעומת 237 טונות בשווי 611,000 דולר בשנת 1972. היצוא של „הזרע" בשנת 1973 הסתכם 4609 טונות בשווי 1.880.000 דולר, לעומת 1648 טונות בשנת 1972 בשווי 1.181,000 דולר כלומר גידול בסך 699.000 דולר.

יצוא מתוכנן של 1.59 מיליון דולר

הצעת התקציב לשנת 1974 של חברת „הזרע" מתוכנן יצוא 1211 טונות זרעים בשווי כולל של 1.310.000 דולר ויצוא כותנה בוסף של 770 טונות בשווי 285,000 דולר. כלומר סך הכל היצוא המתוכנן מגיע ל־1.595.000 דולר.

החברה הריקה הבנה למצבת את מלאי הזרעים שבידיה ואילו היו לה זרעים נוספים היא יכולה לייצא יותר זרעי קטניות לארצות כגון: ספרד, אירן ובלגיה בשווי של 170.000 דולר וזרעי בצל בשווי של 100.000 דולר.

מלחמת יום הכיפורים פגעה בהיקף ההשקעות המתוכננות של „הזרע". לעומת תכנית בקורת של 3.2 מיליון ל"י, הושקעו בפועל 2.8 מיליון ל"י. חלק מההשקעות לא בוצעו בגלל המלחמה מחוסר בעלי מקצוע.

במשך שנת 1973 חלו התייקרויות שונות, דבר שגרם לגידול בהוצאה בשיעור של 22 אחוז בממוצע. הגידול בשכר עבודה היה בשיעור 25 אחוז, גדלו הוצאות מינהלה בשיעור 22 אחוז, הוצאות להחזקת רכב בשיעור 25 אחוז ועוד.

לאור ההתייקרויות השונות והגידול בהוצאות הציב לעצמו מנכ"ל „הזרע", ברוך יציב, למטרה לחסוך הוצאות מינהליות בסכום של 600.000 עד 800.000 ל"י וזאת על־ידי צמצומים, חסכונות בייעול ויצירת משטר עבודה הולם זמני חירום. חסכון זה צריך לבוא מתקציב הוצאות בסך 16 מיליון ל"י, שאינו כולל שכר עבודה.

אחת הבעיות המעיקות על „הזרע" היא תוספת אשראי בסך 6 מיליון ל"י שהחברה זקוקה לה. „הזרע" מקווה לגייס אשראי זה.

תקציב „הזרע" לשנת 1974 על כל יחידות החברה הוא 55 מיליון ל"י, כאשר העליה המתוכננת בהוצאות היא בשיעור 20 אחוז. התקציב מבוסס על גידול של 4 מיליון ל"י בפדיון זרעים, כלומר 38 מיליון ל"י במקום 34 מיליון ל"י בשנת 1973 וכן עלייה בהכנסות החוות והמכונים של החברה בסך 3 מיליון ל"י.

התיירות מתאוששת

מאת יונה שמשי

למבקר בימים אלה בנמל התעופה לוד נדמה, כאילו חלה התאוששות מלאה, או כמעט מלאה, בענף התיירות בארץ. רושם זה נובע בעיקר מהתנועה הגדולה של הצליינים, הבאים לחוג את חג המולד במקומות הקדושים לנצרות. בשבוע האחרון, למשל, הגיע מספר התיירים הנכנסים לשיא מאז פרוץ מלחמת יום הכיפורים — יותר מ־12.000 איש.

רישומה של תנועת התיירים הנכנסים ניכר גם בתפוסת בתי־המלון בארץ ובעיקר בירושלים, בתל־אביב, בחיפה, בנצרת ובטבריה. יש בתי מלון שהתפוסה בהם היא כמעט 100 אחוז. באחרים מגיעה התפוסה לכדי 50, 60 ו־75 אחוז. זהו שיפור משמעותי מאוד. והתחזית היא כי עתה, בסוף החודש השני לסיום המלחמה, יש התאוששות מהירה, יחסית, בתנועת התיירות לישראל.

האמת היא, כי הציפיות של משרד התיירות וגורמי תיירות אחרים לגבי שנת 1973 היו גדולות הרבה יותר ממה שהתממש. תחזיתם ציפו למספר שיא של כ־850.000 תיירים בשנה המסתיימת עתה. עקב תחזיות מסוימות ואירועים בתחומים אחרים (וזמן רב לפני מלחמת יום הכיפורים) תוקנה התחזית זאת והעמדה התחילה על כ־800.000 תיירים ובחודש ספטמבר השנה — על כ־750.000 איש (ב־1972 ביקרו בישראל 727.000 תיירים). עתה, בשבוע האחרון של דצמבר, אומדים את מספר התיירים בישראל ב־1973 בכ־650.000 כלומר ירידה בכ־10 אחוזים (במקום עליה של כ־15 אחוז בתחזיות המוקדמות ביותר). לדעת גורמי תיירות, ירידה של כ־10 אחוזים בשנה בלתי נוחה, שהיתה בה גם מלחמת יום הכיפורים, מוכיחה, כי ענף התיירות בו חלופות עם חילוף המשברים בישראל הוא איתן וכי התנודות הפוקדים את האיזור. לדעתם, תקופת רגיעה תביא עמה גידול של התיירות בזמני משבר.

עובדה היא כי החודש הגיעו לארץ שש אניות עם כ־2500 צליינים, בעיקר מארה"ב ומקנדה, נוסף על עשרות טיסות מיוחדות של חברות התעופה הפועלות בישראל. חברת „אל־על" בלבד הוסיפה 17 טיסות מיוחדות לכ־50 טיסותיה על פי לוח הזמנים הרגיל שלה. גם חברות תעופה זרות הוסיפו טיסות מיוחדות ללוח הרגיל שלהן, לקראת חג המולד.

בשבועיים האחרונים באו כ־200 קבוצות מאורגנות, רובן צליינים, המונות בין 30 ל־140 איש כל אחת. נראה כי גם בעתיד יש לרכז את עיקר המאמץ למשיכת תיירים לישראל בקבוצות מאורגנות, שיבואו הן לוועידות ולקונגרסים של ארגונים יהודיים והן לכינוסים של אגודות וארגונים מקצועיים שונים. כך בבד יש להשקיע מאמצים בשכנועם של תיירים בודדים לבקר בישראל. יידרשו מאמצים בתחום ההסברה ובהכנת הבניות. מרשכות להגברת תנועת התיירים לישראל, ובוודאי עוד לא מוצו כל האפשרויות.

המכון לפריון העבודה והייצור
אזור חיפה והצפון
מודיע על
הרשמה לקורסים
שיפתחו בחודשים ינואר־פברואר - 1974

1. מינהל עסקים — הקורס מיועד לבעלי ניסיון ניהולי, במפעלים בחברות ובשירותים עסקיים.
2. מנהלי עבודה — הקורס מיועד למנהלי עבודה בפועל בעלי נסיון בניהול עבודה.
3. ניהול מחסן — הקורס מיועד למחסנאים ראשיים ועובדי מחסן בכירים.
4. ניהול מכירות — הקורס מיועד למנהלי מכירות במפעלים העשייתיים, בחברות ובארגונים עסקיים אחרים.
5. מזכירות בכירות — הקורס מיועד למזכירות בכירות המכהנות בתפקידן חמש שנים לפחות ובעלות השכלה של יסודית או מקצועית מקבילה.
6. משק חום (קורס מתקדם) — הקורס מיועד לבוגרי הקורס למשק חום הטכני (בסיסי) למהנדסים ולטכנאים בתחום משק החום והאחזקה בעלי ידיעות בנושא, ברמה של הקורס הבסיסי.
7. הקורוזיה — גורמיה והאמצעים למניעתה — הקורס מיועד למהנדסים, טכנאים אנשי מקצוע העוסקים בתכנון, ביצוע, הפעלה ואחזקה של מערכות מתכתיות על כל סוגיהן.

הלימודים יתקיימו פעמיים בשבוע בשעות אחה"צ. בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למשרד המכון, דרך העצמאות 82, חיפה. טלפונים — 666 388, 667635, 664296.

דברים

מגעים קודמים ליחסים

יש יסוד סביר ביותר להניח, שברית־המועצות מסכימה להערכתו של קיסינג'ר, שלפיה עתיד היחסים הסובייטיים—אמריקאיים תלוי במידה רבה בהסדר שלום במזרח התיכון. מכאן גם המסקנה, שהם מייחסים חשיבות ניכרת למהלכה השיקולית של ישראל בנידון זה.

הם מודעים לעובדה, שלא רק יאסר ערפאת וחבש אלא גם שליטים במוסקבה אינם מוכנים להשלים עם קיומה של ישראל כעובדה, שלא ניתן למחקה ממפת המזרח התיכון. הם גם לא מצפים שממשלת ישראל, שתורכב אפילו לא מיונים אלא מנהלים, תסכים לוותר על שינויי גבול אופטימאליים מבחינה אסטרטגית ועל מזרח ירושלים, ונוסף לכך תהיה מוכנה לקלוט לתחומה המצומצם של המדינה מאות אלפי פליטים פלשתינאים. כן למדו מנהיגי ברה"מ בשנים שחלפו מאז מלחמת ששת הימים, כי אין הם יכולים להתעלם ממשקלה הראלי של יהדות העולם ובמיוחד של יהדות ארה"ב. כגורם המסוגל להפחית את הפער הדמוגראפי והכלכלי הקיים בין מדינת ישראל לבין העולם הערבי.

לפיכך אין טעם לעסוק בוויכוח־סרק על כוונתו של הקרמל לחסל את ישראל. לעומת זאת כדאי לשקול וללבן את כל ההיבטים הקשורים בסלילת הדרך לכינון יחסים של דו־קיום־בשלום בין ישראל והעולם היהודי לבין ברה"מ.

ישראל כמדינה איננה פרו־סובייטית או אנטי־סובייטית. היחס האידיאולוגי למשטר הסובייטי ולתורה הקומוניסטית הוא בעייתם האישית של אזרחי המדינה ושל מפלגותיה השונות ולא של המדינה כמדינה. מבחינתו של ברז'נייב לא חשוב, ששר החוץ האמריקאי שולל תכלית השלילה את האידיאולוגיה הקומוניסטית לא פחות משר החוץ הישראלי. מה שמעניין את שר החוץ הסובייטי הוא, באיזו מידה מוכן עמיתו האמריקאי או הישראלי, לחפש דרכים לשיפור היחסים בין ארצותיהם לבין ברה"מ.

(דיילי אכספרס, לונדון)

משום כך יש יסוד סביר לתקוה, שהמגעים אשר נקשרו ברעתה בין ראשי משרד החוץ הסובייטי והישראלי בדרג הגבוה ביותר, יימשכו גם להבא. אולם דווקא לטובת העניין אין טעם לדחוק את הקץ ולהרבות בניחושים על כינון היחסים הדיפלומאטיים מחדש בין מוסקוה לירושלים. הקרמל לא יחליט על כך יום אחד לפני שיגיע לכלל מסקנה, כי צעד זה עולה בקנה אחד עם האינטרסים הגלובאליים של ברית המועצות. עד שלעתים קרובות שיקולים ריאליים יותר מבעים עויביים על יחסים רעים.

לכן שומה עלינו למצות את המגעים שנקשרו עם הסובייטים בז'נבה, כדי ליישר את ההדורים, שנוצרו בדרך ממוסקוה לירושלים בשנים האחרונות.

דב אפל

מלווה מרצון וערבי ישראל

תרומתם הכספית של האזרחים הערביים למען המאמץ המלחמתי היתה גדולה בהרבה מן המשוער. יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים ודרוזים שמואל טולידאנו ו־יו"ר המחלקה הערבית בהסתדרות יעקב כהן אומדים את התרומות של האזרחים הערביים בשמונה מיליון לירות. פעולת ההתרמה הקיפה 15 אלף אזרחים ערביים.

היו גם גילויי התנדבות ראויים להערכה. למשל: סמל משטרה בדוי ניצל כל רגע פנוי על מנת להתרים את בני שבטו למען המאמץ המלחמתי; פיסח אחד תרם 400 לירות; כמה נשים, שבעליהן נפלו במערכות ישראל, התגנבו בפני גיורא זייד, הא־ש המוראי על ההתרמה למלווה מרצון בצפון, שיטול מהן תרומות.

אך למען האמת יש להוסיף, כי היו גם גילויים מנוגדים. עובדיו של מוסד אחד באחד הכפרים בגליל סירבו לתרום למלווה מרצון בתואנה של ההגבלות החשבי הגבר כלל למאמץ המלחמתי. גם ראש המועצה של אותו כפר ביכר להחריש בנושא זה מיום הכיפורים ועד יום הפסקת־האש. רק ב־22 באוקטובר, יום שבו נתבשרנו על הסכם להפסקת האש, הוא שיגר מכתב ללשכת יועץ ראש הממשלה לענייני ערבים ודרוזים, כי הוא ובני כפרו רוצים לתרום למאמץ המלחמתי, והוא עצמו תורם משכורת של חודש אחד למלווה מרצון.

אגב חישבנו ומצאנו, שתושבי אותו כפר מקבלים מדי חודש רבע מיליון לירות מן המוסד לביטוח לאומי בתור קצבאות ד הסבות שנות ר־11 אלף לירות קיצבות סעד במשרד הסעד.

יואל דר

עמים ורווחים

„לה מונד" הפריסאי מביא דו"ח מדיון הפרלמנט הצרפתי בענין הסכם בין צרפת וקוריה למניעת מסים כפולים מהכנסות התחבורה הבין־לאומית. בעיצומו של הדיון שאל הציר הרפובליקאי הבלתי־תלוי מאיזור רון, מ. האמל, „מה עשתה ממשלת צרפת כדי לקבל מהממשלה הסורית את רשימת השבויים הישראליים".

מזכיר הממשלה במשרד החוץ דה ליפקובסקי, השיב, כי שאלה זו אינה שייכת לדיון האקטואלי. תשובה זו הניעה את פרדיק דריות, ציר בלתי־תלוי מאיזור פאריס, לגנות את סירובה של סוריה למסור את רשימת השבויים ואת התנכלותה להסכם ז'נבה.

מזכיר הממשלה דה ליפקובסקי התערב שוב בוויכוח בציינו שההסכם הנידון „מביא רווחים לצרפת". הציר האמל השיב באירוניה: „בחיי העמים קיימים, כנראה, רק רווחים".

„לה מונד" הביא את הקטע, במסגרת מיוחדת, ורמז בכך לאי־שביעות הרצון המורגשת בחוגים שונים של הציבור הצרפתי מעמדתה הפרו־ערבית החד־צדדית של הממשלה בבעיות המזרח התיכון.

ב. טל

דרושה מדיניות כלכלית מתואמת

ההסתדרות נוהגת לקבוע מדיניות מקצועית כללית אחת לשנתיים והאיגודים המקצועיים ניהלו בהתאם לכך משא ומתן עם נציגי המעסיקים בענפי העבודה השונים, לחידוש הסכמי העבודה הקיבוציים הכלליים שביניהם.

בשנים האחרונות השתיתה ההסתדרות את מדיניותה המקצועית על שלושה עיקרים: א) שמירה על ערכו הריאלי של שכר העובדים ע"י תשלום תוספת יוקר, בקשר לעליית אינדקס יוקר המחיה; ב) העלאת שכר בהתאם לגידול התפוקה הלאומית הגלומה; ג) קידום הזכויות הסוציאליות של העובדים, במיוחד בענפי הייצור, כדי להשוותן, בהדרגה, לאלו הנהוגות בשירותים הציבוריים. במרוצת השנים נוכחו נציגי ההסתדרות לדעת, כי לא סגי בשלושה העיקרים הנ"ל וכי קיים קשר הדוק והשפעת גומלין ביניהם לבין רמת המסים והמחירים. על יסוד הנחות אלו הגיעו נציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים — פעמיים — להסכם כולל שנקרא „עסקת חבילה". אמנם, הסכם זה בוצע רק באופן חלקי וכל גורם בשילוש הנ"ל האשים את זולתו בהפרתו. אף על פי כן התברר שהיה ערך רב לתפיסה המקיפה והכוללת של הבעיות הכלכליות החברתיות וההידברות בין שלושת הגורמים הנ"ל לא היתה לשוא.

בכנס שהתקיים לפני ימים אחדים ברבדים של ההסתדרות לקראת גיבוש מדיניותה המקצועית של ההסתדרות לתקופה הבאה, שללו אחדים ממזכירי האיגודים המקצועיים את המדיניות המקצועית הכללית ויעצו, שהיא צריכה להיות במידה סלקטיבית, תואמת את צרכי המשק ולאפשר השגת הסכמי שכר ענפיים או מפעליים, לפי יכולתו של כל ענף או מפעל. במדיניותה המקצועית הכוללת תמיד לקחה ההסתדרות בחשבון את צרכיו הדחופים של כלל ציבור השכירים וגם את צרכי המדינה והמשק המתפתח. בדרך זו היא מנעה, במידה מסויימת, התהוות פערים קשים בקרב מחנה השכירים ולכן, לא הסכימה למדיניות מפוצלת או סלקטיבית שלפיה החזקים בקרב השכירים היו מתחזקים והחלשים היו נחלשים יותר.

מצב המדינה, שאיש אינו יודע מתי יחלוף, מחייב יותר מאשר אי פעם הבנה הדדית והידברות מכסימלית בין כל הגורמים במשק וראשית כל בין נציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. ולמי שבא לפסול מראש הידברות זו על סמך העבר, כשעסקות חבילה לא מומשו כהלכתן, ייאמר: לא ההידברות או „העיסקה" פסולה, אלא הפרתה. ואם אפשר להגיע להידברות טובה ומועילה לכלל, לא מן הנמנע למצוא גם דרכים מתאימות להבטחת ביצועה הנאות על־ידי כל הגורמים השותפים לה.

בהידברות לקביעת מדיניות כלכלית ומקצועית מתואמת, יש לזכור כי אין הכוונה למדיניות מוכתבת על־ידי משרד האוצר או על־ידי כל משרד אחר, אלא למדיניות שתיקבע לאחר ליבון צמוד והשקפות שונות, תוך מאמץ משותף להגיע לתכנית מוסכמת בין הגורמים העיקריים הפועלים במשק ונושאים באחריות. ביחס למדיניות מקצועית כוללת, יש לזכור ולהדגיש שאין הכוונה למדיניות אחידה לכל המשק על ענפיו השונים, אלא למדיניות שתוכל לשמש מסגרת כללית, בה ימצא פתרון הנאות הבעיות של כלל העובדים במשק, וכן הבעיות המיוחדות שהתעוררו או יתעוררו בענפי המשק השונים בעקבות מלחמת יום הכיפורים.

אברהם אורד

מכתבים למערכת

חזון ואמונה מפי ב.ג.

מתקופת שהותו של דוד בן־גוריון בפאריס בשנת 1946, משם שלח דברי עידוד לפגועה שהוקיראו עתה בכנסת, ברצוני להזכיר פרט מדבריו בפגישה עם ראשי השליחים באירופה, שהוזמנו על־ידו למקום שבתו בפאריס. כאשר דכדוך ורוח נכאה היו נחלת חוגים רחבים.

בן גוריון נתן הערכה קודרת וביותר פסימית על המצב ועם זאת קרא להמשך האקטיביזם נגד השלטון הבריטי, באשר אין, לדבריו, ברירה אחרת. והנה בסיום דבריו, כאילו מתוך למציאות הקשה, האחירת השיחה, בניצוץ של ברק בעיניו, סיים ואמר — „אף פעם לא היינו כה קרובים להקמת מדינה יהודית כפי שהננו כיום".

אריה אורין

בולי אפריקה

במדור בולים (יום ו', י"ב בטבת) סיפר אריה לינדנבאום, כי האספנים בישראל מסרבים לקנות בולי המדינות באפריקה שניתקו יחסיהן עם ישראל. בלי כל הכרזות חרם רשמי באה תגובה ספונטאנית זו לתת ביטוי להתמרמרות הישראלים על התנכרות האפריקאים שזכתה לכינוי „כפיות טובה שחורה".

דומני שמן הראוי לפרסם את תגובתם של האספנים הישראלים בין הבולאים בארה"ב ובארצות אחרות שבהן ליהודים חלק רב בתחביב זה. גם באספנים וגם בסוחרים, ואם להרם הבלתי מוכרז בישראל אין משקל כלכלי, הרי דוגמתו עשויה לעודד בולאים יהודים וגם אחרים בעולם שילכו בעקבותינו ויוסיפו משקל לתגובה. ואין לשכוח כי חלק ניכר (ואולי גם הרוב הגדול) של הבולים האלה כלל אינו מגיע לבית הדואר ולשימוש למעשה אלא כל תכליתו לפתות בולאים ולהכניס רווחים קלים לאוצר המדינה.

לארגוני הבולאים ולסופרים לענייני בולאות רשות הדיבור.

ר. צבי

חוק בתים משותפים

איך אפשר לשמור על נקיון הבית, על צורתו הנאותה, באם ישנם שכנים שאינם רוצים לשאת בעול החזקת הבית המסתכם בלירות מעטות לחודש?

אנא, חברי כנסת, ראשי רשויות מקומיות, עשו מעשה נבון, עזרו לדיירי הבתים המשותפים הנציעו לחוקק חוק בתים משותפים. בית נקי, מסודר, גינה מטופלת — כל זה יעשה את העיר לנקיה ויהיה זה לברכה לכולנו. יש להביא בחשבון שרוב האוכלוסיה בארץ גרה בבתים משותפים.

י. ב.
תל־אביב

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — רצוי במכונת כתיבה — ברווחים גדולים ולנסח את דבריהם בקיצור.

מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות מדורנו בעתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בהירות החומר וקיצורו.

אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסומם או להסביר אי־פרסומם.

המערכת

משרד התקשורת
מודיע
כי ביום ג', 1.1.74
ייכנסו לתוקפם
תעריפים חדשים
במברקים לחו"ל
ובשירות חבילות הדאר
לחו"ל
השינויים באים עקב התאמת התעריף לשער החליפין הבינלאומי
טפסים אפשר לקבל בכל סניפי הדואר בארץ

מלווה מצפון
מלווה מלחמה מרצון

עולם ומלואו

יהודים עניים באמריקה

לא יאומן. אך גם באמריקה העשירה מצויים יהודים עניים ולא מעטים. במשך כמאה שנים האמינו הכל, והיהודים בתוכם, ב„חלום האמריקאי" אותו יכול להגשים כל אדם שיש לו רק הרצון המרץ לעבוד ולהתקדם בחיים. ואם הוא גם בעל יוזמה ותושיה, הוא יכול להגיע לעושר.

מן המפורסמות, כמובן, כי באמריקה יש מיליוני עניים החיים „מתחת" למה שקרוי „קו העוני". אך בתודעת הציבור אין המדובר „באמריקאים האמיתיים", כי־אם בכושים, פורטוריקאים, בתגרים במקסיקו ובאינדיאנים. ואילו היהודים נחשבו לבני מעמד מבוסס מבחינה כלכלית.

יהודי אמריקה מתעוררים לתהדעה שבמציאות לא הגשימו רבים מבין היהודים את „החלום האמריקאי".

המחקר גילה שבלוס־אנג'לס בלבד חיים 55,000 יהודים מתחת לקו העוני — ולא כולם זקנים הם. יכן 2 אחוזים מהם צעירים, למטה בגיל עשרים.

לרוע מזלם של היהודים העניים, אין כל ארגון או מוסד הנלחם למענם. אין איש מאמין ליהודי המבקש קיצבת סעד. „אם הנך עני, סימן שאינך יהודי". זו התשובה הרגילה בלשכת הסעד, הרגילה לטפל בעניים בני עדות שונות — זולת יהודים.

רוב העניים שבקרב היהודים הם קשישים, גלמודים, אלמנים או אלמנות ושוכלי בנים. יש המתביישים לפנות אל לשכת הסעד או לבקש עזרה כלשהי ומעדיפים להצניע את עניים, בתוך גאוה וכבוד עצמי. גורלם של אלה מר במיוחד.

מה שמעציק יותר על העניים היהודים בלוס־אנג'לס, גילה המחקר, זו הבדידות, הניתוק מסביבתם הטבעית של שכנים יהודים, אשר בקרבם חיו כל ימיהם. במרוצת השנים נטשו היהודים האמידים את השכונות העניות ועברו לרבעים „מיוחסים" יותר. ואילו העניים והקשישים חסרי אמצעים נשארו להתגורר במקומם — בשכונות מוזנחות, ללא יהודים כמעט, בקרב כושים ופורטוריקאים ומהגרים מקסיקאנים.

היהודים העניים משתדלים לשמור על המראה הפנימי של הבית — „לבל יראה הזר שגר שם יהודי עני..." אפשר בנקל לזהות דירה של יהודי עני בלוס־אנג'לס: החלונות סגורים תמיד, לבל יראה איש מן החוץ את הרהיטים השבורים, שנאספו במגרש גרוטאות, ואת הדלות. עובדים סוציאליים מתקשים לאתר יהודים עניים, שכן אלה „המוחלים על כבודם" והמוכנים לקבל סיוע מבקשים אותו מיהודים, ולא ממוסדות סעד וצדקה של „הגויים".

חזרה אל עונש המוות

מדינת קליפורניה הנהיגה מחדש את עונש המוות, שיחול על אחד־עשר סוגים של רצח. המושל השמרני רונאלד ריגן חתם על החוק, המחזיר את עונש המוות. בשעת החתימה אמר המושל שהוא „מצטער על שנאלץ לנקוט צעד זה אך הוא מאמין שעונש המוות הכרחי להצלת חיי בני אדם. החוק החדש יחול על מעשי רצח שיבוצעו מ־1 בינואר 1974. „איש אינו יודע כמה חיי אדם יציל החוק החדש, אך ברור שלא מעטים". סגן המושל הידוע בהשקפותיו השמרניות הקיצוניות.

בית־הדין העליון קבע ב־1972, שעונש המוות, כפי שהיה נהוג לבצעו בארה"ב, נוגד את החוקה, בהיותו עונש בלתי־אנושי. החלטת בית הדין העליון השאירה עם זאת בידי בתי המחוקקים את האפשרות להנהיג מחדש את עונש המוות, בנסיבות מסויימות.

החוק החדש של קליפורניה קובע עונש מוות על הפשעים הבאים: רצח שוטר, בשעת מילוי התפקיד, או רצח סוהר; רצח „לפי הזמנה", רצח אנשים מספר; רצח בידי פושע, שכבר נידון פעם על רצח; רצח עד, וכן מעשה חבלה ברכבת, הגורם למות; רצח לשם שוד ורצח תוך כדי פריצה לשם שוד, רצח בשעת מעשה אונס, רצח בעקבות חטיפה וכן רצח על רקע יחסי מין עם קטינים.

הנשים הסיניות והגלולה

ממשלת סין מתכננת אמצעים יעילים יותר לצמצום הילודה — על כך נמסר בדו"ח רשמי בפקין. מהדו"ח מסתבר שהמאמצים שנעשו עד כה נשאו פרי. והראיה — מאז 1949 ועד כה הלך שיעור הגידול באוכלוסיה 2 אחוזים בלבד, בעוד שתפוקת גרעיני המאכל גדלה באותה תקופה ב־4 אחוזים.

אך שלטונות סין אינם מסתפקים בכך. לדעתם, הושגה עד כה הצלחה התחלתית בלבד. בהוראת היו"ר מאו נפתח זה כבר מסע תעמולה לצמצום נוסף של הילודה ולסיקום בעזרת אמצעי מניעה והפלה.

בשנת 1972 מנתה אוכלוסית סין 750 מיליון נפש ומאז היא גדלה כמובן. הירידה בשיעור הילודה הושגה בעזרת אמצעי מניעה והתרת הפלות וניתוחי עיקור — על חשבון המדינה. הצלחה ברמת הבריאות וההסברה בתחום תכנון הילודה גרמה לירידת שיעור התמותה.

בנוסף הלא־דחוק ניסו שלטונות סין לצמצם את הילודה על־ידי איסור הנישואין מתחת לגיל מסויים. בשנים האחרונות הותרו הנישואין לגברים מגיל 20 ולנשים מגיל 18. עתה מצדדים לסמוך על אמצעי מניעה, על הפלות ועיקור, כשהכל ניתן חינם.

המדיניות של צמצום הילודה אינה חלה על סין כולה, ובאזורים מסויימים מעודדים השלטונות ריבוי הילדים. אלה הם אזורי־ספר, בהם שיעור הסינים נמוך מזה של בני המיעוטים הלאומיים, כגון המונגולים. המדינה מעוניינת להבטיח רוב סיני גם באזורי הספר, המאוכלסים בני מיעוטים...

המנוי - חדש חתימתך על „דבר" לשנת 1974
הקורא - הצטרף לרבבות המנויים על „דבר"
שלם דמי המנוי לשנת 1974 ותזכה בספר הפרס „גופים ואתרים"

דבר ספורט

שינויים רבים בנבחרת הכדורגל לקראת טהראן

מאת אליעזר בוני

שינויים פרסונאליים רציניים יחולו בנבחרת הלאומית בכדורגל לאחר ששני משחקי הידידות נגד בורוסיה מינשנגלדבך והרטה ברלין – כשר אתמול כאמן הנבחרת דוד שווייצר.

המאמן הלאומי ציין שהשינויים בנבחרת ייעשו מפני שלדעתו כמה מהשחקנים הוותיקים כבר עבר זמנם. "שחקנים אלה תופסים את מקומם של השחקנים הצעירים והם גם מונעים מתן אפשרות לשחקנים אחרים, אשר מצטיינים במשחקי הליגה, להוכיח את יכולתם", אמר שווייצר.

לדברי המאמן, רוב השחקנים, המצויים כרגע בנבחרת, כתואמים להיכלל בה, אולם חלק מהם מסוגלים למסגרת כל־כך קשה כנבחרת. הוא הוציא לכך ביקורת כמה שחקנים פגועים, שאינם גם מפיקים בנבחרת את מלוא יכולתם.

חרף הפסדים של ירידי מבחן מחו"ל, תמשיך הנבחרת להתאמן במתכונת הנוכחית עד לחודש יוני, עת ייצאו השחקנים לפגרה בת חודש. בתום הפגרה תמשיך הנבחרה להתאמן, במסגרת של מחנות סגורים, לקראת אליפות אסיה בטהראן.

המאמן שווייצר אמר שלקראת אליפות זו הוא יצעיר את הנבחרת. לאחר שיצרף אליה שחקנים חדשים. עם זאת תתבסס הנבחרת על כמה שחקנים ותיקים, שייצטרכו לסייע לצעירים להיקלט בהצלחה בהרכב.

כדור שבעט הכפר־סבאי הנעבי פגע ברגלו של בלם מכבי פ"ת, י' דרוקר (שלישי מימין), היטעה את שוערו קיל ותדר פנימה.

קנדה בונה מתקנים מפוארים לקראת 1976

מיתקנים מפוארים, שכלולים טכנולוגיים ושינויים ארגוניים יציינו את אולימפיאדת מונטריאול, שתתקיים בקיץ 1976.

תחרויות ההתעמלות, הכדורסל, הכדורעף והאגרוף ייערכו באולם בפואר המכונה "היכל התוקי הצד"... לפי. באולם המהנה מקום ל־18,000 צופים, אולם בתחרויות הד־אגרוף יצפו כ־20,000 צופים. בא־הר ייקומו מושבים ביהודים פס־ביב לזירה.

תגאים כשופרים במיוחד יצפו למחניים האולימפיים. הבריכה הד־אולימפית תיצור יחד עם האיצטדיון הכולל המיבה ארכיטקטונית אחת, כך שהצופים יוכלו לעבור בתחרויות השייך לתחרויות הש־חיה ביליי לעזוב את האיצטדיון. הבריכה עצמה תהיה מסוגללת מאד. מסביב לה יוקמו 9000 מו־שבים לקהל הרחב וכן 800 מושבים מיוחדים לעתונאים. עבור ה־עתונאים יוקמו ביתקני הקשורת מבני תדרי מלקס, תאי טלוויזיה והיו רעות.

שחקני הכדורמים יתחרו בבריכה אחרת, שתעמוד גם לאימונים. בבריכה זו יוקמו 1200 מושבים וכן ציוד צלילה. ליד הבריכה "הרשמית" יפעלו גם בריכות אי־מונים בכל רחבי העיר, לצרכי המחניים ושאר הספורטאים.

בתחרויות הכדורגל לגברים יש־תו חלק 12 קבוצות בלבד (במקום 16 במקובל) ובתחרויות הנשים — 6. עלפי ההלוקה יעפילו לגמר הגברים 3 הראשונות בטורניר הכדורגל במינכן, המארחת קנדה, 3 הראשונות בטורניר הקדם־אולימפי שייערך בקנדה וכן נציגה אחת מאירופה, אסיה, אפריקה ו־אוקיאניה.

בטורניר הנשים יתחרו 3 ה־ראשונות במינכן, 2 הראשונות בטורניר הקדם־אולימפי וקנדה המארחת.

התחרויות השיט יתקיימו באגם קינגסטון שבמדינת אונטריו. במקום יבנו מעגנים חדשים, בית נבחרות ובית עתונות. חלק מה־ספורטאים יוכלו בקמפוס האוניברסיטאי שבמקום, הנמצא בסבוך למעגני הסירות.

קונורס ואוורט העפילו לגמר אליפות אוסטרליה

האמריקאי ג'ים קונורס העפיל לגמר אליפות אוסטרליה בטניס לאחר שגבר בחצי־הגמר על ה־אוסטרלי בוב אלכסנדר 4:6, 6:7, 4:6.

גם ארוסתו, כריס אוורט, עלתה לגמר בזכות נצחון על גולי האלדר בן 2:6, 3:6.

קונורס יפגוש בגמר את האוס־טרלי פיל דאנט ואילו אוורט תש־חק עם האוסטרלית איבון גולאג־גונג.

מאז 1938 לא זכו בני אמרי־קאים, בעת ובעונה אחת, באליפות אוסטרליה הזאת שחייבים קו־נורס ואוורט להכניה נצחון אב־ריקאי כפול באליפות זו.

ברצלונה — ואלנסיה 0:2 בליגת הספרדית

ברצלונה, קבוצתו של יוהאן קרויף, גברה אתמול על ואלנסיה, קבוצתו של המנהל אלפרדו די־סטפנו, 0:2.

ברצלונה מוליכה בראש הטבלה עם 22 נקודות, לפני אתלטיקו בילבאו 20. ריאל מדריד סיימה בתיקו 2:2 עם סוסיאדד והיא ממו־קמת במקום ההמייכי עם 17 נקו־דות.

היום — המחזור ה־24 בליגה האנגלית

היום יתקיים מחזור מלא בליגה האנגלית. המוליכה לידס תארח בביתה את סאותמפטון ואילו יריבה ליברפול תארח את לסטר. ארסנל השוהק בליגה נגד ניוקאס־טל.

מרקס זכה במשפט נגד צלם

רוכב האופניים הבלגי אדי מרקס זכה במשפט, אותו הגיש נגד צלם איטלקי.

הצלם הפיץ בתקופה באירופה תמונה, בה נראה מרקס פורש את מכנסיו.

שוחרר מהצבא כדי להתמודד על הכתר

המתאגרף הספרדי חוזה אורטה שוחרר כבלאי כדי שיוכל להת־מודד על התואר הספרדי נגד בכאל אורטיז.

אורטה כלוא בעוון פגיעה באדם בעת נהיגה.

לפורמן הוצעו מיליון דולר

מיליון דולר הוצעו למתאגרף ג'ורג' פורמאן כדי שיתמודד, ב־20 במארס, נגד בריי קואדי על התואר העולמי במשקל כבד.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4820/73
בקשת צו ירושה

בעניין: עזבון המנוח יצחק קר־בוביצקי ז"ל מרחוב ברכה פולד מס' 6 תל־אביב, ת. ז. מספר 421771 שנפטר בפתח־תקוה ביום 5.11.73 (י' חשון תשל"ד).

המבקש: ד"ר שאול קובובי, ת. ז. 48672 מרחוב אלוף שמחוני 14 ירושלים על ידי ב"כ עו"ד אהרן אסא מרחוב בן יהודה מס' 6, ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו הצהרתי על ירושת המנוח הנ"ל הנובע בזה בזאת כל אדם המוצא כי יש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שם אם לא כן יתן ביהמ"ש צו כבקשה.

דוד הלוי — שופט
ישב בית המשפט המחוזי

העיקר שינצח יהודי...

מאת יוסף בוירין

שבת־לא־שבת. בתים פתוחים לנסיעה. הגיעות נצולות ש־ביניהן בהלם איטליה פתוח. כל־בו פתוח, חמת־דגים פתוחה. שלוה הכה. אינך יכול לחוש בשבת. אלי איננו קיים כלל. זה, אולי, לא היה כנתוש כי יום בחירות הוא — אילמלא כל בית־כפר היה קלפי ועל גדי־ילדים קלפי גם הוא. אילמלא התורים הזקנים, הפלוהים, בפתח הקלפיות. מבנים נפגשים זה עם זה בקלפי לבגן־הילדים בתוך הכניסה בלי פרופר שקיהול למכביר, ובשוחחים על דא ועל הא בנוחותא של פנאי. תור כיתה אחר מיזבר להצבעה לכנסת. הסבל — לצדיה, הם סוגדים בזה ובזה, ואינך שוכל בפיהם דבר על הבחירות.

בשכונת מנומפיסתי שבתי עוד יותר, ואתה מוצא יהודים בבגדי־שבת הגוצרים כשידיהם שלובות לאחור ולפניהם ואסו־רים המבקשים לזרום. אנחנו מגיעים לבית־הספר הבקבוקי "תורה ובלאכה", והמהרן מקבל אותנו כמעט בנשיקה משנודעה לו כי בכוונתנו להצביע. כשמסתבר לו שאנו רוצים רק לראות ולצלם, הוא מוגע זאת כמעט בכוח. כדי למנוע צרות. אבל יושב־ראש ועדת הקלפי דן בעניין בכובד־ראש עם חבריה, והוחלט להתיר לנו לשהות בחדר. יושב־ראש הקלפי מצהיר לעצמותה, כי עד עתה מתנהלות הבחירות כאן בסדר מופתי. הכל בסדר כמו שצריך להיות בבחירות לדמוקרטיה. אילמלא היה כאן הדרך, היו הבוחרים מסתפקים בהכנסת פתק לקלפי הסיורית בלבד או לקלפי הכנסת בלבד — אבל הוא מדריך אותם נאמנה, וכולם הביעו בשתי הקלפיות.

בן הון להון בגיעה בחורה קשיבה, וכל ועדת הקלפי מודרית ליברותה. כולם מכירים אותה מקום שכולם מן השכונה והיא בן השכונה, והשכונה איננה מקום שאתה גר בו עשרים־שלושים שנה ומתחלק. יש לה בפיה, כמסתבר שיש לה אב ישיש החולה. היא הביאה את תעודת־הזהות שלו, ומבקשת לבחור במקומו. מסבי־רים לה שזה בלתי־אפשרי, ומייעצים לה לנסות ולהביאו בכל זאת. לא, היא אומרת, זה לא יתכן, אבל אולי מוכן מישהו מוועדת הקלפי לקחת את הקלפי וכמה פתקים ולבוא אל ביתה כדי שאביה יוכל להצביע בבית?

שכונת מנומפיסתי איננה מבטיינת, מסתבר, בשיכבה גדולה של נוער. הצעירים עפים להם מן הקן, וכאן נותרים ההורים, הורי־ההורים הוריהם. המהור הבא הוא, לטענת המחשב. יליד 1882. "סבא, אתה זוכר את העסק שצעיני?" שואל אותו יושב־ראש ועדת הקלפי בבואו. הוא איננו זוכר והיושב־ראש מזכיר לו: "שנתראה כאן, אם ירצה השם, בבחירות בעוד ארבע שנים". הוא מחייך. צעדיו איטיים מאוד, אך הוא יודע בדיוק מה עליו לעשות, איננו שואל שאלות מיותרות ומתייחד עם המעטפה מאחורי המחיצה. עתה מספרים לנו חברי הוועדה סיפור עצוב על שני נכדיו שנהרגו במלחמת־יום־הכיפורים, וכשהוא יוצא אל מחוץ למחיצה, אתה מסתכל עליו בעינים אחרות.

למי מצביע הפרולטריון?

בראשון־לציון אינך צריך לחפש את הבחירות: הן באות אליך. לצומת צירותם, היחסית, של הליכוד המערך, מופיע חנניה גיבשטיין, אכר פרש מסיעת הליכוד והקים רשימה עצב־אית. בכל כל בב, ועל כל הגות: "חנניה גיבשטיין חייב להמשיך", אומרים השלטים. בבית־קפה בעיבורה של עיר, מסבים שלושה פועלי־בנין תוקים, משוחחים אידיש ואינם מתגדים לאזניים מבותמות. כאן המאבק הוא אמיתי, הם אומרים. אינם זוכרים מאבק כזה בראשון כבר עשרים־וחמש שנה. "אתם יודעים כמה הוציא גיבשטיין על הבחירות האלו?" הם שואלים ואינם ממתי־נים לתשובה. "לא תאמינו. מיליונים על מיליונים. הוא לא צריך כספורת בתגור ראש עיר. יש לו. ברוך־השם, משלו, עם הכנר־שים שלו הוא עוד מסתדר איכשהו. כן, כן, יש לו סיכוי. ביחוד בשיכון מזרחי. בשביל מוליך בצביעים האנשים שלנו, הפרולי־טריון, הההיה. באמת קשה לדעת כה יהיה פה. אולי אתם רוצים חיסקהלה? מוליך הוא אלוף (מיל.) שמואל אייל, חיסקלה הוא ויסקי. לא, אנחנו לא שותים ויסקי בשבת צהריים זה.

ילדים חבושי כיפות מפזרים פתקאות "ב" בין ידבי בית־הקפה. חבריהם עוסקים גם ליד הקלפי שבבית־ספר "חביב" ובהל־קים פתקים לכל מצביע. התורים כאן ארוכים. השוטר בחדר ההצבעה לכנסת מרשה לנו להתרשם ולצלם בתנאי שנשמה זאת בבחירות ובלא נפריע לסדר הטוב. אנחנו מבטיחים. בתור עוכבים אנו את משה שואפ. חייל מילואים בחופשה, ואת רעייתו. הם באו להצביע מסוים שלדבריהם חשובות הפעם הבחירות יותר מתמיד. לפחות הבתיחות הקיימת בעיר לגבי המשך השלטון בה, הם מייחסים חשיבות גדולה יותר לבחירות לכנסת, אבל הויכוס־הם עד היום הבחירות היו רבים. את התקופה שקדמה להבחירות איפיינו הוסר דאות והתלבטות קשה בין המפלגות, אומר שהאב, אבל בסופו־של־דבר נפלה ההכרעה.

רחובות שקטה יותר מראשון־לציון והבוחרים מסבירים, כי אין כאן מאבק קשה וכי שלטונה של העיר יישאר בידי גח"ל. כעשרים צעירים במדי גדנ"ע מתכוננים לטיול ליד מכון וייצמן ועל הכביש הראשי מטפסת חבורת ילדים על אופניים — לפיקניק גדול, ככל הנראה.

מאבק על כל קול

שונה המצב בקרית־עקרון. כאן זהו מאבק על כל מבצע, על כל בוחר. מאז הקמה עקרון מועצה־מקומית לא אירעה בה הכרעה פוליטית. עד אתמול היו בין תשעת חברי המועצה שלושה נציגי גח"ל, שלושה נציגי המערך ושלושה נציגי מפד"ל. השאלה הגדולה כאן היתה תמיד עם מי תלך המפד"ל, והיא הלכה עם מי שהיה מוכן לתת לה יותר. ובארבע השנים האחרונות היה זה המערך אשר ניהל עמה הסכם רוטציה. המאבק הפעם הוא מאבק קשה במיוחד בין מתחרים שכולם יוצאי תימן, כולם חבושי כיפות, ורובם קרובים ובני משפחה אחת. שש מפלגות מתחרות על ראשות המועצה. וכאן הבחירות המוניציפאליות הן המרגשות יותר: הליכוד, המערך, המפד"ל, סיעה שפרשה מן המפד"ל, הליברלים העצמאיים, ורש"ה, שסיסמתה "שלום הקריה", או שמואל הלוי, לפי רצונכם. "תנו לאהרוני להמשיך, אל תעצרו את הקריה" — קור־את כרוזותיו של המערך והמתנגדים אינם מוכנים ידם בצלחת. אף־על־פי־כן מודיע לי שלמה כתיפי, בעל בית־הקולנוע המקומי והמתחרה הראשי על תפקיד ראש המועצה מטעם הליכוד, כי במרכת הבחירות התנהלה באופן קורקטי לחלוטין, בניגוד למה שאירע כאן בפעמים הקודמות.

עקרון לא ראתה כנראה מכוניות פרטיות רבות כל כך ביום אחד, וכולן על־מנת לצרות את התושבים ולהביאם אל הקלפי. 240 קולות מהווים ציר, וכל קול קובע. אב צעיר, לבוש סיגאמה כחולה, יוצא ואוחז על ידיו, כדי לעמוד על המהרהש. באותה הגר תולה אשה זקנה כבסים ואינה מתעניינת. היא כבר יודעת שהכל הבל.

מכה לקלפי — "שיתערבב טוב"

בגן־הילדים של המועצה המקומית מצויה אחת הקלפיות. רוב חברי ועדת הקלפי חבושים כובעי ברט לראשם. תור בלתי־מבוטל מכותן בדרך להצבעה, ולכולם מצפה רכב על מנת להשיבם אל בתיהם. זוג זקנים, שישישותם מופלגת, נכנס לחדר. היא לבושה חלוק מרופט כעל מכנסיים רקומים, ונצולה בצל־בית תורפיות ודהויות. על חזה תכשיט מעשה צורף. מכסף. הוא — עוטה צניף שחור על ראשו, פאותיו חקני טיבה, ובפיניו שיני זהב. הוא הדובר. היא השותקת. אינה אומרת מלה. העסקן המפלגתי שהביא את בני הזוג, משופם וחבוש ברט, מזכיר לה מה שהסביר לה קודם־לכן, ככל הנראה, והיא בוהה בהלל. מבקשים ממנה תעודת־זהות והבעל מוציא תעודה עתיקת־יומין, מן הסוג שהכלה אבד עליו מכבר. נותנים לה מעטפה ומובילים אותה אל מסבת גן־הילדים, מסכה המשמש ביום הבחירות כמחיצה. היא שוהה שם עשר דקות תמימות, למרבה רוגזם של המצביעים הבאים, וחברי ועדת הקלפי כנהלים דיון סוער אם חוקי הדבר לרבות לה לכוב מן החדר הקטן. בסופו־של־דבר נכנס אליה אחד מחברי הוועדה וקורא לה לצאת. היא יוצאת, אבל המעטפה איננה בידיה. שואלים אותה היכן המעטפה והיא בוהה. הבעל הפוליטי מתחיל להתרגז ומבקש להוור אחר המעטפה בעצמו, אבל חבר הוועדה מגלה את המעטפה ושם אותה בקלפי. בעלה נכנס לחדרון אחריה. הוא מוכן לצאת ביום לאחר זמן קצר, אבל הדלת היא דלת־הזזה, והוא, המורגל בדלתות של ציר, איננו מסוגל לפותחה. בקיטעתי מתפלשת את גן־הילדים כולו, על חנוכיות הקרטון וציורי הכוכבים שנותרו כאן מן החג האחרון. העסקן המפלגתי הכבוש ממהר לפתוח לו, אבל חבר ועדת הקלפי מספיק לעשות זאת לפניו. הזקן מקבל מתחת לשפמו, ניגש עם המעטפה לקלפי, בטלטל אותה, ונותן מכה קשה לקלפי "כדי שזה יתערבב טוב".

עכשיו הם הולכים לקלפי הכניה, זו של הכנסת. העסקן הוא המדריך אותם. ראשונה שוב הזקנה. נוטלים ממנה את תעודת הזהות, מוסרים לה מעטפה ומורים לה ללכת אל מאחורי מחיצת דיקט. היא הולכת בכיוון ההפוך. מורים לה בכנית — והיא בשלה. לקח אותה העסקן המפלגתי ומוביל אותה אל מעבר למחיצה. שוב השתהתה שם דקות ארוכות, עד שחברי ועדת הקלפי קראו לה. היא לא שמעה. בעלה קרא לה והיא לא שמעה. בא העסקן המפלגתי וגאל אותה בזרועו. היא יצאה בלי מעטפה ובלי פתק. מסבירים לה שעליה לקחת פתק ולשים במעטפה. העסקן המפלגתי לוחש לה משהו והיא חוזרת לקלפי וחוזרת רק עם פתק. ברגע האחרון מצליחים לכניע בבנה להחזיר לקלפי, ומסבירים לה בשליכית. היא חוזרת למחיצה וחוזרת עם מעטפה כהופלת היטב, ומכניסה אותה לקלפי. אחריה מצביע בעלה, בבקפדנות במש, ועל פני העסקן עולה חיוך של שביעות־רצון. "מה איכפת לנו, אנחנו, מי ינצח?" זורק הזקן אל הלל האוילה, "העיקר שינצח יהודי".

תור של משכימים ממתין להצבעה באחת הקלפיות בירושלים. צוות הטלוויזיה מצלם את מהלך ההצבעה (צילום: שטארפוט)

הצבעה שקטה בעמק

מאת סופר "דבר" בעמק

ההצבעה באזור העמק נערכה באווירה שקטה ומ־אופקת. במטה מחוז משט־רת הצפון לא נרשמה שום תלונה על הפרת חוק הב־חירות, או סדרים ליד הק־לפיות, או פעולות בלתי־חוקיות של גורם מפלגתי כלשהו. מצב כזה לא זכור במשטרת המחוז.

מתוך 229 הקלפיות שבאזור יז־רעאל, כולל 75 קלפיות בישובי המיעוטים, נפתחו 224 קלפיות ב־זמן או באיחור של 15—20 דקות. בכל הקיבוצים המושבים באזור נפתחו הקלפיות בדיוק בשעה 8 בבוקר.

תקלות רציניות נרשמו בכפר הד־בדואי ערב אל־הליל, שם לא נפ־תחה הקלפי עד השעה 12 בצהריים, ולא ידעו לאתר את חברי ועדת הקלפי ואת כל החומר הדרוש להצבעה. הוועדה האזורית החליטה לשלוח לכפר קלפי ניידת, ובמקום שניתן יהיה לסיים את ההצבעה עד השעה 11.00 לפני חצות.

בכפר מיעוטים אחר, חילף, ש־ליד נהלל, נפתחה הקלפי באיחור של שעתיים וחצי באשמת חברי ועדת הקלפי שהגיעו למקום רק בשעה 9.30 בבוקר. מצב דומה היה בקלפי מס' 6 במגדל־העמק, שם הגיע יושב ראש הוועדה, נציג יקית, באיחור של שעה וחצי. בעצרת תלילה נרשמה תק־לה אחת בלבד, הקלפי נתגלתה ב־בקוב שלא נקבע כמוקד הצבעה.

בכל גושי הבחירות בעמק נר־שמה הצבעה ערה כבר לפני הצ־הריים. עד השעה 11 הגיע אחוז המצביעים במגדל־העמק ל־33%. בנצרת עילית הצביעו עד אז כמחצית בעלי זכות הצבעה.

ביישובים עירוניים, המתייע ה־מערך במתנדבים רבים במשקי ה־אזור, אך לא בכל היישובים הפ־עיל נציגו בפעילות עזרה זו. הצ־ביון נכר כמה המערך במגדל־העמק. שהגאו לכך שכל מתנגד לידו נראה כה עליו לעמוד, ודבר זה היה להגדלה אחוז המצביעים. המערך במגדל העמק גייס גם 50 מתנדבים בעלי רכב אשר הוי־פעילים מאוד בהסעת הבוחרים לקלפיות.

ביישובים ובמושבי האזור עבדו כרגיל. "גם בימים כתיקנם אנחנו עובדים בשעות השונים ובשבת זו עשינו להעביר גם פיגורים ש־נגרמו עקב גיוס הגברים. אנו חוג־גים רק ביום העצמאות" — נאמר לנו בגבת. רבת זוהי, שיך החד ובמשקים אחרים באזור. ב־גבת הצביעו עד השעה 1 אחה"צ כ־55 אחוז מבעלי זכות ההצבעה ואילו ברמת דוד כ־40 אחוז.

הקלפיות בקיבוצים ובמושבים יסגרו בהתאם להוק בשעה 9.00 או ב־11.00 בערב, בהתאם למספר בעלי זכות הצבעה במקום. "ב־בחירות הקודמות הצלחנו לסיים את ההצבעה לפני השעה שנקבעה בחוק אך הפעם במשקים רבים נמצאים ואין אנו יודעים אם יגי־עו להצביע בבית, או שיצביעו ב־יחידותיהם. הם משפיעים ברשימות שלנו ולכן נבחן להם עד לרגע האחרון" — הוסבר לי בגבת.

חייל האוויר שסיפר כי הצביע ב־יחידתו. בקרבת התעלה. בשעה 7.10 בבוקר. הכל היה מוכן להצ־בעה משעה 7.00 בבוקר והשתת־פות החיילים בהצבעה ביחידה זו היתה מלאה — סיפר.

במועצה האזורית יזרעאל נמסר לי, כי הפעם נתגלו שיבושים קלים בפנקס הבוחרים וכמה אנשים נשללה בשל כך זכות ההצבעה, מקרים כאלה לא היו בבחירות הקודמות לכנסת.

בחזרי לעבק נתתי כמכם לאיל...

חייל פצוע מצביע בקלפי בבית־החולים (צילום: מי דקל)

אווירה רגועה בגליל

מאת סופר "דבר" בגליל

אווירה רגועה התהוששי־אתריות איפיינו את מהלך הבחירות בישובי הגליל, עמק הירדן ובקעת בית־שאן.

פרס להילופי דברים בקלפי אחת ביבנאל ובקלפי אחת בבית־שאן לא נודע עד שעה 7 בערב של הפרעות. יתר על כן, בנוה־עובד במריה — שבה נקבעו קל־פיות מדגם לצורך עריכה תחזית ארציות על מהלך ההצבעה — נרקמו יחסים כמעט אידיליים בין נציגי הכלגות, הפעילים והעסק־נים.

קלפיות אחדות נפתחו באיחור של כשעה, אך רוב הקלפיות בג־זהו בזמן.

שיעור המצביעים היה קטן ב־שעות הבוקר והלך וגבר לקראת הלילה. בשעות הערב הגיע מספר המצביעים בקריית שמונה ל־58 אחוז, בלי החיילים, ובטבריה — ל־60 אחוז בקירוב.

מחר יום רביעי ה' טבת תשל"ד (2.1.74) בשעה 3.00 אחה"צ נעלה לקברה של יקירתנו

עליזה גרונר ז"ל

לגילוי המצבה ולהתייחד עם זכרה
בבית העלמין של הקבוצה

המשפחה
וקבוצת כנרת

המומים מוכי יגון אנו מבכים את פטירתו של יקירנו הבלתי נשכח, החבר

פאול גולדמן

מראשי פועלי ציון ותנועת העבודה העולמית. חבר הנשיאות של הועד הפועל הציוני.

מכון ע. רינגלבלום
הוצאת הספרים הספריה י. ל. פרץ

משתתפים בצער המשפחה והחברים במות

פאול גולדמן

(נידיורק)

ידיד ביתנו וחבר הנהלתנו

מצפה רביבים
על שם יוסף ויץ

אגוד ערים איזור פ"ת
שרותי הכבאות

למותו של מפקד שרות הכיבוי באגוד ערים באזור חיפה

טפסר מנחם נועם ז"ל

משתתפים בצער המשפחה

ד. מבצירק יו"ר האגוד
ההנהלה, המועצה,
המפקד ועובדי השרות

הצבעה דלילה בירושלים

מאת סופר "דבר"

ביום הבחירות דמתה ירו־שלים לעיר שיצאה לחופשה. הרחובות ריקים מאדם, רוב ההרכבים נשארו בבתיהם. מזג האוויר הסגרירי הניע רבים לבטל את הטיולים המתוכננים ואחת התוצאות היתה, שהתג־בעה התפזרה לאורך כל שעות היום — אם כי היו, כמובן, "שעות־שיא" ובערביים נראו תו־רים ליד קלפיות.

במפלגות התקשו לשלוח חב־רים לאייש ועדות הקלפיות וב־קלפיות רבות נראו 2—3 חברי ועדת קלפי — בתוספת המזכיר מטעם המדינה.

בעיר המזרחית היו הקלפיות ריקות מאדם במשך שעות היום. הסיבה — בירושלים המזרחית לא היה שבתון ורבים יצאו לעבודה. בשעות אחה"צ נראו מכוניות רבות הנושאות בתעמולה. ה־מפלגות גייסו מכוניות כדי להס־יע בוחרים ערבים עם שובם מהעבודה. לכל מכונית הודבק מספר. באהל גדול עמד אדם עם רמקול שהפנה מכונית זו או אחרת לאחת השכונות במזרח העיר.

ליד הקלפיות של העיר המזר־חית עמדו כשמרות מוגברים כדי למנוע הקריות. היו שהצהירו גלויות שאין ברצונם להצביע מ־טעמים לאומיים ערביים.

לסכות המודיעין שבדואר ה־מרכזי היתה עמוסת עבודה ואנ־שים המתינו זמן רב לקבלה תשובה לשאלותיהם: היכן הקלפי שלהם? האם נכללו שמותיהם ב־פנקס הבוחרים וכו'.

נשים ערביות בוחרות בכפר טירה שבמשולש (צילום: י.פ.פ.א.)

עשרות תלונות הוגשו לוועדת הבחירות בירושלים

מאת סופר "דבר" בירושלים

לוועדת הבחירות האזורית בירושלים, הגיעו עשרות רבות של תלונות אתמול [illegible]

[illegible]

★ [illegible] בן 50 [illegible] בן 15 [illegible] בצבא.

★ [illegible]

★ [illegible]

★ [illegible]

בשכונת [illegible], אחת השכונות של ירושלים.

החברים בוועדת הבחירות ה־אזורית הסכימו, כי [illegible] הבחירות.

[illegible]

השופט סיריקה איש השנה של "טיים"

[illegible]

נצחון למערך במועצת מטולה

[illegible] ליכוד — 3; ליכוד — 1; ל"ע — 1.

יוסף יבנאי

[illegible]

צבא הגנה לישראל. שנת הלימודים תשל"ה

בן 14 — לפנימיה צבאית!

ההרשמה לפנימיות הצבאיות לכתות ט', י', החלה בכל לשכות הגיוס האזוריות, ובשני מוסדות הלימוד ביה"ס "הריאלי" בחיפה וגמנסיה "הרצליה" בתל־אביב.

יכולים להרשם תלמידים בעלי אזרחות ישראלית הלומדים בכתות ח' או ט'.

בעת ההרשמה על המועמדים להביא צילום תעודת הציונים של סיום כתה ז' או תעודת ציונים של סיום כתה ח' (לגבי המועמדים לכתות י').

צה"ל יעניק מלגות והנחות בדמי הפנימיה לתלמידים מעוטי יכולת נוסף להנחות המתנות בהתאם לשכר הלימוד המודרג.

פרטים נוספים בכל לשכות הגיוס האזוריות ובמוסדות הלימוד בימי א', ד' בין השעות 16.00 — 08.00

פרטים בכתב ניתן לקבל על־פי פניה לד. צ. 1911.

במשמע והגבורה

הצעיר לפנימיה הצבאית
המנימיה הצבאית של צה"ל
נתיב ההצלחה לבחורים עבונים.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

קולנוע

ירושלים:

* „מיני המוטקוביץ'" (סמדר) — קומדיה חברית בוגמת הוני אית. שכל פרטיה אינם מתקבלים על הדעת. בייחוד מהלך עלילה. אף ש"ש בה תחושות אנושיות. אווירה קוזמופוליטית-טוססת. מצחיק מאולה, העיקר — הפתעות יוצאות־דופן.

* „הרולד'ר אורנט" — „החלום האמריקאי" בסיפורם האנושי, אך הסופרי וההודו ועם לא מעט להי-טוטים. כאנאליזין של שני נודדים על. אם הדרך הברים. „סופרי" על פיט. צילום מוהד של וילמוס זיגמונד. הופעה צסירה של ג'ין הקמאן ואל פצ'ינו.

תל־אביב:

* „שחק אותה סם" (תכלת) — קומדיה כמעט אבסורדית. אי-שיה בעלת מקצת אישי כבד על אדם שסבל מתסביכים מוסלא בי-ביחוד "אוהדי הקלנוע" - ועוד יותר לאוהדי הדמויות הקולנוע, דומגי שגב הציפים. האינטליגנ-טים האגיצים לא יתאכזבו.

* „ג'ון ה..." (אסתר) — ג'ין יוסטן, במקצת יותר לסגנו המהולל מתוך „הנץ מהמאלטה". סיפור משט ידיעל בשקשה ממ-דים עם ביצוע פסיכולוגי מבריק וביצוע משולת, הסובל משמטנות הפרוה וסנסאציה, אך ברגעיו הטו-בים — קולנוע מאין כמוהו.

* „בשר הבורלדי" (אורלי) — מלודרמה שדומה של מדריך להד-רו על כבוד, אהבה, תקוה ואשר-לית. כדם הפור על כי העקיתות בשנים האבולים, אך מלאכותי-שבת של מלודרמה הוליבודיה מן הענין, טובת ביצוע מסה הלימוד שאבד עליה הכלת.

* „הדיקרוב הבודיר" (אלנבי) — הקרנה הצרה של הכרע מר-פודסם, המעודד נוסטאלגיה (גם סהוי לא מעט סטה). בעשי ומי סלף שובחת פיסטוליה) על הוד-קרב הרצוני בא.קיי. קוראל בסוף כבסטון. אוריגונה. לטוריאה פרס ל„זוקי הוליווד" הוסלו את כניסים קלינטון.

* „הוודינו" (פאר) — כרס נגד גנטרים מבוטל ברחוב של „האוד רה קייך עם ניסות פוליטיות. הנ-קות. הלשות ומיתועות. פיין - לי הגזיוסם אליו כאל כגנוב. כי הטנכון המנריין של הבמאי לאברי הוא המסרה. בלשונה הוא תביך בל-מונות.

חיפה:

* „מה תאמר לגברת עיר רומה" (חן) — מה באמת לומר לגברת צירודה שצפה יער לה מסקסות בלתי אסורים במו מטליות בבנייני מסודרים או כלפון ניסודיים ברחוב. עתי כי נראה בעת המוסיקה את אלן פאגס המפיק הגבוהי של כורת הי סלוויה האמריקאית „אבנוד קאבוד". בה אופרים הגברים לי נשים נידוחות ומה הנשים לגב-רים נירוחים בגלות המבלבלות הי נבהות של פאגס. בשפעת אך לא בעיה ולא בורית.

* „מבצר החסה האווזי" (חן) — קומדיה דראמטית בעיגיה על עוני. שפל. תקוה לעקבות בימי חופשי הנפש באוקלאהומה בתחי-לת הבאות. הכל כאן אולי מרחוק אביתי ופרפורציה נאותות. אך בכל זאת, ראוי הסרט להתכבד. לא מעט בזכות השחקנים הטובים.

* „הנגב שבא לבעוד" (שביב) — קומדיה אינטלקטואלית ואל-גאנטית קרה ובלוחסת. הנסודת לביחוד ברקמן יוהר כאשר לביקו-רת הברוקית. אותה היא לצחים מקיימת להצלחה.

הסקירה נכתבה על־ידי מבקרי הקולנוע הקבועים.

מוסיקה

אורח משווייץ בפילהרמונית

מאת מרים בר

פאול סאכר, איש שווייץ, הוא פנים חדשות לפני הציבור המנצחים של במת התזמורת הפילהרמונית. ועל פי ניצוחו על הקונצרט השני למנויים צריך להוסיף מיד — בעל דמות מסקרנת, שלא לדבר על מקצועיות מדרגה גבוהה. נדמה לי, שהוא מנגד הי מבוגים הדרושים מתזמורת את מאקסימום יכולתה — בכך יותר רק עובדה, שהתזמורת עשויות לקיים תביעות של בעל־שרבים כמותו. שכן אלו תביעות גדו-לות מאד. ביצירות ששמענו מה-תה כגון את הסמפונים בנגולם הפליה. ועם זאת לנורש הוא מכל בגן דיוק, „סולנר"; ואילו הסיק ניסימותו שלו צפויים במבנה צל-ליריקה. מכאן, שהסטולות שמקרין המנצח בנשמת. מבוה. לאינטי קאסונים של סגולות הקורפוס התזמורתי. ואמנם היתה הפיל-הרמונית בטיבה המרומה — רעננה והגבעות־מעצמה. אולי גם בעקבות. סיורה הקצר והחשוב בכמה בירות של מערב־אירופה בניצוחם של דניאל בארנבוים ו-משה עצמון ובהשתתפות. של ישיש־הפלא ארטור רובינשטיין ו-הכנרים יצחק פרלמן ויהודי מנו-חין.

האינטרפרטאציה של הסימפוני-ה הגאפורית למוצארט היתה מ-חושבת עד לפרטי־הפרטים. ועם זאת יצאה דינאמית, רב־צבעים, מצויירת באורות־צללים בולטים. יתכן שבקצת מקומות עלולים היו אקצנטים לא להיות לטעמם כל פוריסטים־למוצארט — אלה היו פה ושם מודגשים מדי, ועל הרקמה הכללית קונטראסטים יתר על המידה. אבל החשוב ביותר הוא, שפסר נאמן מכוון בנמישות מוזכה את מתח הנגינה, ואתה חש בתעודות המתח השובר מן הבמה למאזין.

„איני זוכרת, מתי שמענו בהיכל-התרבות את המוסיקה של מנדל-סון ל„חלום ליל קיץ" בשלמותה ובהרכב מלא, בהשתתפות מקהלה ושתי סולניות. האוורטורה ליצירה היא, כידוע, פנינה יחידה במינו בלוריה של היפניאם של מלחינים צעירים מכל הזמנים. זה נער בן השבעה־עשרה כתב מוסיקה שצרכיה הם בגדר שיא, שגדולי-גדולים, לא הגיעו לבגרות כזו בגילו. מקוריות הרעיונות מפתי-עה עד היום (ולא קשה לתאר את הרושם שעשו לפני מאה ועשרים שנה ויותר), מהיכם במחונה של הוד הבשלת, מקסים הוש להזמנה. מפליא הכשרון הגאוני להפיק הלבירוזה פנטאסטיים. לא־רואיים כאלה — והכל מבוצע בל כך באחידות אורגנית מושלמת. (כאשר מנו האורגים הנאציים אל ריכארד שטראוס וביקשו ממנו לכתוב מוסיקה ל„חלום ליל קיץ", השיב להם הזקן, ודאי בהתחייב נגמר: אבל, רבותי, הרי יש כבר מוסיקה יפה כל כך להלום הזה...).

הביצוע היה מעולה. הגוון ה-תזמורתי, העדינות, הצללים הג-אה של כלי־הנשיפה (שערכם ה-חשוב בנוסרנו היה בו בזמנם משהו מן החידוש) — כל אלה הוגשו למאזין ביד אמונה. ה-סופרן של גילה ירון בתפקי-דה לעיות היה נקי כבדולח, הספקי שלה קליל ותפשי. ועם זאת לא ריק אלא רווי; והתפתי כי זו היתה הטובה שבהופעות הזמרת הזאת ששמעתי. אילה רוזן ה-שיבה לסופרן במצו קורקסי. קבו-צת הנשים מן המקהלה הפיל-הרמונית תל־אביב (שמדריכה הוא סטנלי ספרבר) נתנה הצל-לה קלה, אוורירית.

בקונצ'רטו של הינדמית לכלו קבענו את יאנוש שטארקר. יוצא בודאפשט שכבר ניגן בעבר עם הפילהארמונית שלנו. בקונצ'רטו זה נועד תפקיד גדול לתזמורת בהרכב מאסיבי, סביב שלה. הסולן הוא בכל כוח אציל וצווה, אך צלילו אבד לאראות בתזמור הכבד למעלה מהרגיל. ל-עצמי נבכאבי קודם כל אחרי הפרק האמצעי (אנדאנטה קון מו-טו), הרבה יותר מאשר אחר ה-פרק הראשון. הבורלסקי הקולני; הקאנטילנה הארוכה על הפרק השני עוברת. עם פיתוחו של הקו, בריהפוסים ריקודיים בשופ-צים בעיטורים פוליפוניים.

יצירתו של הינדמית מצטיינת בעשירות של מוטיבים בחילופים ובשפע של קונטראפונקט — זו יצירה של מלחין נבון. המאזינה מרותקת ואתה מבקש לחזור ולשמוע את הקונצ'רטו בבניה. אך קשה לי לומר, שהיא עורר בי אמוציה מיוחדת, או מה שקרוי „אהבה". הינדמית כתב את ה-קונצ'רטו ב-1940. בימי שבתו באמריקה. הסולן שטארקר הבליט לאידוקר את ההישגים הטכניים. שאין בכל זאת פרופורציה סבי-רה בין הקשיים שבהם לבין ה-אפקט הנוצר מהם.

תקליטים

מניפה של צבעים

מאת זאב רב־נוף

„ויואלדי: „קונצ'רטי די ביזאמות להליל, אבוב, כינור, באסון וצ'מבאלו": אראטו — אר.סי.איי.)

מקליט זה, בביצוע האנסמבל הבארוקי של פאריס (ז'אן־פיאר ראמפאל, חליל; פיאר פיארלו, אבוב; רובר ז'אבלה, כינור; פול הן, באסון; רובר ויירון — לאקרואה, צ'מבאלו), הוא כמעט אוסף של פנינים. ויואלדי כתב הרבה מאד וביתועמים מבוונים באוד, חותמת אלה אינן ציינות לתחום היצירות החשובות שפיארד את שבו לדורות. אך, דומני, כי באנר־הגנה ואנאמית העמוקה שתן נותנות למאזין איננה נופלת משום הנאה אחרת. גם כשאתה יכול לומר כי ויואלדי „בתרגל", מתוג כלים וצלילים וצבעים וי קצבים ובבדידות, התוצאה היא פסיפס עשיר, מלא כאד הפתעות. ביחוד בביצוע מצוין זה, פסוס, שמור את עיניך והקדגש, משום שאינך יכול לעשות כשמדובר ב-מוסיקה מאוחרת יותר... לכל אחד, כמובן, הטעם שלו. וגם כשנהניתי מהכל, התרשמתי ביותר מהקונ-צ'רטו בדו מאג'ור, סונאטה לאבוב והפרק הראשון של הקונצ'רטו ב-סול־מינור.

„אליהו — פרקים מאורא-טוריה של מנדלסון" (אי.אם.איי.) — פרקים נבחרים של האוראטוריה (הבנויה על פי טקסט התנ"ך כפי שנכתב בגרמנית ב-נוסח לותריאני) מוצגים בתרגום אנגלי (שנעשה בימי מנדלסון ו-באישורו) על־ידי ויליאמס בריט-לוטון בביצוע שאפשר להתגבר בו: בגינת ביגוס (סופרן), ביבם בייקר (קונטראלטו), ניקולאי גדה (טנור), דיטריך פישר־דיסקאו (באריטון) עם תזמורת ניו־פילהר-מוניה ומקהלת ניו־פילהרמוניה (בהדרכה ווילהלם פיץ) ובביצועו של „השל־טיבע זה, בורגם. בי-מוסיקה כתובה, שוטפת, מלטפת, מוסיקה „שמימית", שאין בה לא כעס ולא מתח ולא זעם. מובן שצריך לאהוב מוסיקת כזו. ובעצם צריך לאהוב כל מוסיקה כדי להיות נתון להשפעתה (מבדי, אומר את האמת: איני חסיד גדול של מו-סיקה כזו). כאן הכוח הרב של הביצוע. הוא כה כלא. כה עשיר וכה בריא, עד שאפילו אדם ש-אינו שלם עם המוסיקה הזו בב-לה (ולא מי שסולד ממנה. כמוני בן) כמוני, בא על סיפוקו.

„המלחמה האחרונה" (סי.בי.אס.) — מלחמה זו לא הללי-ה (ואני מניח לא תוליד) אל-בומים, ספרי־גבורה ואנתולוגיה של שירי־ניצחון, תקליט זה, שהוא נסיון ראשון מסוגו לקבץ כמה מהשירים הידועים והחדשים מ-המלחמה הזו (על כל פנים ב-חלקם המכריע) אינו מופיע ב-נוסח „אלבומי", תודה לאל. ו-הסבר של עפרה אליגון אומר את הכל, כשהורגש הוא על כך, שהדברים נכתבו בחפזה, בצורה מתוספת ובלי ליטוש. זה טוב, מה שאינו טוב (גם אם אני מטו-נע שלא היו תנאים אובייקטיבים לכך) היא העובדה, שרשות אלה הוקלטו באווירה קרה ומנוחקת של האולפן. הם היו צריכים להיות „על חם", עם החיילים. לדעתי. השיר היפה ביותר הוא של נעמי שמר „לו יהי", בביצוע זה אלברשטיין כשהיא שוב מ-רתקת גם עם שיר יפן ומצויין „מכתב באמאי" (אליהו־טריקו). אחד לשכוח גם את יהורם גאון ואת אריק לביא.

„הריקודים האהובים ב-יותר של העולם" (אר.סי.איי.) — עוד תקליט של מוסיקה „הספריה הבבשית של מוסיקה" הכולל 14 להיטים של חורה ב-ביצוע ארתור פידלר. יוגין אור-מאנדי ומורטון גולד (עם האמרית עם תזמורת בוי פילהרמוניה). זה ניכה כל התקליט הזה היא ב-בפאתלייליק)„ מאת הלחינים גדו-לים של הבאות ה-16 וה-17, בכר גמן הוולנד, דוברים בנוסח ואחד-רים. הביצוע הוא בלי דופי, אך הוא הובע. כמובן, אתו מתגלה (לא התפלאתי כלל כשנשאלתי ע"ידי מישהו, בהזדמנות מסויי-מת, כי היא חזמרה).

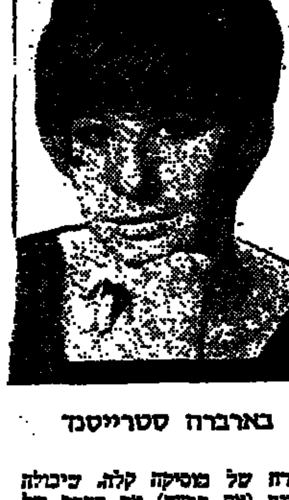
בארברה סטרייסנד

„בארברה סטרייסנד — קונצרט בפורום" (סי.בי.אס.) — אחרי שמונה שנים, בנן נעד-רה מהבמה הגדולה, הורה סטרי-סנד להופיע בפני מעריצים בסול-הבים בתקליט שהוקלט בו במקום. זהו „תקליט הסי" הוא חלק ניכר ב-כורת הסימה שלו הוא באותה הזושה פאנאסאטית של מיריות, אותה יודעת סטרייסנד לספוג ב-צורה כה מבצית. התזמור שלה ידוע וגם הביצועים המיוחדים עם כל הפלוסים והמינוסים שלהם. אר-לם בתקליטים כאלה היא המרבה ביותר, משום שכאן קול הוא רק מרכיב אחד מבין מרכיבים רבים של אישיות עצירה ומרהקה.

„ריק לי דיך החדי" (אריך זה — איטמרזינקס) — 28 להיטים בתחום הרוק נ"ל, ה-בצלצלים היום נוסטאלגיים באד בתקופה של תנופת הפופ. בעצם זהוי נוסטאלגיה כפולה — הוי לא שאלה של נ"ל, אלא של הת-בצאות בתחום המוסיקה הזו — כשום שגע מגש ו„הצליל הבאי-שרי" שלו בבצעים את הרוק ב-נעסת הזמורת גדולה המזכירה לא כמט את גלן בילר. כבמו מוסיקה „בשכבות".

„שירי הזהב של יפה יר-קוני" (הי.בי.אס.) — הפריצה של יפה ירקוני (הם אינם כתו-סים, הן בארץ והן בחו"ל) יוכלו לקבל בפיך „התף" של להיטי ה-זכרות מכל המלחמות שלנו, כש-המעטפה אמנם צבועה בזהב ובעי-רה אוירה חגיגית. מ„הבאני שלום עליכם" ועד „דוד מלך ישראל", מ„באב אל וואד" ועד „הבלהה לששת הימים" ו„התאכיבי יש יבואו רבד „מאבלה".

הכרות של מוסיקה קלה, ביכולה ללחות (אם תרצה) את הקפה של אחר־הצהרים שלך, מסקל של מאד. גם אם בלולים בה מלחינים רציניים מאד, הפסיפס המתחלף יוצר מעין קאליידוסקופ קוקטי, גם אם בעולה. כאן צצו אצלי הספקות הרציניים ביותר לגבי ה-בהירה. אך לא כדאי לדבר על כך. יש יותר מדי להיטים בהיים זה. לכן הבהירה היא קשה בכיר-הה.

„אלפרד דלר של מוסיקת התקופה אליזבט והיעקובי" (ואנגארד — סי. בי. אס.) — אלפרד דלר הוא זמר נדיר בעל קול של קונטר־טנור (מעין אלטו כבין זכר), קול שלמענו נכתבה ספרות ארוכה של מוסיקה טרום-קלאסית וקלאסית. דלר נחשב כי אחד המבצעים הגדולים בימינו של המוסיקה מכל באך, פורסל, הנדל ואחרים. כאן לפנינו מבחר עשיר כמר של אריות (להבדיל ...

הודעות מס־הכנסה ומס־רכוש

הודעה בדבר הרחבת חובת הנכוי במקור

נציבות מס הכנסה ומס רכוש מודיעה, כי החל מיום ב' בכסלו תשל"ד 15 בדצמבר 1973, חלה חובת ניכוי מס הכנסה במקור מתשלומים בעד עבודות הלבשה, עבודות מתכת, עבודות חשמל ואלקטרוניקה ועבודות הובלה. שיעור הניכוי הוא 7½% מהתשלום. נוהלי הניכוי, הדיווח ותשלום הניכויים — זהים לנהלים בדבר ניכוי במקור משרותים וטובין ועבודות בניה.

דברי הסבר ופרטים נוספים אפשר לקבל במשרדי פקידי השומה.

נציבות מס הכנסה ומס רכוש

הודעות מס־הכנסה ומס־רכוש

לשימת לב המעבידים

לפי חוק הבטוח הלאומי המתוקן, חלה על המעביד החובה לנכות את דמי הבטוח הלאומי ממשכורת העובד — החל מינואר 1974.

מעביד המשלם את דמי הבטוח בעד עובדיו ואינו מנכה תשלום זה מהמשכורת — חייב לראות בדמי הבטוח ששלם, חלק בלתי נפרד ממשכורת העובד.

המעביד חייב איפוא — החל מיום 1.1.74 — לנכות מס הכנסה, מלווה בטחון ומלווה מלחמה מתשלומי דמי בטוח לאומי שלא נוכו ממשכורת העובד. כן חייב המעביד במלווה חסכון מעבידים בשל תשלום זה.

נציבות מס הכנסה ומס רכוש

צופי לבית אורון ואהוד גרוסמן

מאושרים בהולדת בתם הבכורה

לילך

נכדה

לעברית ואריה אורון לאידה ויעקב גרוסמן

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, —בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ־8—11) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון. התורנות מגורה באורח זמני. החברים מסניפי: אילון, יד אליהו, ר' מה־יחן, עממי ב' ורמת שאול יפנו למגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טל' 101. על חידוש התורנות נודיע בזמן.
2. מרפאת התקוה ב', רחוב זיו פינת רח' בריכה, טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב', נטקה, כפר שלם וחלק הקרוב ליד־אליהו.
3. מרפאת הדר יוסף רחוב קהלת ודקה מספר 10—12 טלפון 778095 בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר־יוסף נוה שרת צהלה, רמת־החייל, תל־ברוך וכן ל-חברים מהשכונות הקרובות ל-סניפים
4. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה 61, פינת לוינסקי טל' 33463 לחברים בסניפי: נוה־שאנן ושינבוים ופלורנטין.
5. מרפאת קבוביץ, רחוב דת קסוביץ 36 פינת יהודה המכבי טל' 444494 — לחברים מסניפי קסוביץ, יבניאלי, ר' מת־אביב. שייך כנים וחלק מבבלי — לפי רצון החברים היכולים לפנות לקסוביץ או תל־נורדוי — לפי בחירתם.
6. מרפאת תל־נורדוי, רח' דב הוז 1 פינת מנדלי 21, טלפון 243233 — לחברים מסניפי: תל־נורדוי, —אלחריזי, אחוד נוב, גלבוע ונמל ישפורים וחלק מבבלי — לפי רצון ה-חברים היכולים לפנות לתל־נורדוי או קסוביץ לפי בחירתם.
7. מרפאת קרית שלום רח' דשבסקי 12 טלפון 822715 ל-חברים מסניפי קרית־שלום ו-הסביבה.

הערה:
א. אחרי השעה 12.00 ב-לילה ועד שעה 7 בבו-קר בתקיימת תורנות לילה במד"א ברחוב מזא"ה 18, טלפון 101.
ב. החברים מסניפי: מנדל-ברג, בר־אור, אולימפוס, שבזי, יונה הנביא ו-מונטפיורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 ב-ערב עד 7 בבוקר פנו למגן דוד אדום רחוב מזא"ה 13, טל' 101.

ב. תורנויות ערב שבת

בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רחוב מזא"ה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת, במרפאת מנ-דלברג — רח' אלנבי 75, טל-פון 614467. בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
2. בית מרקחת, ברחוב זמנהוף 42, טלפון 289221 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה, במנהוף —בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גלבוע	— טל' 242870
התקוה א'	— טל' 32579
ושינבוים	— טל' 828180
הדר־יוסף	— טל' 778095
יד־אליהו	— טל' 34278
יונה הנביא	— טל' 55979
כפר־שלם	— טל' 31546
מנדלברג	— טל' 614467
נוה־שאנן	— טל' 33483
קרית־שלום	— טל' 822715
קסוביץ	— טל' 444494
רמת־אביב	— טל' 412294
רמת־החייל	— טל' 771162
תל־נורדוי	— טל' 243233

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תור-נות במגן דוד אדום רח' מזא"ה 13 טלפון 101.

2. רופאים מקצועיים — ל-כל סניפי המחוז במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467.
א. רופאי א.א.ג. ורופא עי-ניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.
ב. כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה לכל סניפי המחוז, בזמנהוף, רחוב זמנ-הוף 34, טלפון 284242. בש-עות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחרי הצהרים.

בית מרקחת כוהזי במר-פאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75. בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ. 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה:
בית המרקחת מנדלברג רח' אלנבי, פתוח בימי א—ה משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

החלה ההרשמה לבתי ספר לאחיות מוסמכות של קופת חולים

מתקבלות מועמדות בנות 17—40 שסיימו י"ב כיתות של בית ספר תיכון עיוני, מקצועי או חקלאי המוכר ע"י משרד החינוך, או מועמדות שבידיהן תוצאות של 4 בחינות בגרות.

משך הלימוד 36 חדש. תכנית הלימודים היא עיונית ומעשית. הלימודים מתקיימים בתנאי פנימיה. התלמידות מקבלות משכר לימוד ומתגייסות לעתיד זה האקדמאית.

לפנות ישירות להנהלת בתי הספר במקום:
בית ספר לאחיות „דיבה" ליד בית החולים בילינסון פ"ת.
בית ספר לאחיות ליד בית החולים המרכזי לעמק — עפולה.
בית ספר לאחיות ליד מרכז רפואי סורוקה בנגב — באר־שבע.
בית ספר לאחיות ליד בית החולים קפלן ברחובות.
בית ספר לאחיות ליד בית חולים השרון פ"ת.
בית ספר לאחיות ליד בית החולים „מאיר" כפר־סבא.

מרכז קופת חולים

תיאטרון ישראל

הערב 1.1

הבימה:
כי אנשים האחים:
תל־אביב האולם הגדול
ב־7.30

הן, הן לילה:
תל־אביב האולם הקטן
ב־7.30

הקאמרי:
כמה בעיבים:
תל־אביב

כלו: פלוה:
צה"ל

התיאטרון העירוני חיפה:
אנשים קשה:
ירושלים

בשורת צבאי: צה"ל

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4936/73

בעניין עזבון המנוחה ביילה פרנקנברג ז"ל ת.ז. 3046844, כי רחוב כ"ההילבר 28, ראשון לציון.

המבקשים: 1) שובה ולדמן (פרנקנברג), ברחוב בההילבר 28, ראשון לציון.
2) בירם שליסלברג (פרנקנב-רג), ברחוב דובוסקי 37, ראשון לציון.

שתיהן ע"י ב"כ עוה"ד א. עיבגיקי, מרחוב מונטיפיורי 25, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המצהיר על ירושת המנוחה הנ"ל הנבי כוכין בזה כל אדם הטוען, כי יש לו טובה הנאה בעזבון המנוחה, הרוצה להתנגד להסרה, להגיש הוך 15 יום מיום פרסום הזה ... ה. ההתנגדות להסרה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כמבוקש.

דוד ולך — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4873/73

בעניין עזבון המנוחה אסתר יד-דה ת.ז. (784172) שכתובתה ה-אחרונה היתה בתל־אביב רחוב יהודה בן נגן 83 ונפטר בתל־אביב ביום ביוז טבת תשל"ג (1.1.73)

המבקשת: אסתר ציונה — ציר ב"כ עוה"ד ג. זיכר בתל־אביב רחוב קרליבך 10.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המצהיר על ירושת המנוחה הנ"ל הנבי כוכין בזה כל אדם שיש לו טובה הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להסרה להגיש תוך 15 יום כפי ההמנה זו התנגדות להסרה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בקיתה.

דוד ולך, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הצגות בכורה

תל־אביב	12.1.74 ב־8.30 בערב
	15.1.74 ב־6 בערב
חיפה ארמון	17.1.74 ב־7 בערב
ירושלים בנייני האומה	21.1.74 ב־6 בערב

האופרה הישראלית מציגה

נסיכת הקרקס

אופרטה מאת קלמן

בימוי: אדיס דה־פיליפ ● מנצחים: א' לבנון ● א' טרסקי
כוראוגרפים: פ' צ'ארסקוב ● י' קלוסקי עברית: נפתלי בסמן
מנצח המקהלה: ד"ר ה' פינקוס

צים ZIM

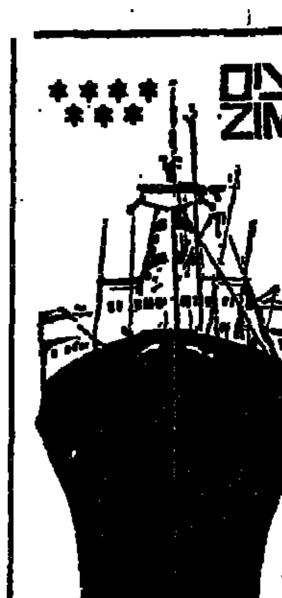

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

גלילה	30.12
אשל	31.12
PINGUIN	31.12
SALZBURG	2.1
TUA	3.1

לנמל אשדוד

SALZBURG	1.1
PINGUIN	2.1
גרקיס	2.1
דהל	2.1
TUA	2.1
ALGA	2.1

ייתכן שינויים ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית בע"מ
המוכרים הכלליים
נ.ז. דיזנגוף ושות' בע"מ

בית ההבראה „בנדורי" בחיפה פתוח מחדש

בית ההבראה ע"ש בנדורי (מגיזה) בחיפה, שעמד עד כה לשירות חיילים בחולימים, נפ-תח מחדש למבריאים, ביום ג', 1 בינואר 1974. בבית החוזר יתקבלו גם בו כחולי בית הזקוקים לפיקוח רפואי ד לדיאטה אישית כחוכי בכל החודשים האחרונים.

כ"כ פתוחים למבריאים:
בית־רמה בזכרון־יעקב — טלפון 063—99070—1
בית־ההחלמה „כנרות" ב-טבריה טלפון 067—21281—2
בית ההחלמה „נוה הלל" בבני־ברק טלפון 782231

נופש „סוף שבוע":
בבית „בנדורי" בחיפה וב-„בית רמה" בזכרון־יעקב ניתנת האפשרות עתה ליהנות מ-נופש סוף־שבוע (מיום ששי אחה"צ עד למוצאי־שבת אחה"צ־ערב). המחיר לנופש סוף־שבוע למבוגר —60 ל"י ולילד —40 ל"י.
עתה ניתן לקבל חדר ליחיד ביתר קלות.

בקרוב נודיע על מועד פתי-חתו מחדש של בית־ההחלמה „ארזה" במוצא ליד ירושלים.
המעוניינים מתבקשים לפנות לסניפי קופת־חולים או לשירות לבית־ההבראה הנ"ל.

מחלקת ההבראה
מרכז קופת־חולים

מנוי,
האם סלקת את חובך לשנת 1973?

בתי־מרקחת

בירושלים

מוריה, דרך בית לחם 22, טל. 37531; סיאם, רחוב שער שכם, טל. 284512.

בתל־אביב

הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 72 טל' 286740. „כיכר המדינה", רח' ה באייר 48 טל 258046. מורהא, רח' בן־יהודה 183, טל' 242673

חיפה

מוריה, מוריה 45, טל. 241009.

רמת־גן

עמית, רחוב מודיעין 130, רמת־גן.

בת־ים

הלוי, רח' בלפור 9.

בחולון

אסותא, סוקולוב 4 (כול-ב)

פתח־תקוה

פיטביץ, חפץ חיים 6.

בנתניה

נגבה, נגבה 38.

בבני־ברק

הוסה, כבר הישיבה, בני־ברק.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת־השרון, רעננה, כפר־סבא, רמתיים

גולדשטין, מרצליה פיתוח, ככר כנור.

קולנוע

תל־אביב
אופיר — הנוקם במוסק
אסתר — מלכודת התופש
אורלי — בשר וטורלי
אלנבי — הדו קרב הגדולי
בן־יהודה — נשיקת המוות
גורדון — הבלהבהיבי עם הגעל השחורה
גת — פט ושיל
דקל — הבית האדום
דרייב אין — 5.00 השובבה הקטנה 7.15 קח את הכסף וברח
הוד — המהיון
המרכז — תאוות האחות
זכיר — אהבה להרגיש
חן — האהלם הגדול בעולם
ליכוד — מי רצה את שילה
מוגרבי — בחורה למערב
מרתמיר — בציותיו של גבר
מקסים — האחים מהריבוי
סינרמה — מוסל והפסיד
סטודיו — יומנה של בתולה
סינמה 1 — הישגוף
עדן — גר הבוס
פאר — הוריש
פריז — ארוך הוא הלילה
צפון — שובר הלבבות
רמת־אביב — אהבה כשמש בגים צוננים
תכלת — שחק אותה סם
תמר — המכורים לתאוה
תל־אביב — תוסת לאהוב
יפו
נגה — זעם השמש
צליל — הנמלט מאי השדים
בת־ים
רמת יוסף — הלף עם הרוח
חולון
ארמון — 7.15, 9.30 קלאופטרה
בנגב — 7.15, 9.30 יום 55 בפקינג

ירושלים
אדיסון — רעם האגרופים
אורין — גם מלאכים אוכלים שעועית
אורגע — והתילל
ארנון — הגיזרי
אור־גיל — בסבך הנקמה
הבירה — בית ספר לסקס
חן — 7 נשים וגשים
ירושלים — הטומא הגדול
סמדר — מיני ומוסקוביץ
עדן — זר בגימנסיה
רון — הפרפר המצרי

חיפה
אורין — איך ללכוד גבר
אורות — מלכודה לביבי סיטר
אורלי — הבלונדיני עם הנעל השחורה
אמפיתיאטרון — הקידה המוחצת
ארמון — שובו של סבאטה
אורדן — מבניק
בית רוטשילד — פלוטן האליגנות 9.00
חן — מה תאמר לגברה עירוכה
מירון — הדוחין
עמקי — בצל עץ תלוי
עצמון — הבריחה
פאר — בלש רשמו קולוכבר
רון — בצל הזהב השחור
שביט — הדר הכרמל — הנגב שבא לספוד 6.45—9

רמת־גן
אורדע — מלודה לביבי סיטר
אלאוים — המבגי האהבה בפריז
ארמון — דקמרון בכי 2
גל־אור — חלף עם הרוח
הדר — הבריחה
לילי — פרין התתל
יומני: 4 הבלינטרים הקבבנים
רבה — ברוסיה באהבה
רמת־גן — הרפתקה במצולות
שביט — הארסיסטים בחופשה
בת־ים
אסתר — 4.30—7—9.15 המבסק בהאריס
בחולון
סטודיו — 7—9 קיץ של התבגרות
עדן — 7—9.15 הפרפר המצרי
אחרי הצהרים: בטקם שלי
הרצליה
דקל — 14 האהבים 7.30
כפר־סבא
עתל — 8.15 העין הציבורית
חן — נקמה בדם קר 8.30
הוד־השרון
בית הפועלים — היהלום שלהם 8.00
חדרה
הוף — 7—9.15 אהבה מסוג
פתח־תקוה
הדר — זה הוא 7—9
היכל — 7—9.15 המזימה 3.30 שהוב
—7—9.15 המערבולת

טלויזיה כללית

17.30 חדשות. תכניות ילדים. 17.32 משדר שירות. 17.40 סיפורי טבע. 18.10 ד"ר דוליטל. תכניות ערבית — 18.30 קיצור חדשות. 18.32 פולקלור. 19.00 ליי משפחה. 19.30 חדשות. תכניות בעברית — 20.00 השדה. 20.30 מבט. 21.30 „מניקס". 22.20 שיחה עם דוד בן־גוריון שהוקלטה ב-אפריל 1970. 23.30 פסוק של יום וחדשות.

טלויזיה לימודית

8.15 „יעוץ המוסך הי" — ישיבות תיכוניות. 8.40 תורת החשמל י' — ניתוח מעגלים. 9.05 חשבון ז' — שכלת שכיחויות. 10.00 אנגלית ט'. 10.20 אנגלית ו'. 10.45 גני ילדים — הבה נסדר דברים. 11.05 גיאומטריה ט' — בשפט ישר ד' העוף. 11.25 אנגלית ו'. 12.00 אנגלית ו'. 12.20 אנגלית ה'. 13.00 סבגלוגיה ס' — הפלסטיק. 13.40 כריסטופר קולומבוס (סרט). 16.00 אנגלית. 16.13 אנגלית. 16.26 גני ילדים — נסים הנגדי. 16.41 מו-סיקה — כפל במספרים ממשיים. 17.05 גני ילדים — צמחים עצי בית.

שדורי ישראל

רשת א'

6.00 העברה מרשת ב'. 8.05 קונצרט בוקר — באך: סויטה מס' 4 ברה־מז'ור. סן־סנס: קונצ'רטו מס' 1 בלה־מינור לצ'לו ו-תזמורת, אופוס 33. בריטן: וריאציות על נושא של פרסל, ברהמס: קונצ'רטו מס' 1 ברה־מינור לפסנתר ולתזמורת. ביזה: „משחקי ילדים", אופוס 22. אי-בר: קונצ'רטינו דאקמרה לסקסופון ולתזמורת. הונגר: סימפוניה מס' 2 לכלי־קשת ולחצוצרה. 11.00 עברית לעם. 11.15 ידיעתי ספר — לכיתות ד', ה' בבתיה"ס היסודיים. 11.35 שיר ופזמון. 12.15 אנגלית למתחילים. 12.35 קונצרט צהרים — מוסיקה קלאסית קלה. 13.00 בחצי היום. 13.25 המשך קונצרט צהרים — קטעי מוסיקה לתזמורת כלי קשת. 14.00 סקירת עתוני הצהרים. 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — ניסן ו-רתמים משיכון ב'; התחיל ה-גינגלי; לגדולים — בארץ הלמה. 15.05 רצף מוסיקלי. 16.05 רגע של עברית. 16.06 ספר חדש — סקירה. 16.10 שיעור בתלמוד ל-תלמידי תיכון. 16.30 נגינה בי צוותא — ברטוק: רביעיה מס' 6. 17.05 צלילים מלוא חפניים — אבל אורליך. 18.05 תכנית מיוחדת על דוד בן־גוריון במלאת 30 ל-ספירתו. 18.55 לחקלאי — שידרת ידיעות יומי. 19.00 היום הזה. 19.25 קלאסי וקל. 19.50 פרקי ה-יום בתנ"ך: ישעיהו. 20.05 זכרי-נות ארץ־ישראל. 20.15 לקראת קונגרס. 20.30 הקונצרט הסימפוני בית ירושלים — קונצרט: רפסודיה לליקוד תורכי, באך: במיכוד שוק-קונצ'רטו לפסנתר ברה־מינור משובר לכינור, מוצארט: קונצר-טו בלה־מז'ור לקלרנית ולתזמורת. בטהובן: סימפוניה מס' 8. קטעי סמרות. 22.05 המשך התזמורת ה-סימפונית ירושלים. 23.00 דיווחים על תוצאות הבחירות. מלווים שי-רים ונעימות עד הבוקר.

(כל הזמנה הרשת כל שעה)

רשת ב'

6.05 התעמלות. 6.15 שעון בו-סיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני ה-בוקר. 7.25 זמר זכר לך. 7.55 אור ירוק. 8.10 בוקר טוב + פריסות שלום. 8.55 שמות ושי-גים בכותרות. 9.05 המשך בוקר טוב + פריסות שלום. 10.05 כאן בבית. 11.40 לאן הערב + מוסיקה קלה. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 הן היוך. 13.00 בחצי היום. 13.25 שירים משלנו. 14.10 תשבץ אריך גנן. 15.05 מכר חוביב + פריסות שלום. 15.53 הדרך. 16.05 רגע של עברית. 16.06 דרכון לזמר. 16.30 בתקופה שתביך את הרמה. 16.35 דרכון לזמר. 17.05 שאלה של טעם. 18.05 שירים שאהבנו. 18.45 היום בספורט. 18.55 הד-עות. 19.00 עברית לעם. 21.05 בצל קורתם. 22.05 זה טול זה. 23.00 דיווחים על תוצאות הבחי-רות מלווים שירים ונעימות עד הבוקר.

(כל הזמנה הרשת כל שעה)

גלי צה"ל

6.05 צלילי בוקר + ד"שים. 6.55 למגויס ולמשפחתו. 7.05 המשך צלילי בוקר. 8.05 יומן ה-בוקר. 8.30 ד"ש עם שיר. 10.55 מילה בסלע. 11.05 חמים וטעים + ד"שים. 11.55 מה לעשות. 12.05 יומן הצהריים. 12.30 המשך חמים וטעים. 13.30 דיווח בביוון השני. 13.35 המשך חמים וטעים. 13.55 הודעות לחיילים. 14.05 קינות קל + ד"שים. 14.30 חד וחלק. 15.05 המשך קינות קל. 16.05 בא ל-בלבל. 17.05 יומן הערב. 17.40 סובבים למלכם + ד"שים. 18.05 קאלות אישיות. 19.05 ממנה אליך. 20.05 הוסם ורענן. 20.30 כרטיסים. 22.05 בא נדבר. 23.53 שיחת חצות. 00.05 יומן חצות. 00.30 ציפורי לילה. 02.05 פס-קים בהיסטוריה. 3.05 מזמורים אל תוך הלילה עד שעה 6.

(כל הזמנה הרשת כל שעה)

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4588/73

בעניין: צוואת המנוח נתן וינ-רב שנפטר ביום 15.8.73 באיר-דלקן אשר בכורין ומקום מגו-ריו האחרון רחוב סוקולוב 25, תל-אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־משפט זה בקשה לקיום ותוקף ל-צוואת המנוח הנ"ל.
כל הטוען נגד כתן תוקף ל-צוואת המנוח עליו להגיש לבית־משפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. אח-רה יחהור בית המשפט על תקי-פות הצוואה.

דוד ולך — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

אוגר חום אלקטרה
הרבה חום במעט חשמל
לפי תעריפים מוזלים בזרם-לילה!
חסכוני! * בטוח! * נקי! * נאה!
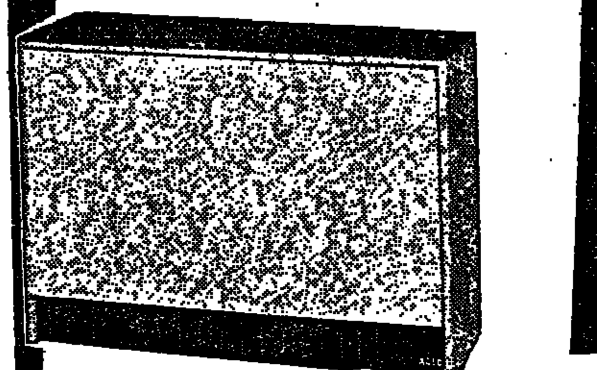
לפרטים חייג:
* תל־אביב טל. 39721
* חיפה טל. 640000
* ירושלים טל. 224750
* באר־שבע טל. 72211
אלקטרה
שרות נאמן שעמד במבחן

מבצעים מיוחדים
ברשת בתי הכל-בו של המשביר לצרכן
בחודש ינואר

משלוחים חדשים ממיטב התוצרת הבלגית
בחודש בלגיה
* רהיטים ושטיחים
* כלי בית
* כלי זכוכית
* מגבות שמיכות מפות שולחן
* נעליים וארנקים
* סוודרים
* תמונות ובובות
* מתנות שונות

הצעות מיוחדות
מחירים לדוגמא:

	המחיר הרגיל	המחיר המוזל
מחלקת נשים		
חולצות ספורטיביות שרוול ארוך	42 ל"י	34 ל"י
אפודות גולף שרוול ארוך	56 ל"י	46 ל"י
אפודות בדוגמאות שונות שרוול ארוך	59.50 ל"י	49.50 ל"י
גרבונים	3.65 ל"י	3.20 ל"י
מחלקת גברים		
חולצות גולף	54 ל"י	44 ל"י
ז'קטים מצמר	165 ל"י	135 ל"י
מחלקת ילדים		
מעילי ניילון, אורלון דו צדדי	130 ל"י	110 ל"י
מחלקת בדים		
שמיכות עם מילוי דקרון	78 ל"י	72 ל"י
מחלקת כלי בית		
מכווה לציפס	31 ל"י	28 ל"י
מיבש צלחות	65 ל"י	58 ל"י

המשביר לצרכן

ספר־תורה, מתנת הקהילה הספרדית של יוצאי ארצות הבלקן שחברית מתגוררים כיום בניו־יורק, נמסר אתמול אחר־הצהריים לנציג יחידת־שריון של צה"ל־ קצין צה"ל, שקיבל לידיו את ספר־התורה, יעבירו לבית־כנסת שנה של היחידה. (צילום : יצחק פריידין)

מבצע „השוק היהודי" במיאמי נתקל בקשיים בגלל חוסר תוצרת ישראלית

מאת סופר „דבר"

מבצע ההסברה לקניית־קבע של מוצרי ישראל, המתנהל זה מספר חדשים בעיר מיאמי בפלורידה, במסגרת תכנית „השוק היהודי", זכה להצלחה רבה בקרב האוכלוסיה היהודית בעיר זו, שנבחרה לשמש עיר נסיון ראשונה בארה"ב לתכנית. אולם באחרונה נתקל המבצע המעשי בקשיים, כיוון שמלאי הסחורות הישראליות אזל ומשלוחים חדשים טרם הגיעו.

יום ההכנית, העתונאי יהושע משולה, הגיע לביקור קצר בארץ, כדי לדווח ליצואנים על מהלך המבצע ולהחיש את משלוח מוצריהם למיאמי.

בתוף מיאמי נפתח משרד מיוחד להפעלת המבצע „קנה תוצרת ישראל" („ביי ישראלי") והוא אירגן עשרות תצוגות מזון, תוך שיתוף פעולה עם ארגוני הנשים. בהן קנו נשים את המוצרים וקיבלו את רשימות החנויות, בהן אפשר לקנות את המוצרים דרך קבע. אולם, כאמור, מלאי הסחורות אזל ומשלוחים חדשים טרם הגיעו למיאמי.

בעקבות החלטתה של אגודת הרבנים במיאמי לסייע להצלחת המבצע, נשלחו לרבנים מכתבים, בהם נתבקשו לעודד את צריכת מוצרי המזון הישראליים באירועים משפחתיים (מסיבות, חתונות וכו'). המשרד „ביי ישראלי" פנה גם ליבואנים בניו־יורק, שיפנו משלוחים של מוצרים ישראליים למיאמי.

לדברי י. משולה ניתן כיום למכור במיאמי מוצרים ישראליים (דברי מזון, אפנה, תכשיטים וכו') במיליוני דולרים. בחוף מיאמי שוהים כיום כמיליון תיירים יהודים, שבאו ממדינות הקרות בארה"ב לבלות את שנות החורף בפלורידה החמה. גם הם יקנו תוצרת ישראל בעקבות מבצע ההסברה. יש עתה, לדבריו, נכונות רבה בקרב היהודים לסייע למדינת ישראל — בעקבות מלחמת יום הכיפורים — גם על ידי קניית תוצריה, אם הם באיכות טובה ומחירים סביר.

הנהלת אגודת „השוק היהודי" בתל־אביב ביקשה פגישה עם שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב, כדי לדווח לו על מבצע מיאמי ולבקש עזרתו בהרחבת מבצע ההסברה לקניית מוצרי ישראל בערים נוספות בארה"ב — נוכח הקשיים הצפויים ליצוא הישראלי בשנת 1974, עם צמצום הביקוש בשוק המקומי וצמצום ההזמנות בארצות אירופה.

נעצר חשוד בשני מעשי שוד מזויין

משטרת ראשון־לציון עצרה אתמול לפנות בוקר צעיר תושב שיכון הכורח בעיר, החשוד בשני מעשי שוד מזויין בסניף הדואר בשיכון.

השוד הראשון אירע לפני כחודש. צעיר רעול־פנים נכנס אז לסניף הדואר ובאיומי־אקדח שדד 400 ל"י. לפני כשבוע אירע בסניף הדואר שוד נוסף. גם הפעם היה השודד צעיר רעול־פנים שאיים באקדח על הפקידים ונלקח ונמלט עם 4000 ל"י.

אחרי השוד השני גילו חוקרי המשטרה ליד סניף הדואר כיפה סרוגה. מפקד מרחב המרכז של המשטרה נצ"מ ע. גולדברג הקים לצורך חקירת מקרי השוד תולית־חוקרים מיוחדת.

לפני מספר ימים קיבל מנהל סניף הדואר שנשדד מכתב בלתי־חתום, שכותבו הודה במעשי־השוד. הכותב האלמוני הסביר, כי היה זקוק בדחיפות לכסף ולכן נאלץ לשדוד.

במהלך החקירה נפל חשד על חייל שסרק ביחידתו בצה"ל. החשוד יורד כדתי וחובש־כיפה, והדבר התאים לעובדה שבמקום השוד נמצאה כיפה סרוגה.

ביום א' בלילה הוצב מארב ליד ביתו בשיכון המזרח בראשון־לציון, וכשהגיע הצעיר למקום לפנות־בוקר — נעצר.

לדברי המשטרה נתגלה בחיפוש שנערך בבית סכום כסף גדול וכמות של אסימוני־טלפון. במקום־כתור נתגלה גם אקדח. (ע)

בוטל צו סגירת קולג' ביר־זית

המפקד הצבאי של נפת רמאללה ביטל אתמול את צו הסגירה נגד קולג' ביר זית, שהוצא לפני כמה שבועות לאחר שתלמידיו ומוריו נחשדו במעולות חתרניות נגד השלטונות הישראליים באיזור.

סגירתו של בית הספר גרמה לסערת רוחות, וכמה מתלמידי בתי הספר באיזור רמאללה, אל־בירה והסביבה ניסו להשבית את הלימודים במחאה על סגירת בית הספר. אולם המושל הצבאי הזהיר את מנהלי בתי הספר והמורים, כי כל נסיון להפריע למהלך הלימודים הסדיר יביא לפעולה נמרצת מצד השלטונות הצבאיים. לאור האזהרה נרגעו הרוחות.

ביטול הצו לסגירת בית הספר נתקבל בקורת־רוח בקרב „בהלת הקולג'", מוריו ותלמידיו, אם כי הלימודים בו יתחדשו רק לאחר סיום פגרת חג המולד, בעוד כשבועיים. (ע)

10,000 לירות נשדדו מפקיד

אלמוני מזוין שדד ביום א' כ־10,000 לירות מפקיד בית־החרושת רוזן למגבות, כשהיה בדרכו להפקיד את הכסף בבנק ברחוב עמק־יזרעאל בתל־אביב. הפקיד מיכאל כסכן החזיק את תיק הכסף בידו כשלפתע הגיח בחור רוכב־קטנוע ושדד ממנו את הכסף. הפקיד קרא לעזרה, אולם איש לא חש לעזרתו והשודד נמלט.

המשטרה פתחה בחקירה. (ע)

מחזיק האקדח בלוד יועמד לדין

הימאי הפורטוגלי שנלכד ביום א' בנמל התעופה בן־גוריון כשהוא חמוש באקדח, עודנו מוחזק במעצר במשטרת הנמל וכנראה יובא היום לבית משפט השלום ברמלה להוצאת פקודת מעצר נגדו.

נודע, כי נציג המשטרה עומד לבקש מהשופט לעצור את החשוד ל־15 יום.

בחקירתו במשטרה טען הימאי שוב ושוב, כי לא היה בכוונתו לעשות פשע כלשהו. למרות שהאקדח היה טעון עשה כדורים. לדבריו, היתה כל כוונתו להביא את האקדח כמתנה לאחיו.

המשטרה איננה מקבלת את טענותיו, כיוון שהגיע לארץ כשכלי הנשק בחזקתו ולא הודיע על כך לשלטונות, לא בכניסתו ולא בעת שעמד לצאת מן הארץ.

המשטרה תבקש לעצור את החשוד כדי שתוכל להכין תיק נגדו ולהעמידו לדין באשמת החזקת כלי־ירייה שלא כחוק. (ע)

מדליון ברונזה כבן 1500 שנה, יחיד מסוגו בעולם, נתרם ל„מוזיאון ישראל" ומשמש מוצג־החודש המדליון, שהוא במצב־השתמרות מעולה, נטבע בארץ, בשכם, בימי הקיסר הרומי פיליפוס־האב, שפניו נראים בבירור על פני המדליון.
המדליון נתרם למוזיאון על־ידי ג'יזל ודוד ליטמן משוויץ.

סטודנטים יהודים מצ'ילה מבקשים מקלט בבריטניה

לונדון (עסט"א) — ששה מתוך שבעה סטודנטים מצ'ילה, שביקשו מקלט מדיני בבריטניה, הם יהודים — כך מסר חבר הפרלמנט הבריטי מסיעת הליבור כמבר קלינטון דייויס, שהוא בעצמו יהודי.

בקשתם של הקבוצה נדחתה על ידי שר הפנים רוברט קאר. הוא לא שינה את החלטתו, גם לאחר שביקרה אצלו משלחת בהשתתפותו של חבר הפרלמנט דייויס.

עם זאת טרם הוכרע העניין סופית. סכן השבעה ניצלו את זכותם לערער בפני הטריבונל לעניני הגירה, המוסמך לבטל את החלטתו של שר הפנים.

השישה טענו, כי מסוף לעובדה, שהם נרדפים באורח פוליטי, הם עלולים ליפול קרבן גם לרדיפות אנטישמיות, בבקרה שיוכרחו לחזור לצ'ילה. אחד מהם הוסיף, כי הכת הצבאית השליטה שהה בצ'ילה נוטה למצוא חן בעיני הכיוונים הערבי בכדינה, על העבון המישם היהודי.

פוזר בית־המשפט החוקתי ביוון

אתונה (ע"ר) — יוון פיזרה אתמול את בית המשפט החוקתי שהוקם על ידי המשטר של פאפאדופולוס.

בית המשפט הוקם על פי עירגויים בחוקה, שאושרו לפני חמישה חדשים במשאל עם. מטרתו היתה לבדוק את המצעים של מפלגות פוליטיות ואת הכינורים של מועמדיהן. היתה זו סמכות לפזר כל מפלגה הסוטה ממצעה או כל מועמד, שמעשיו נחשבו נוגדים את החוקה.

שלושה נהרגו בתאונות

ישראל קרויזמן, בן 65, ואשתו לאה, בת 62 מראשון־לציון, נהרגו ביום א' בערב מפגיעת מכונית במרכז העיר.

התאונה אירעה סמוך לשעה 9 בערב, בעת שבני־הזוג חצו את רחוב דובינסקי במעבר־חציה, כנגד שהיה נהוג בידי תושב תל־אביב, בן 28. פגע בהם והרגם במקום.

נהג המכונית נעצר על־ידי המשטרה לחקירה.

בתאונת „פגע וברח" באותו לילה נהרג רס"ר יוסף שקד מהמטה המרכזי של משמרת תל־אביב, בשעה שנפגע על קטנוע ברחוב הר־כרם סמאל.

הרס"ר נפגע על־ידי מכונית אלמונית, אשר נעלמה מהמקום. מעוצמת הפגיעה הושלך הרס"ר לכביש ותוך כדי כך נפגע על־ידי מכונית נוספת, שעצרה במקום. הוא בן 56, מפצעיו בבית־החולים „דונולו".

המשטרה פתחה בחקירה לאיתור הנהג ההורג ומבקשת מאנשים, שהיו עדים לתאונה, לדווח לה על כך. (ע)

עקודת בית.
קני עכשיו:
דג אמנון („מוסט")
דג העונה
במחיר עממי מוזל
מחיר מומלץ מקסימלי לצרכן:
דג אמנון של 350 גרם
ובעלה: 6 ל"י הק"ג
תני אימון בדג אמנון!
* * *
לקבלת מתכונים:
פני לה.ה. 7011 הקריה, ת"א
עכשיו יותר מתמיד — דגים במקום בשר!

בוטלה ההגבלה לפרס הראשון לטופס
לוטו
הפרס הראשון מצטבר עד 500,000 ל"י.

רשות הנמלים בישראל — נמל חיפה
רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה
חידוש רשיונות כניסה והכנסת רכב לנמל חיפה
על המעונינים לחדש רשיונות כניסה שנתיים ורשיונות הכנסת רכב לנמל חיפה לשנת 1974/75 להגיש את בקשותיהם לא יאוחר מ־28 בפברואר 1974.
טפסי בקשה אפשר לקבל במדור רשיונות של נמל חיפה.
חברות ומוסדות, אשר נציגיהם מחזיקים ברשיונות שנתיים, מתבקשים לפעול בהתאם להוראות שנשלחו אליהם במישרין.
י. רהב
מנהל הנמל

מתכות אל־ברזליות
הפתיחה 1.1.74
פליז — אלומיניום — נחושת — נירוסטה — פלסטיק לחריתה.
ירושלים, רחוב כורש 7 טלפון 02—227377
הערה: חריתה ולא חריכה

השבוע בלוטו
בהגרלה 01/74
מיטב הסבוב המיוחד לפרסים
800,000* ל"י (כולל הבונוס)
פרס ראשון
500,000* ל"י (כולל הצברה)
יום שלישי השבוע האחרון למסירת טפסי הלוטו
* כפוף לצירופים.

ב"ה
כפר הנוער הדתי
ע"י כפר חסידים
דרוש(ה)
עוזר(ת) להנהלת חשבונות
מועמדים(דות) דתיים(יות) מתבקשים(ות) לפנות מיד בצירוף המלצות, תעודות וקורות חיים לכפר.
מיקוד: 20494. טלפון (04)952022.

"נופים ואתרים"
ספר הפרס
למנויי דבר 1974
המשלמים בעד
העתון לשנה מראש

חברת החשמל לישראל בע"מ
מחוז הדרום — תל־אביב
מכרז מס' 356/87/73
מתבקשות הצעות:
ליציקה כמדים ל־5 קו בתחנליץ שונים.
את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב החשמל 16, תל־אביב, החל מיום 6.1.74 תמורת תשלום של —.50 ל"י.
את ההצעות יש להחזיר עד יום 13.1.74 בשעה 12.00.
הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק כמנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

סולכור
חברה לשווק וקנות בע"מ
לרגל ספירת המלאי
שתיערך ביום ד', 2.1.74
יהיו סגורים מרכזי הקניות ב:
סולכור 99 — ירושלים, רח' יפו 68;
תל־אביב, רח' בן־יהודה 99
מחסן סולכור — יפו, רח' היסוד 1.
סולכור סוכנויות — תל־אביב, רח' פרץ 22—18;
רח' החשמל 5
סולכור — חיפה, בנין סולל בונה.

למשולם שביט והמשפחה
אתכם באבל
על מות **האם**
בית משאבי שדה

על הברנו הותיק שאיננו עוד אתנו
משה לוין ז"ל
אנו כואבים ומתאבלים באבל המשפחה
אגודת שמאי מקרקעין בישראל

לג'ובה ובני משפחתו
אתכם באבלכם
על מות **האב**
בית משגב־עם

עם דוד ונאוה עשהאל והמשפחה
על מות **האם**
אבל בית גבר עם

הכונו לחידון הפרסים הגדול של דבר